

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Ngyedre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:

Kálnina István

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Osák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerinti.

SZEMLE.

Szilveszter éjjel a szokászerű lumpoláson-uj év napján a szokászerű katenjammeron Nagykanizsa közönsége általaván, szépen halad tovább az új esztendőben a régi megszokott életével. Érdekes volna egyszer analízálni kémiaiilag az a bizonyos társadalmi vagy társasági jelenséget, melyet Nagykanizsán „mulatság”-nak neveznek. Hogy mulat, akinek a standard of life-ja alacsony. Munka után kedélyes vacsorát fogyaszt el, aztán elviszi feleségét, meg a gyerekeit a moziba s ezzel befejezte a mulatságát, — ha szolid. Ha pedig nem az, nem fogyaszt el kedélyes vacsorát, a feleségét meg a gyerekeit se veszi magához, moziba se megy, hanem a három barátaság összeolvadást és békés megoldást talál valamelyik korsós boros poharai mellett. Hogy mulat, akinek a standard of life-ja magasabb? Benn egy kávéháza, unatkozik, pezsgőzik, vagy előbb egy mulatságba megy, onnan egy kávéháza és a többi. Ugy mint a foglyokat előbb magánzárkára, aztán közös munkára, végül átmeneti intézetbe és legutolsó-feltételosen szabad lábra helyezik, ő is megtartja az átmeneteket — csak megfordítva. Hogy mulat akinek standard of life-ja a legnagyobb? — Sehogyl

1913.

(A. D.) Határhözérve, önkénytelenséget is hátra, a már megtett és azután előre, a még megleendő utra tekint a vándor. Az

Bogdán dr. házassága.

Irta: Alapi Gyula.

I.

Igen, Bogdán doktor tökéletesen a modernekkel tartott és meggyőződéséből hitte, hogy az embert a vágyai kormányoznak. Szívében nem volt éppen rossz ember, de a vágyai hétköznapiak és alantjárók maradtak akkor is, mikor nagyon jó társaságokban megfordult.

Mivelhogy az emberek kétfélék: egyiknek a szerelem, művészet és művészet, a többinek pedig szűkséglet, egyszerűen hiányt pótol. Egy kis ölnézésel talán érzékletesen embernem is nevezhetjük a többiakkal.

Hát Bogdán doktornak azelőtt, míg fiatalabb volt, éppen nem akadt társasága, a léha és őrés cimborákat leszámítva, akikkel nagyon haugosokat mulatott a Józsefvárosi dohányfőosztós és kolbászszaga kurtakörösökben. A ricsajokot korán átdevernyálta és korán kiventelt a dorobózsokból, meg tivornyák-ból, amikben utja átkanyargott. És a multja elég borzasztó és kellemetlen volt, aztán az erkölcsi és fizikai lapszusokon kívül nem volt a léleknek egyéb története.

II.

De ahogy bejáratos lett a Geibel családba, a Geibel és Brunnel ög beltagjához, egy kissé elkezdett

1912. év véget ért a a megkönnyebbülés sóhaja tör fel keblünkéből, hogy nagyobb katasztrófa, súlyosabb, végzetessé válható bajok nélkül haladhatunk tovább. Nem sok jót hozott az elmúlt esztendő. A végsőig megkínította a nemzet a magyar birodalom idegeit a feszült helyzet. A balkáni háború hónapokon át lázas izgalomban, háborús készültségben tartott bennünket. Forgalom, ipar, kül- és belkereskedelem súlyos válságba került; a tőzsdénk úgy ingott, mint a megbomlott falóra; óriási vagyonok pusztultak el pillanatok alatt és decenniumok óta nem volt annyi „inzolvencia” mint az 1912-es esztendőben. S nemcsak a „férgese” hullott, de megingott sok 50-60 éves, sőt idősebb cég is. A készülődés, a készlenlébe helyezéssel ért egy kis háborúval.

Természetes, hogy ilyen konstellációk mellett pangott, tepszt, minden. Természetes, hogy általános a vágy, az óhajlás, hogy vajha az ominózus számú új esztendő megbecsülne magát és meghozná a „jobb kort, mely után...”

Helyi viszonyainkat illetően is vannak kívánságaink. — Első sorban, hogy Nagykanizsa egy kissé élénkebb tempóban lépjen a haladás térére. Temérdek a tennivaló! — Társadalmilag kívánatos volna a nagyobb

komolyodni. A Geibel Blanche mindössze is csak tizenkét éves és nagyon fehér leány volt. A várának is tökéletesen fehérek, átlátszóan tisztának kellett lennie.

A Blanche kedvéért némileg megváltozott. Nem ugyan belelége, mert az ő szürke, vásári lelkének soha sem volt forradalma, hanem a viselkedésére nézve változott meg.

Bővebb nadragót szabott, a cilinderét gondosabban vasaltatta, civkirtot vett és hogy lehetőleg kellemes legyen, a korszakállat levettette. Csak egy kis kottlettel hagyott meg, ami tíz évvel tette fiatalabbá, meg aztán kiálthatatlannal sok ylang-ylang-ot használt.

Nagy öröme szolgál, hogy a Weér fiuk bemutatatták a doktor bálon Geibel Blancheuk és bátyjának, Rajmundnak.

Olyannyira örvendezett, hogy Rajmunddal szonul, még vacsora alá tu-tu pajtás lett: hihetőleg már nagyon fejükbe szállt az Irroy.

A bál után egészen összeszokott a két fiú; mindkettő lehetőleg nagyon közösséges ember volt, nagyon illelt egymáshoz Geibel Rajmund nagyon szerette a balettet, meg a lóversenyt: Bogdán doktor is feloldozta magát ezeknek a nem éppen kellemetlen élvezeteknek.

foku egyetértés, a különböző társadalmi rétegek összeolvadása. Csak erősen kifejlett, egyöntetű társadalmi élet képes a várost megőrizni a dekadenciától; erős lokálpatriotizmus kell hozzá, hogy összefogván minden egyes társadalmi réteg, együttesen vigye előbbre a város közállapotait, belső konszolidációja és külső haladását. Erős, öntudatos, biztos kéz kell ehhez! Láthatunk erre igen markáns, fényes példát a szomszédos Szombathelyen, mely alig harmadfél évtized alatt jelentéktelen kisvárosból, a Dunántul egyik fényes metropolisává fejlődött.

Városfejlesztési szempontból kellene nekünk: vízvezeték és csatornázás! Nagykanizsa már 40 év óta vezet szerepet tölt be a Dunántulban és még ma sincsen vízvezeték, nincsen csatornázása! Utcarendezés kellene ezekkel kapcsolatban még pedig nem toldás-földászerű, hanem nagy szabású koncepció szerint! Öntudatos, tervszerű eljárással külsőleg is olyanná tenni Nagykanizsát, amilyenek terjedelme, lakosságának száma és nagy, nagy intelligenciája alapján jogosan tennie kell! Hogy egy város, mely 25 év óta alig mozdult valamit e téren, igen nagy feladatot vállal, amikor ezen vázlatosan itt jelzettekkel teljesíteni akarja, az igaz. De nem kevésbé igaz, hogy manapság ezeknek ki-

A fehér lelkű Blanche pedig, aki csak élt a világban anélkül, hogy tudta volna miért, nagyon örült az életnek: Bogdán doktornak, a szuroknak és a jégnek.

III.

Az altábatul Blanche meghűlt A háziorvosuk, az öreg Werner, nem volt a városon s így Blanche-nak Bogdán nyújtotta az első orvosi segélyt. Ott (előtt) mellette egész délutánokat. Valamelyik öreg tantartózkodott a leány mellett, mert anyja már nem élt.

Ha az öreg elaludt, akkor Blanche mellé néha a szobaleány jött be, aki rendszeren kötegetett vagy horgolt. De legtöbbször mégis csak egyedül voltak.

Egy-két nap alatt fellábadt Blanche, csupán a szobát nem volt szabad elhagyni, kártyázgatott és zongorázhatott is. Kissé alabastromosabb lett a színe és a képe egy keveset megnyult. Bogdán doktornak soha olyan jó alkalma nem kínálkozott a vallomásokra sokortájban. Fel is használta, ahogy csak tudta.

Mikor a szobaleány kiment, a doktor közelbe huzta a hirtaszkét Blanchehoz és nyugodtan ilve, megigazította csipetűjét, meg a szmokingját. Azután legünnepélyesebb bariton hangon elkezdte:

vitele sem technikai, sem pénzbeli akadályba nem ütközik. Csak akarni kell!

A „Zalai Közlöny” mely egy félszázadon át mindenkor kivette részét a közfőra irányított munkából, most is csak azt kívánja az 1913. évet illetőleg olvasóinak s különösen Nagykanizsának: Békét, békés haladást egyelőre, közös munkálkodásban a magyar nemzet javára; a városnak bőséges, áldást osztó kereskedelmi, ipari, gazdasági és műveltségi fejlődést!

Igy aztán hiába babonás szám az esztendő; így majd tizenkét hónap múlva busuzván tőle, jó kalkulással távozhátik majd s megoafolhatják a hozzáfűzött rágalmakat Bizzuk a jövőben!

Dr. Hajós Soma öngyilkos lett.

— Anyagi bajok miatt. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa Jan. 4.

Dr. Hajós Soma nagykanizsai orvos ma reggel nyolc óraker a nagykanizsai munkásbiztosító pénztár rendelő szobájában szíven lökte magát és szonnal meghalt. A szimpáthikus és városraest kedvelt, derék orvos öngyilkosságának részletei a következők:
Dr. Hajóson senki nem vett észre semmiféle

— Blanche, szeretem magát. Ha méltóztatnék erre véleményének kifejezést adni?

— Csakugyan Bogdán, szeretem engem?
— Kimondhatatlanul! És remélhetem ugyanezt kedgyedétől?

— Mít, doktor?
— Szerelmét. Tudna-e engem szeretni?
— Azt hiszem, igen. De azt nem tudom doktor, hogy milyen a szerelmem.

A leánykám nem dobogott a szíve hevesebben, sem az ereiben nem száguldozott a vér gyorsabban, mint egyébkör.

A doktorban mindig erősebb volt az érzék ember és a vére mind összefutott benne. Az állászlóban fehér leány pedig hanyadt dült a fotályben és kérdőleg tekintett a doktorra. Az pedig felemelkedett üléséből és megölelte és megcsókolta Blanche-ot a homlokán.

Blanche nem is ellenkezett, csak ürte szótlanul. Mikor a doktor lefejtette a karját a leány derekáról, az nyugodtan kérdezte tőle:

— Ez a szerelmem, kedves Bogdán?
— Igen, ez is a szerelmemhez tartozik.
— De lát ez a teljes szerelmem?

Bogdán egész életében egyszer volt költő, de akkor is öntudatlanul, mikor így válaszolt Blanche-nak:
— Nem, édes Blanche. Van ami több a csók-nál és forróbb az ölelésnél. A csók a boldogság apróprúze csak, de a szerelmem nagy tőke, amit az ember nagyobb részletekben fogyaszt el az élet-n keresztül. Igen, az ifjuság, a mámor az élvek és a lobogó szenvedély, a vér szilaj löktetése: ez az abszolút boldogság Blanche, imádot Blanche.

(Tudta a fiziológiát, hát azért beszélt neki olyan okosan.)
A tiszta, fehér leány nem állt ellen a doktor újabb és hevesebb öleléseinek és megpihentek egymás karjaiban.

(Folytatása következik.)

változtat az utóbbi idő alatt. Tegnap este is szokásos társaságában volt mint mindig. Nyugodtan beszélgetett, társalgott ismerősével. Egyszerre egy sürnyött adtak át neki, amelytől kezdve miutna elválták volna a jökevéit. Szótlan lett és elkomorodott. Mindazonáltal senkinek tulajdonított ennek nagyobb jelentőséget.

Ma reggel szokása ellenére már fél hétkör bent a Bathány-utca és Zrinyi Miklós-utca sarkán lévő munkásbiztosítóba, melynek rendelőorvosa volt. A rendelő óra 7—8 között volt, az addig elállt időt — mint később megállapították — a szerendéslen orvos arra használta fel, hogy ezalatt iratai rendezése és több levelet írt.

Élőg sok, beteg várt ma rendelőre. Mikor nyolc óra felé végezt a betegekkel, odaszólt a takarító asszonyhoz:

— Tubolyne, hozson be egy kis vizet, mert mosdani akarok.

Az asszony kisetelt. Behozta a vizet, aztán elment. Ekkör dr. Hajós az összes aprónézt kirkata a rendelő szoba asztalára, odatette leveleit és irományait, ő maga pedig végig fektött a rendelő szoba alacsony, széles bórdíványán, felgombolta a mellényét és nem rezentelt készél, közvetlenül a szívébe lött.

A rendelőszoba a munkásbiztosító hivataloszábitól meszre külön épületben van. Nem hallotta senki a döfrendést, csak egy után járó asszony lett figyelmes arra, ő figyelmeztette a hivatalnokokat, mire beharantak a szobába, ahol ekkör dr. Hajóban még volt egy kis élet, de mintegy öt perceel a lövés után megszönt lélekeni.

A levélben, melyet jóbarátjához, dr. Fodor Aladár nagykanizsai orvoshoz írt, megható szavakkal bucsúzik el tőle és így ír: „Öngyilkosságom okát részben az én hibámból származó anyagi bajok képezik. Gondoskodjál özvegyemről és gyermekemről az első hetekben.”

Rögtön hívták az öngyilkos orvos barátait, akik azonban csak a halált konstátálhatták. Felésozó a sira, jejtva jelent meg az öngyilkosság színhelyén. Aután egy fekete koporsóba tették a holttestét és kiszállították az izraelita temető hullaházába.

A derék orvosban a nagykanizsai társadalom egyik legkíválóbb tagját veszt el. Dr. Hajós Soma tavaly nyáron betegesen ment keresztül, melyből szerencsésen felgyógyult. Mst pedig anyagi bajok kergették a sira.

Olvasóinkhoz.

Amikor a Zalai Közlöny ez év szeptember elsején az új szerkesztőség névén megjelent, programunkban kifejtettük azt, hogy törekvésünk egyik célja lesz az is, hogy a lap időszaki voltából és helyzetéből folyó szükségképségsnek megfelelően arra törekdjünk, hogy lehetőleg releváns adjunk, illetőleg szemleszerűen tárgyaljuk a nagykanizsai eseményeket. Véleményünk ugyanez akkor is, mint ma az volt, hogy a Zalai Közlöny szerkesztése azt a feladatot rója a szerkesztőségre, hogy ne másodsor felmelegített hírekkel szolgáljon, hanem az események pontos regisztrálására mellett a fő súlyt a viszonyok kritizálására és véleményének kifejtésére, valamint a történeknnek egyéni látószögből való megállapítására és esetleg belletrisztikus feldolgozására fektesse. Azt hisszük, az ellen. Örszösből, helyzetünkéből folyó kötelességünk ez.

Aki olvasta a Zalai Közlönynek eddig megjelent számaint, az talán észrevette, hogy ennek a törekvésnek szolgálatában állottak cikkeink és rovataink.

A Zalai Közlöny iparkodott mindig ennek a feladatának megfelelni. Hogy célunkat mennyire értük el, azt nem mi ítéelhetjük meg.

Kérjük lapunk olvasóközönségét, hogy

azt a jóindulatot mi csak, mellyel irányunkban eddig viselkedtek, lapunk számára továbbra is megtartani és céljaink elérésében továbbra is támogatni és előfizetés megújítani sziveskedjék.

A Zalai Közlöny előfizetési ára:

Egy évre 10 Kor.

Fél évre 5 Kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

HIREK.

— Uj címzetes püspök. Gróf Mikés János szombathelyi megyéspüspök és gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter javaslataira a király Horváth István szombathelyi nagypüspöpot címzetes püspöknek kinevezte.

— Korlátolt vasuti forgalom. Boszniaibórd felé ayeelőre nem lehet küldeni teljes kocsiarámnyu árukat, mert a forgalom ártorlóadás miatt megakadt. A bajon rövid idő alatt szigetnek.

— A kiskánizsai út fásítása. Az alábbi levélnek azzal a megjegyzéssel adunk helyet, hogy azt figyelemre méltónak találjuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Felhívom figyelmét arra a körülményre, hogy a Nagykanizsa és Kiskánizsa között húszódo széles utest teljesen hiányval van a fákuk. Az állam és a törvényhatóság utait rendszerint kétoldalt fakkal szokta beültetni, azt hiszem, enél az utnál is szük szék volna rá. Nem ugyan azért, hogy az utatjal lakóse, mert a les, amiből az ut tetele áll nem szorul erre, hanem árnyék kedvéért, meg azért is, mert meg vagyok győződve arról, hogy így külső szépség dolgában is nyer valamit ez az út. Tudommal most volna a legfőbb idője annak, hogy erről a kérdérről intézkedés történjék. Sziveskedjék ezt megemlíteni. Tisztelettel egy kiskánizsai.

— Egy eszélyamos garázdálkodása Zalamegyében. Érdekes módon esalt meg egy csmó zalamegyei embert egy Kaufmann Ármin nevű volt biztosítási ügynök. Sorra járta a községekben azokat a házakat, ahol tudta, hogy olyan legény van, akinek kilátása lehet arra, hogy a háborus idők miatt beikték katonának. Kaufmann mint egy budapesti biztosító-társaság ügynöke mutatkozott be mindenütt és kijelentette, hogy ő a háboru ellen biztosít. Ez pedig abban állott, hogy felvett az áldozattól husz koronát és adott neki egy irást, amelyet, ha katonának beikték, csak fel kell mutatni és mindjárt szabadságotljk. Mikor már sok husz koronát összezedett, szépen elhált Zalamegyéből. A legények pedig, akiket esetleg beikték a biztosítottak közül, nem szabadultak ki szög a mai napig sem. Több szülő aztán érdeklődött a biztosító intézet igazgatóságánál, ahonnan az a választ kapták, hogy Kaufmann nevü ügynökök egyáltalán nincs és ha jelentkeznek, adják át a csendőroágnak. De Kaufmann nem jelentkezett többé. Azóta valószínűleg már valahol az ország túlsó részén biztosítja a hiszékeny embereket a háboru ellen. A rendőrség és csendőrség természetesen körözi most az új biztosító ág meghonosítottját.

— A Mura titka. A eskörtornyai járáshoz tartozó Ligetfalva község határában a Mura folyó partján egy ismeretlen — valószínűleg koldus osztályhoz tartozó 35—40 év körüli nő hullát találtak, amely körülbelül eszeltől 2—3 hónappal kerülhetett a Mura vizébe. A holttest bajzata barna, rövidvágottfogai épek, nyaka rövid, ruházata egy fehér vászon ingből és egy rövid kabátból állott, mely derekon spárgával volt átkötve, jobb kéz körszóp ujján pedig egy rézkarika gyürü volt. — A hatóság a hulla kitétele iránt nyomozást tett folyamata.

— Ifjúsági hangverseny. A nagykanizsai kegyes-tanítórégi kath. főgimnázium az Ifjúsági segítő-egyesület javára 1913. évi január hó 11-én a Polgári Egylet nagytermében Ifjúsági Hangversenyt rendez, melyre a t. szülöket s a tanog minden lelves barátját tisztelettel meghívja az igazgatóság. — Jegyek árai: Emeleti Páholly 16 Korona. Földszinti páholly 12 Korona. Földszinti ülőhely I—II. sorig 4 Korona. III—VI. sorban 3 Korona. A többi sorban 2 K. Allóhely 1 K. Jegyek Makoviczky Gyula ur cukrászdájában előre válthatók és este a pénztárnál. Kezdeti pontban 6 órákor. Felhívásokat köszönettel fogadunk és hirdapilag nyugtáznak. Műsor: 1. Nyitány a Matrózok c. operához. Flotow F.-től. Előadja a főgimn. vonós és fuvó zenekar. 2. Waterloo. Abrányi E.-től. Szavajla Eörsy István 8. o. t. 3. a) Vándor éji dala. Böttcher Agostól. b) Tavasz dal. Dörner Gyulától. Éneklői a főgimn. vegyeskar. 4. Hunok ábránd. Huber Károlytól. Hegedűn előadják Pollák László 6. o. t. és Kovács Mihály 6. o. t. Zongorán kiséri Kasza László 8. o. t. 5. Kérdeztem a rózsát Thern Károlytól. Éneklői a főgimn. vegyeskar. 6. Potpourri a Fra Diavolo c. operából Auber F. E.-től. Előadja a főgimn. vonós és fuvó zenekar. 7. a) Kissa eső . . . b) Ha madárka. . . Magyar népdal. Karra alkalmazta Pogátsnik Guido. Éneklői a főgimn. vegyeskar. 8. Egy ideges ember. Mouloug. Gabányi Árpádtól. Előadja Supka Ferenc 7. o. t. 9. Rákóczi induló Szent Gály Gyula átiratában. Éneklői a főgimn. vegyeskar, kiséri a főgimn. vonós és fuvó zenekar.

— A primási javadalmak átadása. Osernoch János, az újonnan kinevezett hercegprimás előjártól átveszi az egyházi méltósággal járó primási javadalmakat. Vaszary Kólos ez időszert meg a javadalmak birtokában van, tőle kell átvenni ezeket az új egyházfeljelemlenek is. Január 8-án kezdődnek meg az átadási munkálatok. Az ingó és ingatlan vagyónról leltárt készítenek és azokat megbecsülik. Az eddigi intézkedések szerint a javadalomátadás munkálataiban két bizottság működik. Még ennek is nagy munkát ad az őriási anyag feltöltözése és felbecsülése, úgy hogy legjobb esetben csak január végén készülnek el a munkálatokkal. E szerint Osernoch János csak január végén, vagy február első napjaiban kapja meg a javadalmakat. Egyik fővárosi lap értesülése szerint Vaszary Mihály, a primási birtok jószágkormányzója lemondott állásáról. Osernoch azonban nem fogja elfogadni a lemondását.

— A balatoni fürdők fejlesztése. Siófokról jelentik: Alig kezdődtek meg itt a csatornázási munkálatok, a szomszédos Balatonfüred képviselőtestülete ugyanis elhatározta, hogy csatornázástól épít. A munkálatokra 500 ezer koronát szavazott meg és már tavasszal megkezdni a csatornák lefektetését, úgy hogy a fürdőtéved elején már készen is lesznek a fürdőrendezéssel. Balatonlelle-fürdő is tervezkedni kíván, nemrég azzal a kérelemmel fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy adja meg neki a gyógyfürdőjogállagot. A földmivelésügyi miniszter tegnap leiratban értesítette a fürdőigazgatóságot, hogy kérését teljesíti.

— Agyonütötte a fa. Horváth János habóti gazda a szállójában egy levágott törzsből deszkát akart fűrészelteti. E célból a törzsek egyik végét fel emelték s a fa felémelt végét egy állványal támasztották meg. Munka közben az állvány elcsuszott s a hatalmas fatörzs oly szerencsétlenül esett Horváth lábára, hogy azt három helyen eltörte.

— Nagyzolás. Egy kanizsai társaságban arról beszélgettek, hogy károsonykor milyen sok pénzt kellett kiadni különböző ajándékokra, bevásárlásokra.

— Én egész kis vagyont dobtam ki, — mondta egy nagyzoló kereskedő — a feleségem nem hagyott békén, muszáj volt venni egy tizenkét személyes

kompót szervizet, meg egy hat személyes gyartyartót.

— Az is valami? — szölt egy másik ur, — én vettem a háztartás számára egy 24 személyes teakészletet. Ennek nincs párja Kanizsán.

A harmadik ur, aki a nagyzolás aranyplakettjét is megkapthatta, ezzel tromfoltta le a csekekököket:

— Ez miud semmi ahhoz képest, amit én vásároltam a feleségemnek.

— Mi az?

— Óriási dolog. Egy százhusz személyre szóló dugóhúzózt vettem.

— Szerencsétlenül járt fu. Hóbor József zalanzobalászi parasztfiu több társával együtt játszani ment a kertek alá. Itt egy el nem használt katonai töltényt találtak. Ezen Hóbor egy szogel lkat kezdett fúrni, miközben a patron (előrabt és a fúnak három újít letépte. A fu sebébből erősen ömlött a vér és már-már attól lehetett tartani, hogy elvérzik, de ügyel-bajjal valahogy a talubeliek be-kötöztek azt s a fiut a kanizsai közokrházba szállították.

— Belerohantak a vízbe. Légrád mellett a Dráván kompon közelednek az utasok. Lausch József légrádi birtokos e kompon akart átkelni, hogy a légrádi vasuti állomásra jusson. Lausch szekerét ráhajtotta a kompra, maga pedig nyugodtan pipára gyujtott. A komp meglehetősen tele volt utassal, s nem lehet tudni, mitől, mitől nem, a lovak körülbelül a Dráva közepén megokrosodtak valamitől és beleugrottak a sebes folyásu vízbe, magukat rántván egyuttal a szekeret is, Lauschal egyutt. Lausch nem tudott uszni és okvetlenül a vízbe fulladt volna, ha a kompon lévő legények egy kampus rud segítségével ki nem fogják. Lovait és szekerét azonban elragadta az á.

— Elhalasztott befizetés. A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önségélyző Szövetkezetnél a hétfői befizetés, tünep miatt pénteken azaz f. hó 10-én lesz megtartva.

— Az „Edison” moziban ma szombaton és holnap vasárnap igen érdekes és tanulságos műsor lesz bemutatva, melyből kiemeljük a következőket: A búvár. Nordisk dráma 3 felvonásban. Az álrendőr, gyönyörű életkép. Röthy alpok, természeti kép. Nauke születésnapja, humoros. Harc az indiánokkal, izgató dráma. Vén kecske, humoros. Szemérmes Bonifac, reudkívül humoros. Ezen remek műsört ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe.

— Hírháros. Heczeg Ferenc ezzel a címmel új regényt kezd a magyar családok kedvelt hitlapjában, az „Új Idők”-ben, amelynek újví számbában, a lap élen már ott találjuk az illusztris író gyönyörű munkájának első folytatását. A magas színvonalu ki-tünő hitlap tartalmából kiemeljük Gárdonyi Gézának, a kiváló írónak, „Csakugyan ember” című elbeszélést, amely az új magyar irodalomnak valóságos gyöngyve. A magyar íróvilág színe-ja legsikerültebb alkotásaiat keresi fel az „Új Idők”-et, amely e héten közli még Szomaházy István derüt sugárzó no-vellát (Janosi külügyminiszter lesz és Lovik Károly művészi elbeszélést, melynek címe „A hajó”. Far-

kas Pál a „Körorvos feljegyzése”-t folytatja, Nográdi László pedig a modern gyermekről írt egész bokrétára való vers, kép stb. tartájta a lapot, melynek előfizetési ára negyeddévre 5 Korona. Kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

HIRDETÉSEK.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valakiben sikert akar elérni, akkor foglalnia kell az ügygel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csekély munkával, kevés pénzzel elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetése olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk ○ ○ ○ ○ ○


NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron kaphatók

Ifj. Wajdits József

könyvkereskedésében és könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.



KOTILLONOK

dus választékban

jutányos áron kapható

Ifj. Wajdits Józsefnél.



MILKA

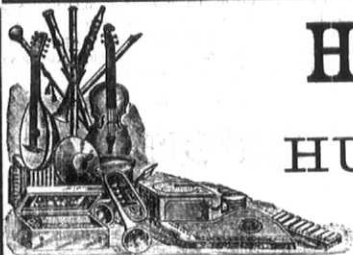
Suchardé

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sorendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétel. — Kereskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.



Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei $10\frac{1}{2}$ -kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Gzitorák.

Prímecitor, jávorfa, gépezet nélküli: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Prímecitor palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Prímecitor egész 64, 70, 80 kor. Koncertecitor a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népcitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utána. palisádfából 14 korona.

Bézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilind géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok O vagy B. 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujezüst billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóffolák: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatfából, ujezüst billentyűvel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabroncs és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzoharmonikák.

Huzoharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratu fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona

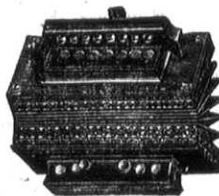
Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.



ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Egyszeri árak: Egyszeri ár 10 korona, félre 5 korona, Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kánissza István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

A magyar lateinerpályák esődjéről ír a Pesti Hírlap esti levele abból az esetből kifolyólag, hogy egy derék, szorgalmas nagykanizsai orvos önkésével vetett véget munkás életének. A diplomás pályák nyomorúsága már nem is nyílt titka a magyarközéletnek, hanem egyik kiáltó, orvoslásra váró nyomorúsága. Sajaos, a jövő még jobban a középosztály ez az ahhoz tartozó értelmi pályák súlyosabb látatik mutatni. Természetes következménye, ez annak, hogy a társadalom két szélső eleme szétválék és szétbuz. Munkás és munkaadó-proletár és jogokkal felruházott, az a két szék, melyek közt a pad alá került a lateinerosztály.

A falu közegészségügye.

(A. H.) Nincs siralmasabb látvány, mint mikor a faluból a városba vezető hepehupás uton találkozunk egy-egy dőcögő szekérral, amelyről tarka dunyhák közül egy-egy sápadt, fájdalomtól elszorított arc mered felénk. Ez a falusi beteg, akit viszik be a városba, mert a magyar falvak súlynyomó nagy részében nincs sem orvos, sem patika. A falu számtalan baja között bizony nem az utolsó közé tartozik a mostoha közegészségügy is.

Igaz ugyan, hogy a faluról úgy szokunk beszélni, mint az egészség forrásáról. Van is benne valami. A falusi embernek foglalkozása s életmódja határozottan egészségesebb, mint a városi emberé. De csak általánosságban van ez így, a részletek bizony nagyon sok elszomorító dolgot mutatnak fel.

A városi embernek lépten-nyomon prédikálnak a higiénéről, de azzal, hogy a falusi ember higiénikusan éljen, édes keveset törődnek.

Tekintsünk csak be egy falusi ember udvarába. A kut közvetlen ott van a trágyagödör mellett, úgy, hogy a falvak népe csak akkor iszik egészséges italt, ha sódóvizet hozat magának. Pedig milyen könnyű dolog volna rákényszeríteni a községet arra, hogy az egészségügy követelményeinek megfelelő helyen és módon építsék meg a kutakat, azokat fedjék be, hogy a behulló szemét meg ne fertőzze, hogy időnkint kimerjék és vizét felfrissítsék. Ez tisztán a nevelés kérdése.

Épp így nevelni kellene a falvak népét arra is, hogy a házára ablak helyett ne apró lyukakat árusson, hanem építésszerűen becsületes ablakokat. Ismételjük, ez tisztán csak a nevelés kérdése, de vajjon ki nevelje erre

a falu népét? A papnak, a tanítónak, a jegyzőnek ezer más gondja van. A higiénéjára az orvosnak kellene nevelnie a községek lakóit, de hát nálunk vannak olyan vidékek, ahol napi járóföldre orvost találni nem lehet.

A körvrosi állások egy része ország-szerte betöltetlen, mert az orvosok a megélhetési viszonyok mostohaasága miatt kénytelenek bemenedkölüni a városokba, a hol mégis csak akad egy kis honorárium, akad beteg, aki megfizeti az orvosnak a vele való bajlódásnak tisztességes ellenértékét.

A paraszt ember tudvalevőleg nem szivesen költ orvosra, patikára. Ha lova, tehene, vagy más jószág megbetegszik, rohan a koosival az állatorvosért. Mert a ló, a tehén, vagy más egyéb: pénzt értéket képvisel, amire szivesen áldoz, nehogy elpusztuljon. Ha azonban önmagának, vagy családtagjai közül valamelyiknek baja támad, akkor vagy ősi háziszerekkel operál, vagy pedig kuruzs-lóhoz fordul. És a kuruzslónak néha szivesen fizet olyan összegeket, aminőkért egyetemi professzorok rendelnek.

Ez a kétségbejött kulturátlanság teszi lehetővé, hogy amikor a fiatal orvos nagy küzdelemmel, tanulással és sok-sok pénzzel megszerezte a diplomáját, nem megy el falura,

Bogdán dr. házassága.

Irta: Alapi Gyula.

(Vége.)

IV.

Egy hét múlva a Blanche papája, Gelbel ur, pénztárszobájában fogadta Bogdán doktort.

Bogdán előadta kérelmét és célját, Gelbel ur a milliommok higgadságával választott neki anélkül, hogy felszített volna a rovatos főkönyvből. Csupán a szemüvegének arany szegélye villant meg az Auer-lámpa zöldes fényében.

— Tehát a doktor ur Blanche kezét kéri. Nem tudom, meggondolta-e mit kíván? Blanche hozámáya közel fél millió. És önnek milyen állása vagy tőkéje van?

— Gyakorló orvos vagyok.

— Semmi több?

—?

— Így tehát Blanche nem lehet az öné. Körán is volna még, mert igen fiatal és más terveim vannak jövőjét illetőleg. Remélem azonban, hogy jó barátunk marad a jövőben, ugy-e?

Aztán, mintha csak egy nem sikerült üzletről lenne szó, elővette saivardobozát és odatolta Bogdán elé!

Az megköszöntö és fogta a kalapját.

V.

Blanche-ot megölelte az apja és megcsókolta a jobb szemét:

— Kérdő volt édes, kicsi lányom, de nem adtalak hozzá. Lesz nekod fényesabb partid, mint a doktor. Ugy-e te se szereted a parvenkűt?

— Bogdán parvenű?

— Hát igen.

— De jó apám, a doktor azt mondta, hogy szerel.

— Szeret téged majd más is, fényes állásu, fényes nevű ember. Te is szereted atyádat, akinek mindig szöfgadod, engedelmes kis leánya voltál. S ugy-e az leszel a jövőben is?

— Igen, jó apám, az leszek.

Az apa megcsókolta leányának aranyása haját és eltávozott. Blanche leült a szongorája elé és igen csodálkozott azon, hogy a szerelem, meg a boldogság mégis inkább az apától függ, mint Bogdántól. De hát az ő fehér, átlátszó lelkének nem volt se érzése, se szenvedélye, se indulata s így nem is háborgott magában semmit se: még csak nem is sirt. Bogdán pedig nem érekte legyőzöttnek magát az egész vonalon. Ismervén a fiziológiát, tisztában volt magával is. Tudta, hogy az élet gyönyörűségéből ő már busásan kivette az őt megillető részt s így nincs sok belőle hátra. Aztán szeretett volna gond-

tanulni élni és kellőesen: azért vigasztalódott a vereségen és nem adta fel reményét teljesen.

Legerősebb kártyát kezdte kijátszani. Legelőször is Geibel Rajmundnak bizalmasan elmondott mindent: hogy Blanche-sal mennyire szeretik egymást s hogy vele komoly viszonya volt. Rajmund eléggé értelmes és tapasztalt fiatal ur vala és így felérté észszel; meg a regénykölt is tudta, hogy itt tenni kell. Kategorikusan kijelentette:

— El kell vennem Blanche-ot.

— Elvennem, de nem lehet.

— Muszáj!

— Az öreged nem adja hozzád.

— Oda fogja adni.

VI.

Két nap múlva Bogdán doktornak ezt írta az öreg Geibel:

Uram!

Önök el kell vennie leányomst. Hozományul kap kétszáz ezer forintot, de ha egy év múlva elvállik tőle, kétszeresét. Válaszát írja meg mg ma...

Geibel.

Bogdán megírta a választ és egy hét múlva (tömeges dispensációk után) nevére lett az a szép fehér leány, aki őrezi nem, csupán engedelmeskedni tudott. Az apósa pedig szó nélkül kifizette a pénztárszobában a kétszáz ezer forintot.

mert patkolásért valóban jóval többet fizet a gazda, mint az orvosi vizitért. Ezért betöltetlen annyi körorvosi állás hazánkban.

A községi- és körorvosnak legtöbb helyen nem nagyobb a fizetése, mint egy valamirevaló parádés kocsinak. Ráadásul ezért a csekély fizetésért körzelenek szegény betegeit ingyen tartozik gyógykezelnéi. Csodá-e tehát, ha ilyen körülmények között akárhány vármegyére akadunk az országban, amelyikben nyolc-öt községnek egy orvosa? Ez az oka aztán annak, hogy ha ragályos betegség üt ki a falvakban, jobban megtizedeli az embereket, mint akármelyik egészségtelen városban. Vanak részei az országnak, ahol a gyermekhalandóság nagyobb, mint magában a fővárosban. Ez sem bizonyít más egyebet, minthogy a falvak közegészségügye nagyon is el van hanyagolva.

Arról még ne is beszéljünk, hogy hány faluban van kórház. Még azokban a községekben is, amelyek egy, vagy két orvossal discedhetnek, a kórház fogalma ismeretlen.

Jöhét olyan idő még, amikor a falvak népe a mostaninál is becsesebb lesz, ki kell tehát ragadnunk a falvakat az elmaradottságból s megadni nekik is mindazt, ami a városi népnek a humanizmus jelszava alatt jutott.

A cselédügy rendezése.

— Saját tudósítónktól. —

Már hírt adtunk arról a reformról, mely a cselédügy tekintetében január 1-én lépett életbe. A hivatalos hírütemény a következők:

Zalavármegye törvényhatósága által 1980/ni. 911. jkv. 715. sz. alatt megalkotott és a háztartási cselédnek szolgálati idejének nyilvántartásáról szóló szabályrendelet értelmében. 1. Háztartási (belső) cselédnek a szolgálatba való kilépése a szolgálati idővel együtt a gazda vagy megbízottja által azon község előjáróságánál, amely községbe a cseléd szolgálatba lép, nyilvántartás céljából bejelentendő.

A doktor örült a pénznek; ilyen nagy summa megszerzte neki azokat a magasabb élvizeteket is, amikről eddig azt hitte, hogy számára sohasem közelelhetők meg. Eddig érzéki, közönséges, realis ember volt, aki úgy gondolkodott, hogy az ember csak addig él, míg az élveztetékül teljesen jól nem lakott. Oda pedig, ha izléstünk van, igen sok pénz kell.

Blanche férje nem lakott jól a kétszázézer forintból, ráérezte a másokra is. Egy év után beadta a válókeresetet az asszonnya ellen. Megkérte igen szépen, hogy legyen unitáriusú ő is — így rövidbe az eljárást — azok okos emberek — és mondja azt a bíróság előtt, hogy engedhetetlenül gyűlöli. Az asszony szökölt:

- De hiszen nem gyűlöljük egymást.
 - Mindegy édesem, tegye meg az én kedvemért. Ugy-e megteszi?
 - Ha ön kívánja.
 - Köszönmű Blanche.
- Geibel ur némán fizette ki a második kétszázézer forintot is és a tételt naplójába bírtatva könyvelte el. Aztán azt gondolta magában, de úgy, hogy a comp. nem hallotta:
- No így még nem csapnak be embert sohasem.

2. A bejelentés, felfogadás (elvezetés), illetőleg a felmondás megtörténtekor már megtehető, de legkésőbb a szolgálatba való belépés, illetőleg a szolgálatból való kilépés napja megteendő. A belépés és felmondás bejelentésekor a szolgálati szerződés időtartama, illetőleg a szerződés meghosszabbítása szintén bejelentendő. 3. A cseléd a szolgálatból történő kilépés napján bejelenteni köteles, hogy ha más községbe szegődött el. 4. A bejelentést írásban, vagy élőszóval kell megtenni. Írásbeli bejelentésre szolgáló lapok az előjáróságnál díjtalanul kaphatók. Aki ezen rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A jelenleg szolgálatban álló cselédék is bejelentendők

Izgatással vádolt káplán.

Törvényszéki tárgyalás.

Nagykanizsa, jan. 9.

Muraköz talán egyik legelőtöbb problémája a magyar közéletnek. Politikailag hozták tartozik, Zalamegyéhez, vallási tekintetben a zágárai egyházmegyéhez. Ez a visszás helyzet, melynek orvoslását annyi cikk sürgette már, veti felszínre azokat az izgatásokat, melyekkel egyes horvát túlók sovinszta érzelmeiknek iparkodnak híveket szerezni.

A jelen esetben is izgatással vádolva állott egy káplán a nagykanizsai kir. törvényszék előtt. Sviger Miklós katori káplán volt azzal vádolva, hogy több kijelentésében tüntetett a magyar államaszom ellen és több olyan cselekedetet követett el, melyekkel magyar államnnyel elleni gyűlöletét kifejezésre juttatta. Többek közt megverte azokat a fiukat, aki magyarul s nem horvátul köszöntötték.

Tegnap volt ez nygban a törvényszéki főtárgyalás dr. Kenedy Imre előnöktele alatt.

A tanak vallomásából kitűnt, hogy a vádolt nem követett el olyan cselekedetet, mely a Btk. 172 §-ba ütköző izgatás büntetelményének tényálladásként teljesen kimerítendő. Ennek alapján a bíróság felmentette a vádlottakat. A felmentő ítélet ellen dr. Kis László ügyész fellebbezést jelentett be.

Divatcsevegés.

Nagykanizsa jan. 9.

A sportlőzőkéknél nem annyira a divat, mint inkább a célszerűség kérdése a fontos: nem divatos ruha éppen semmi befolyással sincs a sportolás örömeire, míg a célszerűtlen öltözék, mely talán még a szabadabb mozgást is korlátozza, bizony nagyon elronthatja a kedvünket. No de szerencsésnek a lehetőség majdnem teljesen kizárt, miután tekintettel a mindenfélre sportra, a hozzá való ruha is mindinkább tökéletesbül. Még a nálunk aránylag elég fiatal teli sportra is kieszeltek mindenféle célszerű újítást és nagyon szép kabátos ruhákat készítenek, amelyek épp oly célszerűek, amilyen divatosak.

Ez az új öltözék majdnem teljesen kisorsított a már unalmassá lett tipikus fehér kötött kabátot és sapkát, a szoknyát a hozzá való nadrággal együtt. Az egyhugya fehér már túlságosan megszokotta lett, amellet nagyobb kényes és drága is. Most annyiféle a szin a sportlőzőkéknél is, hogy gyönyörűsége telik benne a szemnek és néha az egymástól legelénkebben eltűt színeket látjuk egymás mellett, amilyen a püspökli és okersárga, a spenótzöld és fehér: a levendulakék és borvörös, vagy a narancssárga és borszöld. A szin szivter helyett most vastag; két szinben kézzel kötött laza, gyapjukabátot viselnek lohajtot gallérral vagy geina-kivágással, alatta pedig flanelblúz. A nyakkivágást melegeit tartó kötött ba-

létel egészítik ki. Karcsubb alaku hölgyek perze ezután is ragaszkodnak a szivterhez, melynek van egy újabb, sikkes formája, matrózgallérral és szalag-csokorral.

A kötött kabáthoz egyszínű, csikos vagy kockás loden vagy más vastagabb szövetből varrt rövid szoknya divatos. Miután a sikkes vagy rödlázához a szoknyát többnyire leteszik, a szoknya alatt csakott sportnadrágot viselnek a szoknya anyagából.

A kabátos ruha többnyire oroszos formája: a disze északi himzés, prém vagy bőr. A bőr különben nagyon alkalmas anyag sportelőokra és van bőrmellény, zekes, sőt egész öltözék is sőt vagy barna vadbőröb, prémíszel. Nagyon sikkes a fehér glacéöltözék szines borszeggel és flanelblúszel. Szinte elköpzetlenül szép és sikkes az ilyen bőrlőtök, szines bőrből még célszerű is és kitűnően megvéd a szél és hideg ellen. Felöltő bőrből vagy utazatból készítik a szőrmével bélelt lejtőket és kalapokat.

A kötött fejrevalók közt a már ismert kerek sapkán kívül nagyon kedvelt a fejkötő forma. Nagyon sikkes a fekete pamutból kötött Napoleon-kalap szines ponponnal. Sikkes lábvédők is vannak most fehér és szines bőrből, a ruha színeinek megfelelően; készítik ezeket a lábvédőket szövetből is borszeggel. Újforma a sport nadrág hozzá szabott lábvédővel.

Korosyázáshoz legkedveltebb a bordás és sima bársonyból varrt kabátos ruha prémíszel. Nagyon elegáns korstűmököt látunk erre a célra egy bársonyból, mint frizésszövetből. Szánkázáshoz szép angol köpenyek divatosak bírszeggel és sörmeblúszel. Nagyon elegáns köpenyt látunk fehér glacébőrből, hermelingallérral, örvél és flanelblúszel; de hogy van e olyan célszerű, amilyen szép, azt csak az tudhatja megmondani, akinél ilyen köpenye van.

Kedvence az idei divatnak az esti köpeny amelynél mindenki szeszély, izlése érvényesülhet. Soha anyi drága anyagból nem készítették köpenyt mint az idén; csupa brokát, sima és mintázott selyem és plüss a hozzávaló anyag. A disz: antik-csipke, himzés vagy prém. Sokszor a sima és mintázott anyagot úgy állítják össze, hogy a köpeny alsó része és a gallér az egyik, a felső rész a másik anyagból készül. A fenyűzés már olyan nagyfokú, hogy a belső oldalt is csipkelék, himzéssel és fodorral díszítik. Egy modellt látunk, mely gránátvörös plüssből készült széles gallérral és fehér-róka díszel. Ezt a köpenyt fent a csipő magasságig hermelinnel, lent nehéz fehér selyemmel bélelték, mely arannyal volt himzeve. Egy másik köpeny pasztelkék bársonybrokátból készült vakond-prém díszel; a széles gallért hermelin-farkocskákból való rojt szegélyezte, belől pedig csipkefodor.

Az egyszerűbb estiköpenyekben is eltűt színű a gallér vagy bajtka. A formára nézve semmiféle szabályt sem lehet megállapítani. Csakugy látunk kimonóformájú laza köpenyt, mint bluzszerűen ráncolatot sőt újra feltűnő a dolmány is.

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negydedyre csökkent a szűklődéssel két korona husz fillér. Előfizetői legelőszerebben a kiadóhivatalba intézett postaiutalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapesten, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

KOTILLONOK
 dus választékban
 jutányos árban kapható
 Ifj. Wajdits Józsefnél.

HIREK.

— **Nagykanizsa képviselőjének beszámolója.** Nagykanizsa országgyűlési képviselője, Bosnyák Géza, vasárnap délután fél háromkor beszámolót fog tartani a kiskánizsai Flórián-téren. A nagykanizsai függetlenségi párt hatalmas táborában a legmesszebb menő érdeklődéssel várják a Jush-párti képviselő beszámolóját, kinek rokonszenves egyénisége és hazafias meggyőződése politikája magatartása a legutóbbi parlamenti eseményekben kitörőteljesen emleket hagyott maga után.

— **Balatonlelle gyógyfürdő.** A belügyminiszter értesítette Somogy megye alispánját, hogy Balatonlelle közönségnek gyógyfürdőjével megadására iránt hozza intézet kérelmét teljesíti.

— **Kikötőépítés Balatonszemesen.** A balatonszemesi kikötőépítés ügye befejezést vált. A földmívelésügyi miniszter e célra 30.000 koronát engedélyezett. A kikötő építéséhez Somogy megye 4000 koronával járult és Balatonszemes község 150 kézi uppszámmal járult. Hunyadi János gróf pedig ingyen adja hozzá a területet.

— **Új távirtdahivatalok Zalamegyében.** Ujabbán, igen helyesen, a távirtdahivatalok szaporításához látott a kereskedelemügyi miniszter, illetőleg a posta és távirtda vezérigazgatóság. A körletli igazgatóság ezen irányban tett föltérjesztéseit a lehetőségig a rendelkezésre álló hitel keretein belül figyelembe veszi. A pécsi posta és távirtda igazgatóság előterjesztésére már január havában Zalavármegyének két községe, Zalabér és Muraszahely vonatukba a távirtdahálózatba.

— **Agyonlőtték a hidörzű katonák.** A dárdai vasuti hidat három hét óta katonák őrzik. Pénteken este egy sötét alak közeledett a hid felé, akire Radoszavlyevics Szevto katoná háromszor rákiáltott:

— Allj, ki vagy!

— A közeledő ember nem állt meg, mire a katoná lőtt és az illetőt — akiben Horváth István osztrákországi lakósa lakósa ismertek — a golyó szíven találta. Horváth azonnal meghalt, Radoszavlyevicset előzetes letartóztatásba helyezték s megindították ellene az eljárását.

— **Vándor köszörűsök — orosz kémekek.** A belügyminiszter minap új rendeletet adott ki, mely egy a városi, mint az összes vidéki rendőrkapitány-ságokat szigorúan utasítja, hogy küldösendően a vándorköszörűsöket kiserőjek figyelemmel, mert az utóbbi idő tapasztalatai szerint az orosz kémekek nagy része ily áruhában jelentkezik az országban, vagy pedig vándorköszörűsöket igyekeznek ábrítani kőmkedésre.

— **Hangverseny.** Egy ismeretlen nevű, de nagy tudású 15 éves zongora művész a székesfehérvári születésű Merson Miksa tartotta nem nagy, de előkelő közönség előtt f. hó 4-én a Casino termében hangversenyt. Músorát Tausig, Beethoven, Chopin, Schumann, Rubinstein, Liszt darabjaiból válogatta össze és azonkívül egy saját szerzeményű egészen megkomponált Szerenádöt adott elő. Ha játékában még nem nyilatkozhatott meg a férfi lélek, de azért csodáljuk a minden nehézséget leküzdő technikáját és erős tónusát. Legnagyobb batást Chopin, Polonaise de Concert és Liszt Rhapsodie espagnole-jával, különösen utóbbinak jól értelmezett előadásával érte el. Szedy tanár kiváló növendékének fényes jövőt jósolunk s szeretnénk ha fejlődését egy kiserőnek figyelemmel mint Szizeti Jósokát, ki előttünk nőtt fel. — Hozza leten minden évben körünkbe s mi biztositjuk nagy és hálás közönségről. W.

A **Legényegylet estélye.** Csepreghy híres népszínműve Blaha Lujza parádés darabja a „Piros bugyellárás” a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Legnagyobb elismeréssel adóznak közönségünknek, ki megértve a nagykanizsai kath. legényegylet nemesterekvését, oly nagyszámban töltötte meg vasárnap este a „Polgári Egylet” nagytérmet, a mire nem sok példa van a mulatságok történetében. Áltérve magára az előadásra, — az minden tekintetben magas nivóju volt, s különösen a két főszereplő Török Zsófi (Szabó Böske k. a.) és Csillag Pál huszár-mester (Sáfrán József úr) arattak őszinte nagy sikert. — Mindketten oly alakítást produkáltak, melyre nemcsak hivatásos, de neves színészek is büszkék lehetnek. Egyáltalán az egész előadás kitűnő volt s az összes szereplők nemcsak nemesterek ambíciójával, hanem határozott tehetségről tanuszkodtak. Last, not least megemlékeznék még a darab kitűnő betanítójáról és rendezőjéről Eperjesy Gáborról, ki nem kimélt sem

időt, sem fáradságot s derék műkedvelővel ily fényes sikert aratott. W.

— **Fehér nap a rendőrségen.** Tegnap, tegnapelőtt fehér napja volt a nagykanizsai rendőrségnek. Se gyilkosság, se betörés, se rablás, se lopás, de még a legkisebb csendháborítás sem fordult elő. Szinte azt mondhatnánk valaki, hogy milyen jó, nincs dolga a rendőrségnek. Pedig, ahogy is nincsen. Az, hogy fehér napok járnak, éppen azt mutatja, hogy pompásan dolgozik a nagykanizsai és a tiszelt betörő és tolvaj urak óvakodnak éppen attól való féltükben mesterségük intenzívbb folytatásától. Ezzel ellenében a szombathelyi rendőrség — tessék csak megozni, mennyi betörés, lopás fordult ott elő — már nem dolgozik oly eredményesen. Nem is beszélve Gyuláról, ahol a legutóbbi gyilkosságnál az ügyészség elvette a nyomozást a rendőrségtől s a csendőrséget bízta meg vele, mert az előbbi nem tudott eredményt felmutatni. Szóval Nagykanizsán csend, rend és nyugalom uralkodik, — aminek egyebéket csak egyrészt tudunk örülni, másrészt pedig sajnálunk kell, mert érdekes hírokkal — hiába csak ellenkező esetben szolgálhat egy újság.

— **Egy vendéglős tragikus halála.** Tragikus módon halt meg Horváth Mátyas murabáti (alsólendvai járás) vendéglős. Horváth a mult hét keddjén a körmened—muraszombati vonaton utazott mikor Muraszombat közelében a vonat kupéjában hirtelen rosszul lett s mire orvosi segítség érkezett meghalt.

— **Felhívjuk olvasóink szives figyelmét** — az „Edison” mozgófényképszínház (Szarvas szálloda) szombati és vasárnapi fényes elite előadására. A gazdaság másor 7 remek képből fog állani, melyből kiemeljük „A véres könyvek” című szenzációs nagy drámát 2 felvonásban. Elsőrangú művészek és művésznők játszik e kitűnő darabot. Az „Edison” igazgatóság nagy áldozatok árán szerezte meg a darabot. Senki el ne mulassza e valóban nagyon érdekes és tanulságos előadást megtekinteni.

**HIRDESSEN A
„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN**

Hirdetmény.

Az alább felsorolt pénzügyintézetek igazgatóságai ezennel közhírré teszik, hogy a vezetésük alatt álló intézeteknél eddig elhelyezett betétek után 1913 január 1-től kezdődőleg, valamint a náluk ez után elhelyezendő betétek után is 5% kamatot fizetnek és hogy a betétkamat után járó tőkekamatadót is sajátjukból viselik.

NAGYKANIZSÁN, 1913 január 9-én.

Nagykanizsai takarékpénztár
részvénytársaság.

Dél-zalai takarékpénztár
részvénytársaság.

Zalamogyói gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság.

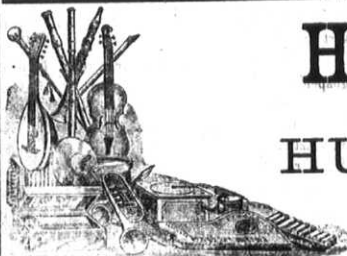
HANGSZEREKET

ÉS

HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétel. — Kezések aról, hogy csakis jó és az ertőknek megfelelő hangszereket szállítok, ennőfogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megértett árakat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.



Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért. — Hangverseny és mester-hegedűk: 70, 80 egész 200 kor-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60 3, 4 kor-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor-ig — Cellovonó fennambukfából 6 kor-tól 12 kor-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Ózitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor-tól 30 kor-ig. — Primeitora palizanderitől és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népcitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. palisándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászskürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor-tól 70 kor-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok O vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóflóták: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz fabroncsal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézbroncs és 10 csavar 90 kor. — Közégsi dob 14 kor-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanasok háromszoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanasok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal. Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ífj WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési Árak: Egyszer 10 korona, félév 5 korona. Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

Legutóbb Zalaegerszegen lőtte magát agyon egy kereskedő. Ha a legutóbbi hónapoknak idevonatkozó szomorú statisztikáján végigtekintünk, fájdalommal kell megállapítanunk, hogy soha anyai ügylikösség nem történt — nálunk és máshol — mint ez idő alatt. Sajnálatos kell egyuttal megállapítanunk, hogy a legnagyobb részben a kereskedő osztályra jár rá a rud, a merkantil társadalmi osztály érzi meg a legjobban, e labilis pénzügyi helyzet bomlasztó hatását és a ter. és szociális bérviszonyok okozta feszültséget. Mindez pedig nemzeti baj és bűn egyuttal, az agrár érdekeknek országgyűléseken keresztül való előtérbe helyezése, helytelen adózási rendszerek és szerencsétlen várn. politika, így bosszulják meg magukat — az államon és az egyeseken, bár mi csak ez utóbbiak tragédiáját látjuk.

Tanfelügyelői kirendeltséget!

Zalavármegye népiskolai kormányzása nem könnyű feladat. Nehézzé teszi vármegyénk geográfiai helyzete: nagysága, népessége, községeinek száma és elhelyezése. Hegyes-völgyes, szögben-zugokban gazdag vármegyénk tele van hintve apró falvakkal. Mintegy 600-ra rug megyénk községeinek

száma. A lakosság meghaladja a 464 ezeret. A falvak — nagyrészt apró, kicsi helységek — rendesen messzebb esnek a fő közlekedő vonalaktól: vasutótól és országutótól. Ezekhez azután silány karban tartott, girdes-gödörös, kopolyás községi vagy dülő utak kapcsolják ezeket a falvakat. Ekként ennek a sok-sok apró falunak a meglátogatása bizony nem könnyű munka, erős testi szervezetet, sok időt és fáradságot követel.

A törvény szerint minden iskolát évente legalább egyszer meg kell a tanfelügyelőségnek látogatnia. De honnan vesznek ily tömördek község iskolájának meglátogatására embert és időt? Mert a faluk számánál még több az iskolák száma. Némelyik községben 2-3 külön iskola is van a felekezeti tagozódás szerint és némelyik iskolában ismét több külön osztály külön tanítóval, a tanulók száma nagyságának megfelelően. Ennek a sok-sok osztálynak meglátogatására, kellő megvizsgálására és ellenőrzésére a vármegyei tanfelügyelő hivatalnak nem elég embere, sem elég ideje nincs.

Mert nem szabad megfélekednünk arról, hogy a hivatal minden személyének szinte minden idejét lekötő és igénybe veszi a tan-

felügyelői iroda bürokratikus munkája. Az iskoláknak és a tanító személyzetnek ügyei, bajai ezer és ezerszámba futnak össze a tanfelügyelőség hivatalában. Ezek az ügyek az új népiskolai törvények nyomán, amikor a tanítók javadalmuk egy részét az államtól kapják, egész lavinává nőttek, amelyek földolgozására és elintézésére elég előleges a meglévő munkaerő. Hol marad akkor a tanfelügyelőségnek első és legfontosabb munkája: az iskolák meglátogatása, a tanító, munkájának komoly bírálata és ellenőrzése? És hol marad a tanfelügyelet közvetlen érintkezése az iskolaszékekkel és az iskolafenntartó felekezetekkel és községekkel? Pedig erre az érintkezésre s az ebből folyó sugalló erőre itt Zalában igen nagy szükség van. Bizonyítják ezt a pár év óta napvilágra került súlyos népiskolai misériák. Szinte kergették egymást a megyei lapokban a botrányos népiskolai állapotok: a dűledező iskolaházak, az agyonzuflott tantermek szentációi.

Ezeknek a megorvosolására maga a tanító rendesen képtelen. Senki sem próféta a maga hazájában, a tanítót pedig még ma is sok helyen a maguk oselédjének tartják. A tanfelügyelő személyes tárgyalása az iskolafenn-

ZSANNIN.

Írta: J. GY.

Az enyhe és békés tavasi estén a nagymama ott ült kis asztala előtt és varrt. Zsannin mellette ült és nem csinált semmit.

Zsannin szép fiatal leány volt, nagy, tiszta kék szemekkel, sötét szomoldókkal. Sűrű fekete haja szinte kékbe játszott. Azt gondolta volna az ember, hogy a hold valamelyik éjszaka olyan sokáig simogatta ezt a haját, hogy sugaráiból valami ott maradt a sötét fűrtök között.

Most alkonyatokor Zsannin elnézte a nap lenyugvását, elnézte, mint merednek égnek a magas jegenyefák, melyek gyérlevelű ágai olyan szorosan egymáshoz simulnak. Elnézte a tölgyeket, melyek büszkék és gögösen fére huzódtak a többi fáktól, mintha nem is tartoznának közéjük.

Néhány kőhajásnyira láthatatlanul szunnyadt a folyó. Apró fehér házak álltak elsórván, virrasztva, örökzöldű a sivar tájék felett.

A nagymama csakhamar gondosan összecsomagolta munkáját, mert nem birta gyenge szemé az alkonyati homályt. Miután gondolatait fűző tovább, megszólalt:

- Okosnak kell lenni, nagyon okosnak Zsannin!
- Ugy van — felelte Zsannin — de miért?
- Ha előre látúnak, mit hoz az élet, sohasem látvódnak, — tette hozzá a nagymama.

— Nem! — felelt Zsannin. Elhallgattak mind a ketten, majd ismét a nagymama szólt:

— Én is voltam fiatal, — rég ideje annak... fiatal és esinos... és nekem mégis úgy tetszik, mintha csak tegnap lett volna.

Zsannin elmosolyodott. Többé is, Zsannin, is megvénülne egy nap. De azután észbe jutott, hogy haj, mégsem lesz az talán még holnap.

— Én is voltam fiatal és esinos, mint te Zsannin. Szép fiúk versengtek a kezemért. És azonban nem indultam vakon szép ígéretek, mosolyuk, bókjuk után. A legkomolyabban választottam.

- Szeretted nagymama?
- Igen leánykám. Csak hogy én bölcsen választottam. Én okos voltam. Én kiszámítottam mindent. Először kiválasztottam, azután megszereltem.

Az öreg asszony állágyuk büszkeséggel idézte vissza a múltat.

— Ha jós álmat láttam volna, akkor sem cselekedhettem volna jobban.

Zsannin inceselkedve vágott közbe.

— Szeretted, ez az egész!

És észbe jutott, hogy holnap Szent János napja lesz, vagyis a sors ma éjjel nyitja ki könyvét annak, aki abban olvashat tud.

A nagymama felállt.

— Menjünk aludni Zsannin, talán megálmodod jövődet.

Zsannin ugyan tudta, hogy aligha fog valamit álmodni, de azért engedelmesen felelt:

- Igen nagymama.

Mikor azután a nagymama elaludt, Zsannin megint kiült a kőszőre és a távolba merengett.

A hold felkelt. Űdén, szeliden emelkedett az égen és Zsannin nézett, majd így szólott hozzá:

— Kis lány, akinek annyit simogattam a haját, amíg neki adtam valamit a fűnyemből, ma megmondom a jövődet. Gyere utánam a sikra...

Zsannin felmosolygott a holdra.

— Megyek! mondá...

És megindult a harmatos fűvön. Tiszta volt az ég, nem volt rajta egyetlen felhőcske sem. Zsannin kiment a folyó partjára. Fűzra hajolt a víz felé. Zsannin sokszor ült ennek a fűzfának a tövében. Tétovázott és a holdra nézett, de a hold már nem mutatkozott. Odavezette, azután magára hagyta.

Zsannin a fűzfa törzséhez támaszkodott és előre hajolt. Keveset roskedve nézte a vizet, mely egészen közel volt hozzá; a sötét, csillogó vizet, mely olyan volt ma este, mint valami selymes fekete szalag.

A víz mélyéből arc bukkant ki, mely hasonló volt az övéhez. Hasulón és mégis más, mert szomorú volt és halovány.

tartó közegekkel és a hatás, amit rájuk gyakorol, döntő tényező a miserábilis állapotok orvoslására.

Ez okok is elősegészek arra, hogy ezt a nagy kiterjedésű és népes vármegyét a népoktatás érdekei szempontjából ketté válasszák s — mondjuk Osáktörvényára tanfelügyelői kirendeltséget szervezzen a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

De ugyanezt követeli az a veszély is, mely Zalamegye déli részének esetleges leválasztása által fenyegeti Magyarországot, mert kétségtelen, hogy a Muraköznek megtartását nem csakély mértékben biztosítja az, ha ilyen kirendeltségek által annak népével, iskoláival a kontaktust fenntartjuk.

Bosnyák Géza Nagykanizsán.

A képviselő beszámolója.

Nagykanizsa jan. 13.

Tegnap délután a kiskánizsai polgári olvasóköri nagyteremben tartotta Bosnyák Géza, Nagykanizsa országgyűlési képviselője beszámolóját. A képviselő ötvenkét községet járt már be és mindenütt számat adott parlamenti működéséről. Az olvasóköri nagyterem szorongásig megtelt az alkalommal. Ott voltak a helybeli negyvennyolcas és függetlenségi párt vezetői közül Dobrovics Milán, dr. Hajdu Gyula, dr. Tamás János, Ujvári Géza, dr. Gärtner Antal.

A gyűlés Plánder Boldizsár nyitotta meg.

Két órákor kezdette meg beszédét a nagykanizsai képviselő és terjedelmes beszámolója csak négy óra körül ért véget. Terjedelmes és végig lendületes, nagy verve-vél tartott előadása valóságos lelkesítést hallgatóit és a lelkesülést szűnő nem akaró előadásban nyilvánult.

— Ez az én arcom — rebegte Zsanin — ez én vagyok.

— Nem felelt a kép. — Ez nem te vagy, nem a mostani képed, csak hű képmása annak, amilyen te leszel egy év múlva, ha nem leszel okos.

— Miért vagy ilyen sápadt? — kérdezte Zsanin az arctól.

— Mert a szívemet egy szép idegének adtam.

— Milyen volt az idegem?

— Nagy és büszke és a mosolya olyan kedves. Eljárt gyakorta kis házam elélt és köszönt nekem. És mikor elhagyott, még visszafordult, hogy lásson.

— Mint az az ismeretlen, aki minden nap elmegy a kapum előtt, — rebegte Zsanin reszketően. — Vállal puszkával, kezében virággal, a szemem felcsillan, ha meglát engem és legott elborul, ha én eltűnök.

— Igen!

— Beszélte veled? Mit? Hogyan?

— Egyedül beszéltem vele, mert én halgatag voltam és otthagytam nagymamát. Megértettem, hogy jön, összetettem a kezemet, lesütöttem a szememet, hallgattam a lépteit.

— És akkor, mit mondtok neked?

— Azt mondta: „Kis lány nézz rám...” Felnéztem és láttam, hogy az areát ott van mellettem, egészen mellettem és olyan szép, olyan kedves volt, hogy egészen megszálltam...

— És aztán, mit mondtok?

— Azt mondta: „Add ide a kezedet.” Mikor odaadtam neki és mikor kitártam a karomat

Beszédjében ismertette a legutóbbi parlamenti eseményeket. Birálta az új vödörötörvényt és kimutatta, hogy az új törvény értelmében 36,789-cel több ujoncot állít Magyarország mint azelőtt. Birálta a mostani, még érvényben lévő választási rendszor fonákosságát és szigorú, elítélő kritikával illette a készülő új választási törvényt, mely a visszaéléseknek — szerinte — nem teszi elejét. Kimutatta statisztikai adatokkal, hogy az ellenzéki képviselők választásra az összes szavazók 35%-a esik, a munkapártiakra pedig 32 8/10%-a, ami nem arányban a választott képviselők számával. Végül kiterjeszkedett a kivételos hadi állapotokra vonatkozó törvények bírálatára és kérte a hallgatóságot, hogy azt a szeretelot és bizalmat, amelyet iránta megválasztáskor tanusítottak, továbbra is őrizték meg.

Eddig tartott Bosnyák Géza beszéde, melyet a közönség két óra hosszáig a legnagyobb figyelemmel és odaadással hallgoltott végig. A beszéd közben gyakran ki-kított az előadás az emberek ajkairól, valamint a zajos abcugolás is, valahányszor a beszámoló képviselő Tizza István nevét kiejtette. Azután Plánder Boldizsár bezárta az ülést.

Bosnyák Géza különben még ma haza utazik Mészafára családjával együtt, ahonnan esztőtörtökön utazik a fővárosba, ahol január 21-éi társával együtt megjelenik az országgyűlés első ülésén. Nagykanizsára szombaton érkezett. Szombaton este megjelent a helybeli főgimnázium hangversenyén, tegnap este pedig az iproszabalon. A képviselő fáradságot nem ismerő kitartással keresi fel választókerületé minden egyes községet, — még csak három olyan község van, ahol nem tartott beszámolót.

— Djavaid bey látogatása. A török ex-pénzügyminiszter már egynehány napja Nagykanizsán tartózkodik. A multkor felkereste dr. Ollop Mór nagykanizsai ügyvédet, akit még Konstantinápolyból ismer, onnan amikor több nagykanizsai a magyar kereskedők küldöttségében Konstantinápolyban jártak, nála is tisztelgett. Djavaid bey hosszasan elbeszélgetett

odaadtam neki az egész szívemet is. Ő pedig nevetve fogadta azt el.

— És akkor?

— Egy pár hétig nagyon szereltem engem és engem boldogabbá tett az ő öröme, mint az enyém. A lelkem dalolt, a tárgyak szébbek voltak, a virágok nemesebbek, az ég szendőbb és deüesebb az emberek jobbak, mint azelőtt, mielőtt megszereltem volna őt. Hogy egy percig se szenvedjen, odaadtam volna neki, ha tudtam volna, egyszer is a szívemet.

— És aztán?

— Aztán elment. Én nem mehettem utána, nem engedte. Csöndesen, de határozottan visszatolt. Én már nem teteltem neki és hogy meg ne haragudjék, nem is sirtam.

— Mit tettél aztán?

— Már nem tudom Zsanin. Eleget mondtam, okulhatz belőle.

Zsanin felállt.

Valaki járt a futban. Éppen mellette azilárd, erőlyes férfi léptek voltak.

Zsanin elengedte a fát, hogy jobban hallgatózék. Behunyta a szemét és összekulcsolta hídge, remegő kezét.

— Zsanin, — szólott egy hang, — add ide a kezedet!

— És Zsanin a szívét is odaadta.

látogatás-a alkalmával Széchenyi Béla basáról, akit személyesen is ismert és akinnek egy aláírásával el-látott arcképe dr. Ollop Mór birtokában van.

Kanizsai moziban

vagy nem lehet Kanizsán mulatni.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A multkor a moziban ültem és észrevettem, hogy a gavallérom — tudja, az a barna fiatalember, akivel állandóan együtt szoktam lenni a korszón és a mulatságokon — elaludt az egyik sarokban, ami — ugyeblár, k-d-ves szerkesztő ur, ön is belátja, egy kisse fura-a fajfaja egyrészt a szórakozásnak, amit a mozi nyujt, másrészt a hódolatnak, melyet iránym-ban neki kellene nyujtania. Istenem, nem akarok szerénytelen lenni, magamat kihagynom, — de amig berreg a gép, szalad a kép, sürögnek-forognak rajta az emberek és a nők, hogy csak a kigyótermett Asta Nielsenemet, az én kedves, bájos Möröcöm, a grotesk Palit, meg az én dődelgetett Máximát em-litseim, — amig fenn a vásznon ágyuk dörognek, plafonok szakadnak be, butorok recesnek össze, szobrok zuhannak a földre és csökök — ah! — cuppannak (isten bizony, hallottam, szerkesztő ur!): akkor az én gavallérom alszik az egyik sarokban. Ma gamat kihagyva a játékból, ugyeblár ön is azt mondja szerkesztő ur, hogy ez sok. Felkötöttem és hősé-natot kért tőlem, smiert alszik. Én — mondom — nem tartom helyenvalónak, hogy az én társaságom-ban uszakozik, hiszen még nem vagyok a felesége (Mozsagom ez a fiatalember az én jóvendőbelim stb.) Ne ugy értem — mondja ő — de már negyedszer látja a műsört, azért alszik. Bocssám meg! Mélyen tisztelt szerkesztő ur, olyan édes — azt! nem így akarom mondani — olyan megható volt a nézés... én... én bevallom, megbocsátottam. Hiszen még nem vagyunk házastársak.

De hogy a dolgra törjek, mégis kisse fura-snak találtam, hogy egy olyan bájos ifju mint ő, négyezer nézzen végig egy műsört, igaz bár más-részt az is, hogy én velem is négyezer találkozik napjában, de hát azt hiszem ön is belátja szerkesztő ur, amit be kell látnia, hiszen én nem vagyok büszke lény, bár az apám multkor azt mondta, amikor egy pártit visszautasítottam, mert az illető fűszerkereskedő volt, hogy az vagyok, már mint büszke, de migse vagyok az és azt hiszem, nem is leszek, ha kiké-rem, hogy egy kis különbség mégis van közöttünk, t. i. a mozi meg én közöttem.

Ekkor a szegény udvarlóm el kezdett panaszkodni, hogy Kanizsán nem lehet mulatni. Boldog ember ugy-e mélyen tisztelt Szerkesztő ur, aki még erre is ráér, nekem minden időmet befejezte a manikürözés, a korszón meg vitatnem lebonyolítás, frizurámról nem is beszélve, pedig még csak most léptem át a huszadik évet, — de a jóvendőbelim nagyon keservesen élvezett panaszkodni, hogy hájba minden: Nagykanizsán nem lehet mulatni, ő köny-szerőségéből jár moziba. Amint a költő mondja, én is azt akartam mondani, őh mért oly későn, levelek hullása, daru távozása idején gondolsz a mulatsá-ra, amikor már közel az esküvőnk; — májusban lesz; — amikor már le kell tenni az ifuság szokásairól, — amint az apám mondja — a világi örömről, amikor már meg kell térni a polgári nyugalomba és szolidaritásba; — ezt akartam neki mondani. De aig kezdem bele, a jobb oldalamon nló hölgy arca fel-énk fordult és nagyon melegen nézett felénk. Az udvarlóm pedig el kezdett beszélni olyan lágyan, ahogy csak ő tud:

— No, igen kedves Margit, maguk lányok nem értik ezt! A Cetrál, Korona, Szarvas kává-

ház... Olyan valami féle kellene mint Budapest: színház, éjjeli étér — élet! élet! Ez a fő. Az utcák lennének tele ember-ekkel, kocsiak gördüléneek, valami ilyesmi kellene nekem, akkor nem járnék négyezer napjában a moziba és nem aludnék el a maga társaságában, a maga édes... kedves... a maga bájos társaságában.

Hirtelen vége volt a kópnek, a villanyok felgyultak és én megmértem vettem észre, hogy a gavallérom tévedésből a jobb oldalamon ülő hölgynek kezét fogja s szorongatta, mialatt beszélt. Mélyen tisztelt szerkesztő ur belátom, hogy Kazánán nem lehet mulatni, különösen nem, ha valakinnek olyan pechje, van mint az ön igaz hívének

Margitnak.

HIREK.

A mi utcánk.

*A mi utcánk csendes, szomorú utca;
Nem lakják büszke, gögös urak.
Hervadt arcú, munkások fészke,
A házak zsúpos úrgyűryukak.*

*Az út kövezellen, agyagos, sáros;
Ide-oda görbén kanyarog.
S a házak előtt, az útra hajolva,
Bogyó-könyűt sírnak fagyalok.*

*Az út legutolján vén fakeresztről
Pléhtestű Krisztus arca hajol
Fakón s szomorún az utca ködébe,
Mig sir a nyomor a házak alól.*

CSÁNYI LÁSZLÓ.

— **Előadás a szőlőművelésről.** Tegnap délután négy órákor Ujváry Góza a kiskanisai polgári kör olvasóhelyiségében előadást tartott a szőlőművelésről. Amint halljuk az olvasókörben több előadást is rendeznek, melynek kézzelfogható ötvös hatását, azt hisszük, nem szükséges bővebben fejtegetni.

— **Diák hangverseny.** A gimnáziumi ifjuság f. évi hangversenyt a már megszokott keretben rendezte. Folyó hó 11-én ismét zsüfolásig megtelt a „Polgári Egylet” nagyterme az érdeklődő szöklökkel s a tanogy barátaival és még a serdülő bakfitokkal, kik már hónapokkal ezelött közteltek a hangversenyre, hisz itt szoktak debutálni a táncaterem sőnyes parkettjén. Sajnos az idén szerterfoszlott a sok édes álom, miután az igazgatóság nem engedélyezte a táncot. — De térjünk át a hangversenyre. A második előadás Flotow, Matrózok operájának nyitánya volt, melyet a vonós és fuvó zenekar nagy precizitással adott elő. Utánna következett Eörsy István 8. o. t. szavaltata, ki Abrányi Waterloo című költeményét mely hatással deklamálta Szép férfias organum a kiválóan elősegítette sikerét, s melyet a közönség viharos tetstésze nyilatvánissal honorált. Huber Károly Kunok ábrándját 2 hegedűn Kasza László 8. o. t. szongora kísérete mellett Pollák László és Kovács Mihály 6. o. tanulók játszottak igen szépen s szintogy a vogyos kar összes ének számai is igen jól sikerültek. Auber Potpourriját a Fra Diavolo operából nagy hatással jutatta érvényre a zenekar és itt feltűnt a a fufuvósok nagy haladása, kik alig egy óve, hogy hangszereiket mint teljesen ismeretlen valamit kezökbe kapták. Ez elismerés hangján emlékeztünk meg Supka Ferenc 7. o. tanulóról, ki Gabányi „Egy ideges ember” monológiát pompás humorral juttatta

érvényre. Végül meghajjúk zászlónkat Lukács József főgimn. tanár ur előtt, ki fáradhatlan ügybuzgalommal hozta létre ezt az igazán nívós hangversenyt.

— **Az Ipartestület hangversenye és táncostélya.** Dacára a mostoha viszonyoknak a siker legfényesebb jelében zajlott le az Ipartestület mulatsága, melyet vasárnap este rendeztek a „Polgári Egylet” nagytermében. A védőökök röszegere fenartott díszhelyeket, melyek kelety szönyegekké pompásan fel voltak díszítve Bosnyák Góza városunk orazágyulási képviselője és neje, Vessey Zsigmond polgármester és neje, Dr. Buntik Ferenc ügyvéd és neje foglalták el, a páholyokat és ülőhelyeket pedig városunk előkelőségének és polgárságának színe-jára töltötte be. Az öt számból álló hangverseny pompásan szórakoztatta a közönséget. Az irdalmi és művészetű kör dalárdfája Lányi Ernő Kossuthi nőtáját és Huber Károly Houfi dalát énekelte forrás leudllettel igen hatásonan. Bóriot, Duos Concertant két hegedűn Graf Jolánka és Hofrichter Emma játszottak oly szöven poetikusán és elegáusan, hogy a közönségből frenetikus tapsvihart váltott ki, melyet a művésznők ráadásul köszöttek meg. Búszke lehet a mester tanítványára és tanítvány mesterére Berceky Károly ur nem mindennapi tehetséggé áruolt el Vtáry Antal „Judás” költeményének elszavalásával. ép ugy Szabó Bózi k. a. és Szabó István ur párisi baba tánc bájos eljátszását. Nagyon sajnáljuk, hogy vármogyok főispánja betegsége következtében nem vett részt ezen sikerült mulatságon megjelenésével bizonyára emelte volna ennek fényét. A hangversenyt tánc kövötte, mely virradtig tartott. Ugy halljuk, hogy igen tekintélyes öszeg fog az Elagott iparosok menháza alap javára jutni.

— **Az Üttörő iskola előadása.** A felvilágosultságnak és a jövő Magyarországnak bátor harcosra, dr. Fejlyes Samu ma este előadást fog tartani a társadalunk kialakulásáról. Aki át van hatva annak a missiónak a tudatától, amly az Üttörő iskola nemes hivatása és őszetlen ambíciója, az csak azon esodálkodik, hogy ezt az előadást a Szarvas szálló termében kell megtartani. Igazán szögyöu, hogy sem a Polgári Egylet, sem a kaszinó nem engedti át e célra a helyiséget, amely minden léha mulatságnak nyitva áll, de amikor komoly tudományos előadásról és a jövő egyik körének letételéről van szó, akkor ridegen bezárják kapuitak. Nagykanizsán vagyunk Magyarországon vagyunk.

— **A mértékhitelösítés új rendje.** A mértékhitelösítésről szöló 1907. évi v. t. c. végrehajtási utasítása nem felelvén meg teljesen a gyakorlati élet követelményeinek, a kereskedelmi miniszter azt mest most új rendelettel eserítte fel, amely az előbbinek rendelkezéseit több tekintetben módosítja. A hitelösítésre kötelezettek a köztetközökben felsorolt újítások érdekelhetik. Szabályozza az új utasítás az idostások hitelösítési idejét, amidőn a két év időszak kezdetétől a hitelösítés évet követő naptári év első napját tüzi ki. Hitelesítésre kötelezett új mérőeszközök gyártását a vastagság — mérőket és viteldijjelzőket (taxameter) jelöli meg. Félreértékek elkerülése okából világosan kimondja az új rendeleti

hogy a mértékhitelösítők nincsenek felhatalmatva a felektől hitelösítési díj, napidíj fuvarköltéség, vagy bármily címen készpénzt átvenni. A hitelösítési díjak mint eddig, ezután is postatakarékpénztári uton fizetendők be. Az eddigi gyakorlatot önti írott szabályba a rendelet, amidőn kimondja, hogy amíg a fél a postatakarékpénztári befizetésről kapott elismervényt a mértékhitelösítő hivatalnak be nem mutatja, az am igaz a hitelösítési díjnak előre történt lerovása nem igazoltatott addig a bemutatott mértékek hitelösítés, bélyeggel el nem láthatók.

KOTILLONOK
dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régiógnak bizonyított háziázer, mely sok év óta legjobb bedörzsolóknak bizonyult közönségen, csiszal és meghibésítéknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter ööglyéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára úgyszólván k. — 30, K. 1.40 és K. 2. — és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszer-tára az „Arany orszéban”.
Prágában, Elisalothstrasse 5. n.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valamben sikert akar elérni, akkor foglalkoznia kell az ügygyel. Ha eladni akar, ha venni akar, keljék csekély munkával, kevés pénztér elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre öleső tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen is formában fog megjeleneni.

Tervezetet díjmentesen készítünk

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLÁDÉ

Hirdetmény.

Az alább felsorolt pénzüzetek igazgatóságai ezennel közhirrre teszi, hogy a vezetésük alatt álló intézeteknél eddig elhelyezett betétek után 1913 január 1-től kezdődőleg, valamint a náluk ez után elhelyezendő betétek után is 5% kamatot fizetnek és hogy a betétkamat után járó tőkekamatadót is sajátjukból viselik.

NAGYKANIZSÁN, 1913 január 9-én.

Nagykanizsai takarékpénztár
részvénytársaság.


Dél-zalai takarékpénztár
részvénytársaság.

Zalamegyei gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság.

≡ Névegyek eddig még nem létezett nagy választékban
izlésesen kiállítva jutányos áron kaphatók

Ifj. Wajdits József **Könyvkereskedésében**
és Könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.



Grammophonok
és
lemezek
helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
hangszerkereskedésében. Deák tér 1

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Egyszeri ára: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kanizsa IstvánHirdetési
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Doák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerint.

SZEMLE.

Olyan soká vártattok a hó magára, hogy azt hittük, el se jön már, de itt van végre, eljött, mint a makacsokó szerető, a ki sokáig kellett magát. Itt van és hullt hullt légyan vidáma, mintha angyalok kacagása lenne. Rejtelmes fényeket hozott magával és olyan stíld, hogy meglájt ebben a városban mindent. A cipősarokak balkan koppannak, a lovak patáira mintha légy selymeket burkolnak volna s a kocsiokerekek úgy gördölnek, mint álomtájon a tündérszékér. Hull-hull és vidámság-érmekeket rak az emberek kabátjára és a vidámság lilomkoszorút a kalapok szégyelére. A sok hópihé rejtelmes betűsorként gördül alá a láthatatlanból és olyan édes rájuk meredni és szelíd örömmel találgatni: vajjon mi titkot rejtegetnek? Mikor hull a hó, világok ölelkeznek talán és a légy pihesereg távol planéta szerelmes üzenete, ami légy simogatással engeszteli a föld haragos arculatát. Rejtelmes, sejtelmekkel ilyken a világ, a házak mélyen gunyasztanak a vastag hósapka alatt, a pihék vakító fénye miatt szegényeskedő gyávasággal piszkolnak a lámpák és valahonnan előgördül az első szék, kopognak a paták és a lovak nyakáról örvendő árad szét a hosszánna: csingli-ling, csingli-lingi-ling...

Bucsu.

Nagykanizsa jan. 16.

A mai napon megváltak a Zalai Közlöny szerkesztőségétől. Azt hiszem, azokat a szubjektív és adminisztratív természetű okokat, melyek erre kényszerítettek, nem kell leírnom: Ezek nem érdeklik lapunk olvasóközönségét.

Engem, magamat is csak a válás ténye, maga az, ami érint és érdekel, minden más egyeb, mely ekörül, e tekintetben ért, most mellékes és azt hiszem, el is fogom felejtetni. Egy lapnak, — ha szerény keretek között is — nem lehet hivatása, hogy személyi dolgokat tárjon a nyilvánosság elé, egyéni dolgokkal hozakodjék fel, az újságnak mindig óvakodnia kell, hogy mást mint megtörtént eseményt regisztráljon, más burokat, mint objektíveket pengessen. Épp ezért, legyen elég könnyű szívvel annyit konstatalnom: Megyek!

És ha most, mélyen tisztelt olvasóm, végig nézek azon a rövid állig négy hónapig kitévő időszakon, mely felelős szerkesztőségem-

nek igazán tisztavirágzerű korszakát teszi, ezen a rövid időn, amely alatt energiám állandóan másfelé volt lenyűgöző és az én igazán szívbel kedvelt lapomnak szerkesztését csak fél kézzel intézhettem, mégis úgy érzem, kedves emlékekkel távozhatom. Beleszóltam egy kicsit a város fejlesztés tervébe, irtam egy pár kroit erről a szeretett és unt városról és megpróbáltam annak egy-két naiv és kedves, groteszk és mégsem bántó vonását meglátni a „Szemle” szemövegén keresztül. Ez minden, amit jelentett az én szerkesztésem. Egy marék virág, vagy egy marék bogáncs, — egyre megy. És ha ez idő alatt egy-két barátot és — ez a főbb — egy-két ellenségét szerzettem magamnak, akkor jól végeztem dolgomat. Ha pedig önök közül valaki vissza fog emlékezni arra, hogy valaha a Zalai Közlöny című lapnak egy kezdő volt a szerkesztője, aki ha el is vetette néha a sulykoi, de egészen vére ambícióval dolgozott, akkor meg vagyok elégedve.

... És ezzel be is fejeztem és a Zalai Közlöny olvasóinak bucsut mondok.

Kanizsa István

A társadalmak kialakulása.

Az Utóór-iskola előadása. Tartotta 1913. január 13-án dr. Fényes Samu.

Egyszer hallottuk Fényes Samut beszélni Budapestben, a régi országgyűlés nagytermében. A padok szüfélése telve voltak, minden oldalról a szenvédélyes közbeszólások özőne zúgott feléje és ő uralta a helyzetet — szávaival, tekintetével, gesztusaival valóságosan lenyűgözte hallgatóit. Soha máskor, mint akkor: a legszenvedelmesebb viták és harcok estéjén nem derült ki annyira, mily nagy szónoki tehetséget állított sorompóba, mily élszánt indulatot küldött harcba ez az ember eszméi mellé, annak a nagy küzdelemnek támogatására, mely a felvilágosodás és az ész jegyében a feudális Magyarországból a kizsákmányolás hazájában akar szabad, boldog és megelégedett társadalmat teremteni. Most ne legyen szó arról, hogy vajjon az Utóór iskola világnézeti és más szempontokból minő ábrítás-alá esik, de konstatalni kell, hogy ha a majdan elért eredmény a Fényes Samu meggyőződésével, a kivívott siker az ő szónoki tehetséggel és önzetlen kitartó munkásságával fog arányban állani, — akkor még azoknak is el kell ismeriük ennek az iskolának a nemzetértelmenli jelentőségét, akik most — vagyuk a jobbik esetei — korömbösen nézik annak gigászai munkáját.

Hétfőn este a társadalmak kialakulásáról beszélt Fényes, akinek missziója a természettudományok

igazságainak és a vallás és babonák előítéleteitől megszabadított világnézetnek a terjesztése, annak eljuttatása a társadalom olyan rétegeibe, melyek szűrközve élik le a maguk véges életét. Agitatori tevékenység eszközként tekint a diadalmas materialista világnézet, mely egyedül képes az emberek szemét a tulvilág káprázatából ide, a földi életre fordítani, beállítani velük azt, hogy a boldogság csak itt várakozik reánk és e sárteken kívül csak a nagy nirvána borzong. A tanítás, a lelkek átfurmálása az Fényes Samunak, ami a bányászok a eskényi, a föld túsá. Ez is, az is keserves, egy munka. Ha arany, ha egy boldogabb korszak lesz érte jutalom: akkor munkáját siker koronázza.

Ennek a célnak a szolgálatában állott az előadása is. A történelmi materializmus alapja Állva, melynek az államnak kialakulására vonatkozólag Oppenheimer adott legszisztematikusabb kifejezést, népszerűen és lebilincselő elokucióval adta elő a társadalmak kialakulásának első korszakát a legősibb népköztől a pástor társadalmáig befejezőleg. Ahogy a történelmi materializmus tanítja, — a gazdasági rendszer és az ennek folytán előálló célszerűség beállítás adja meg a társadalom berendezésének színvonalát minden korszakban. Ehhez még egy tényező járul az ember szerelmi életének folytonosságá, melyet viszont ezresz voltával és annak a felismerésével tett lehetővé, hogy gyermekei védelmére, táplálásáról gondoskodhatik oly időben is, melyben más állatok arra nem képesek.

Az emberek mindig oly társadalmak voltak, amilyenre szükségük van. Amíg elég a vadászatra, a közös fészek védelmére egy család segítése, addig csak családok vannak. Amikor nagyobb vadakat hajtának és fognak, már több család kell. Amikor át-ternek az állattenyésztésre, már egy nemzetség kell, hogy az állatokat gondozza, őrizze. Ennek megfelelően alakul az erkölcs is, amely tehát nem egy adott, valami külső tényezőtől kapott jelenség. Amíg vadászunk, teher a gyöngye, sátnya gyermek, a lény-germek, az agg: Törvény és erkölcsi szabály ezek megölése. Amikor a pástorélel kezdődik: Törvény és erkölcsi szabály a nemzetségtől, patriarhála mindenedhatósága, mert akkor ez a jó, az egészre nézős. Végül utalt az előadó a társadalmi munkakegyesítés és munka munkamegosztás nagy jelentőségére, amelyek a mai társadalom alapját teszik.

Amint láthatjuk, Fényes eklektikus: A materialista elméletből s egyuttal a Benthamtól kiinduló és Pikleren át hozták is eljutott utilitáriánisztikus felfogásból merítette előadását, mely a hallgatóságra rendkívül hatással volt. A végén Fényes emelkedett szavakkal zárta az Utóór-iskola célját, amely oly nemes, oly messza-messza a jövőben csillog, hogy szinte álomszerű. Hogy ezen a sivar, kishitű, elvakult és gyáva Magyarországon valaha még az emberi elmének a teljes igazságot hirdetni és mindenkiné a boldogságot kivívni lesz szabad, a szkeptikus előt szüzte ábrándnak tunul fel. De hisz eddig is csak az Álomk és ábrándok megvalósulása alkotott nagyot és lehetlent!

Kanizsa István.

Megye — Város.

(*) **Nagykanizsa város költségvetése.** Mint megírtuk Nagykanizsa város jóváhagyott költségvetése a napokban került nyilvánosságra az Közérdekek tartjuk a költségvetés végő adatait közölni: Az 1913. évi összes szükséglet 956226-60. Az 1913. évi összes fedezet 645807-78. Mutatkozik hiány 310418-87. Tavaly 276156-60. Miután az 1913. évi állami egyenes adó 413891 K 83 ft tesz ki (tavaly 366874 K 99 ft tett) 75 százalékos pótdadót kellett ismét kivetni, hogy a költségvetés hiány fedezetet nyerjen.

(*) **Tanügyi előléptetések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Benecs Sztana esküortnyai, Tantóné Gross Vilma zalaegerszegi, Nagy Margit kesztelyi, Hajas Eszter esküortnyai, Wahry Hugó nagykanizsai, Szabolcs Antalka esküortnyai és Maximovits Julia nagykanizsai polgári iskolai tanárnok, illetve tanárt a X. osztályba. Burgolics István esküortnyai polgári iskolai tanárt pedig a XI. fizetési osztályba léptette elő.

(*) **Zalaegerszeg új postafőnöke.** A kereskedelemügyi miniszter a zalaegerszegi postafőnöki tisztségre társvezető Tóth Géza postai- és távírádfelügyelőt, a marosli hivatal főnökét bízta meg.

(*) **Adófizetés a posta útján.** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az ország adóhivatalai 1913. január elsejével a csekkforgalomban részt vegyenek. Minden adóhivatalt számlát kap és erre a felek díjmentesen eszközölhetnek befizetést. Úrkapot a felek az adóhivataltól díjmentesen kapnak. Természetesen, minden félnek kötelessége lesz a befizetési jegy hatálpaján megjelölni a befizetési célját.

Takarítónők hiányos ellenőrzése.

A cselédügy rendezéséhez.

Nagykanizsa, jan. 18.

Megtörtént a következő eset: Egy helybeli család felvett egy takarítónőt Egy 15—16 éves parasztlányt. A lány megmondta, hogy — mondjuk — Juocinak hívják. A dolog rendben volt. Először egy héttel elbocsátották a takarítónőt. Nem tudott dolgozni becsületesen, nem használhatták.

A napokban a leány megjelent az előbbi gazdája egyik rokonánál és volt gazdája nevében hat koronát kért.

— De hiszen maga nincs már náluk. — mondta neki.

— Igen, — válaszolta a leány. — de most találkoztam a piacon a nagyságával, akinek segíték líráát venni. Nincs nála elég pénz, elküldött ide.

Gyanútlanul átadták a pénzt.

Osak pár órával később derült ki, hogy a leány közönséges család módjára járt el, az egész libahistoria koholt volt.

Most derült ki azonban a legérdekesebb része a dolognak sem a leány előbbi gazdája, sem a helyszerező nem tudta a leány vezetőnek nevét. Sem a lakását, sem azt, hogy hol van alkalmazva. A feljelentést megtették, de a nyomozást rendkívül nehezíti, hogy nem ismerik a fentebbi adatokat, mert a takarítónők bejelentése — ha nem alszanak a takarítási helyükön nem kötelező.

Igaz, hogy ha felvesz valaki egy takarítónőt, megkérdezheti, meg kell kérdeznie a nevét. De ki biztosítja arról, hogy nem hamis nevet, hamis lakcímet mond be a leány. mint a jelen esetben is?

Épp ezért hasonló elkerülése végett, helyénvalónak tartanók, ha a takarítónők bejelentését is kötelezővé tennék. A cselédügyet szigorúan rendszabályozták. Helyén is van. De a takarítónők sokkal megbízhatatlanabb elemek képeznek, mint a gazda általános felügyelete alatt álló cselédek. Mindazonáltal ezek részvesznek a leghiányosabb ellenőrzésben.

Épp ezért proponáljuk, hogy a cselédügynek a rendőrségen most folyó rendszabályozása mellé vegyék programmba a takarítónők kontrollálását is és tegyék kötelezővé ezeknek legalább egyszerű bejelentését.

Asta Nielsen.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Örömmel konstátálom, hogy a nagykanizsaiak felfedezték Asta Nielsest, a mozi csillagát. Kedden este elmentünk az Uránusz nevű nagykanizsai moziba, megálltunk az ajtóban én és Ő, végignéztünk a színpad tömegén, mely egészen elfoglalt minden kiesel szót, minden talpalatnyi helyet a szomorúan konstátálom, hogy nincs számukra hely. Atdjon vagy verjen sora keze, itt éljed, halnod kell. Én azt hiszem, hogy Asta Nielsen a modern nő típusa. Olyan mint egy kigyó, nem? A karja mindkétoldalt olyan mint egy-egy kigyó. Az ujjai mind megannyi fiatal vipera s a nő, maga is mint egy simló, olvadékon, gödös kigyó, — nagyszerű! És én mégis azt mondom, mélyen tisztelt szerkesztő ur, hogy nekem nem tetszik ez a nő. Higgye el a párisiak sokkal több művészettel játszanak és látta színpadon, mily groteszk ez a Nielsen akkor, amikor sir? Aláírom: aranyos, kedves, bájos néha, olyan mint egy gyerek, egy bárszony szemű, meleg arcú gyerek, akire nem lehet haragudni. De minek az a pöz, amit minden felléptekor magára ölt? A szépséges és zseniális anyagotól öltöz? A vitorláshajó, amelyen a filmre vez? Az a kacér mosoly, melyet a nézőkre vet?

Tudja azt szerkesztő ur, hogy Svédországban és az észak városiban a mozik másora nem áll másból, mint egy vagy két Asta képből? Örveudok, hogy most éppen egy erről szóló tanulmányon „dolgokzik. (Kivátnom, hogy sok dolga mellett ezt is befejezhesse) Épp ezért sajnálom, hogy távozik a Z. K.-tól. Szerkesztő ur, „forsus et haec meminisse juvabit!”, ugy-e így mondja a klasszikus? (Egyetemet jártam ám én!) Tudja, én most rokonérzésemet tejezhetem ki, mert én is válok — a véglegnyelől. Multkor összevettünk. Én az állítottam,

hogy az evangélikus templomra ötven év múlva lesznek órák. Ő pedig megesküdtött, hogy arra nem is akartak soha órák tenni, azt a kőrt, ami a tornyon van, galambducnak csinálták és nem is lesz ott óra soha. No, de ilyet! Hogy hibetek akkor az ő esküjének? Különbön lehet, hogy kibékülünk, mert a papa strévet. S akkor én is mondom: „Forsus et... stb. Údvélt igaz hívó

Margit.

HIREK.

HÓ.

Zizegve hull a esipkeszárnyu hó,
a villanylámpa lángoló hang,
giling-galang,
libegve himbál: Rajta ül a hó,
a tiszta hó.

Csak csendesen: A könnynek hullni jó!

Csak csendesen: A szívéd is hang,
giling-galang,
s ha könny, hát könny legyen, s miként a hó,
egy millió!

Óh, szemfedő, óh, szűz égi hajó,
míg lágy sírodba lágyan hull a hang,
giling-galang
trillázva, könnyezőn takarj el, óh,
te, tiszta hó!

KANIZSA ISTVÁN

— **Halál a temetőben.** Vádrnapján rémes eset színhely volt a kesztelyi Szent Miklós temető. Egy nagyátdi 40—45 évesnek látszó férfi a temetőképalna mögött agyonlőtte magát. Közlebbi adatok még hiányoznak

— **Milyen idő lesz?** A Sirius jóslása szerint 1913. január 1-től kemény hideg lesz, több helyen havazással; január 8-tól medves, hideg eső és hó fog esni, 22-től nagy havazás ígérkezik, amely Európára és hazánk nagy részében fog esni. Ezt a szélsőséges időjárásunkat a föld tengelyének korábban törtéret elhajlása okozza és az, hogy mi az északi északra estünk. Az ési hónapok nem a legkedvezőbbek voltak, de viszont a tavasz korábban fog beállni Márciusban már gyönyörű száp, meleg napok jönnek, szivaros nőkkel. Bő termés és igen jó esztendő lesz. Ugy-szintén kellemes nyár is. 1913. évi szeptember és október hónapokban második nyár fog jönni és hosszú lesz az ősz.

— **Fiatal tolvaj Mersé Ferenc monostorapáti lakótól.** A lakásban volt ládából 520 korona elűnt. A nyomozás kiderítette, hogy a pénzt Gáspár Vince 13 éves monostorapáti suhanc lopta el, akiért a pénzt megis találták.

— **Vigyázatlanságból halál.** Kiss Károlyné monostorapáti lakos a padlásra akart felmenni, a létrán megcsuszott, leesett, koponyarepedést kapott, amitől rövid idő alatt meghalt.

— **Újságíró-jubileum.** Ilyen is ritkán van Roboz István kir. tanácsost, a „Somogy” szerkesztőjét 50 éves szerkesztői munkássága alkalmából a lap munkatársai és olvasói jubilálni fogják. A népszerű újságíró, — ez is ritka, — 84 éves és még mindig lelkes szerkesztője a lapnak, amelyet ő alapított.

— „A Kotori takarékpénztár igazgatósága ezenel közhírre teszi, hogy a vezetése alatt álló intézetnél eddig elhelyezett betétek után 1913. január 1-től kezdődőleg, valamint ez után elhelyezendő betétek után is 5 1/4% kamatot fizet és hogy a betétkamat után járó tőkeamatadót is az intézet sajátjából fizeti.”

Kotor, 1913 január 9-én.

Kotori takarékpénztár részvénytársaság.

— Elhunyt juhász A kaposvári kórházban egy érdekes juhász halt meg a napokban Hegedüs Károly a neve, valamikor az Alföldről vetődött oda és művészi faragásait nagy hirre tett szerző, úgy anyira, hogy munkáiból kiállítás is rendeztek nem régen. Most a karácsonyi ünnepek alatt megbetegedett, így került a kórházba, ahol 75 éves korában meghalt. Hátramaradt művészi faragásait elárverezik.

— **Kellemetlen tévedés.** Már megírtuk, hogy Braun István iparfelügyelőt elhelyezték Nagykanizsáról Désre. Braun István áthelyezésével kapcsolatban most értesülünk az úgy körülményeiről. Az iparfelügyelő, aki csak nemrég jött Zalaegerszegről Nagykanizsára az iparfelügyelő-ég áthelyezése folytán, szülőföldjébe, Szolnokra szeretett volna kerülni. Beadta tehát kérvényét, hogy helyezték át Szolnokra. A kereskedelmi minisztériumban azonban — hogy — hogy nem — felületesen nézték meg a kérvényt és Szolnok helyét elhelyezték volt iparfelügyelőt — Szolnok-Doboka megyébe Désre. A minisztérium tévedését most egy újabb áthelyezéssel lehet csak helyre korrigálni.

— **A korcsolyapálya megnyitása.** Tegnap este vidám kacagástól volt hangos az egyleti jégpálya. Merész ivben röplünek a korcsolyázók, vidám párok hisztitáltak a jég tökrét, itt van végre Halifax hiteinek öröme, megnyílt a jégpálya. A hideg elég tartósan igerkezik és remélhetőleg meglesz a korcsolyázóknak az a regtől várt öröme, hogy hosszú ideig megkegyelmez a nap a jégpályának és hosszú ideig olyan vidám, hangos élet fog uralkodni az egyleti ivlámpák vakító fénye alatt, mint tegnap este.

— **Muraszombati tűzoltó-ünnepély.** Nagy ünnepség keretében adták át a kitüntetést vasárnap Muraszombaton annak a 12 tűzoltónak, akiket a király a jubileumi szolgálati érdemmel kitüntetett. — Pósfay Pongrácz főszolgabíró tűzte fel rövid beszéd kíséretében a kitüntetettek mellé az érd-mrendelt. Kate bált tartott a Muraszombati tűzoltóegylet, mely anyagilag és erkölcsileg jól sikerült.

— **Lapzártakor** értesülünk, hogy Székely Lajos posta tiszt özevgye ma délután felakasztotta magát. Az öngyilkosságok száma eggyel ismét szaporodott. —

— A Kath. Legényegylet f. hó 19-én d u 5 órakor megünnelt C-preghy öriási sikert aratott népszámmal a „Piros bugyellaris”-t.

— Az „Edison” moziban (Szarvas szálloda) szombaton és vasárnap szenzáció műsorral fényes előadás fog tartatni Bemutatásra kerülnek a Gaumont világhírű filmgyár legújabb és legszebb képei, melyek eddig Nagykanizsán nem voltak láthatók Ezeket a remek képeket el ne mulassza senki sem megtekinteni, mert a ki minusszának bünt követnie el. Bővebbet a falragaszok!

— **Baleset** A már. szombathelyi fűtőházban Németh János taplínafai születésű fűtő keze miközben egy mozdonyon a tolatyút akarta megkenni, a tolatyút és vezeték közé szorult, mely nagy újat önszerezta Dr. Kern Frigyes pályaorvos reszesítette első segélyben.

HIRDETESEK.

„Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónal bizonyított készítmény, mely már sok év óta legjobb bebizonyosított bizonyított készítmények között és megkülönböztetésével.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony”-vel egyezik és a Richter gyógyszereszelet ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben k — 80, k 1.40 és k 2. — és ügyeljen minden gyógyszer-tárlatban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszereszelet, Budapest.

„Dr. Richter gyógyszerész a „Arany oroszlánhoz” Prágában, Elisabethstrasse 5. nos.

HIRDESSÉN A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Aspirin-Tabletták

(a közismereti fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig A pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásában, 1 füvegő 30 félegrammos tablettával K 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Elberfeld und Leverkusen
b. Mühlheim am Rhein.



A sült galamb

ma már csak a példabe-szedés. Ha valakiben sikert akar elérni, akkor foglal-koznia kell az ügyvel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakoly munkával, keves pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a **ZALAI KÖZLÖNY**-nek, hol hirdetésre öleső tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és for-mában fog megjeleneni.

Tervezetet díjmentesen készítenk



CACAO

Suchars

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készíttetnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

Sirolin Roche

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

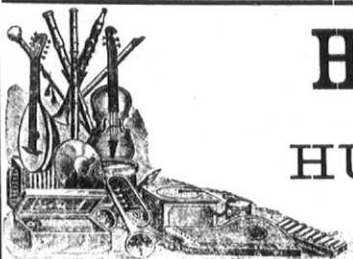
Egészséges tüdő és élvágy oxigén a tüdővész ellen.



HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szátküldés utánvétellel. — Kereskedők arról, hogy csak jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belüli az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.



Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1:50, 2, 2:60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűtűbák: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1:40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1:60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Prímecitorá, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Prímecitorá palizander-tetővel és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Prímecitorá egész 64, 70, 80 kor. — Koncertcitorá a fent felsorolt minőségben is, azonban drábjá 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű fél-v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utanz. pallsándfából 14 korona.

Részfuvohangszerek.

Minden részfuvohangszer 1a 3 cylinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászúrt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujeztű billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófúvók: 5:20, 5:60, 6:40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatfából, ujeztű billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona atb.

Dobok.

Nagy dob réz fabroncessal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézbronnes és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárútu fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drábjá 9, 10, 11 korona. Ugyanzok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanzok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

A szerkesztőért felelős:

IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192 — Hirdetések díjazásba szerelt.

Hivatásunk.

Mintha új rügyek fakadnának a Zalai Közlöny felszázados törzsén. Ugy látszik, ismét szerepváltás történt. Mult számunkban vezető munkásunk bucsut mondott, ment, — a merre hivatása, kedve vitte. Jól végzett munka elvételét vélte hátra hagyni. Ez tűnt ki sorából.

Ma az elejtett fonalat talán más kezek veszik fel s ideális rajongással vágnak neki a munka utjának, hogy nemes örökségképpen rájuk szálló hagyományoknak érvényesülését sürgessék és valósítsák meg. Mert nemes hivatás örökebe léptek. Igazat mondani, ideális törekvések tűzét szítani, élesíteni, bármennyire nehéz legyen is azok megvalósítása, keresztülvitele; számon tartani a hibát, a botlást s a gyarlóságot, mint társadalmi pedagógus, hogy abból is okulást vonjon az olvasó s tanuljon egy szemernyit a boldogabb jövő megteremtése érdekében; küzdeni a közzéért s a harco közepette az egyéni reputáció érintetlenségét is megővni, hogy tilos mezőkre ne gáboljon; nevelni a a nemeset, a szépét, az eszményit az emberek sorában, melyből ugysis eleget koptat el

minden kárpótlás nélkül az élet küzdelme s vásári zaja: — megővni minden tamadástól, bármily szavakban csendüljön is kihívása, a mi sokaknak tisztelt, feltve őrzött szeretet tárgya: — mindez a mi munkakörünkbe tartozik. A sajtó nagyhatalomnak egy atomja vagyunk, mely most még talán kicsiny, de hamarosan tágit szűkkörén és több oldaluan hangoztatja mondani valóját, hogy mindig többen és többen kényszerülnek meghallani s szavainkat megfontolás tárgyává tenni.

Nem a magunk érdekében élünk. A köznek kívánunk szolgálni minden szavunkkal, minden sorunkkal. Léti jogosultságunk sarkaliból semmiféle szofizma sem emelhet ki, mert élünk kell, hogy a közélet orchesterének polyfoniája színesebb legyen egy-két hanggal, melyek munkatársaink lelkéből kiesendölnek, hogy visszhangra, felfogatásra és megvalósulásra találjanak. Fogunk világitani, hol a társadalmi imbolygó járás fényre szorul s bizó szavakkal lelkesíteni fogunk ott, hol tépelődést és kislélekűséget látunk az élet nagy céljai felé. Hivatásunk, hogy megérezzük a szegény szívek vágyát, melyek bátor-talanok még féltéken is suttogni, csak érezni s reménykedni tudnak, — hogy megértsük

a hatalom szavát, mely legszentebb eszményünk, édes hazánk boldoggá és nagygyá tételét célozza. Szóval lehajlunk a kicsinyhez, s megkeressük a nyomort, hogy sebeit feltartva minél hamarabb nyerjen gyógyítort, — de elmegyünk a nagyokhoz is, hogy nyilvános működésük eredményeiről szólhassunk.

Feladatokat vázolunk itt, mikor hivatásunkról a szavak. Városi közéletünkben s talán annak határán túl is, áklyát lobogtatunk, melynek fényénél sok valót mutatunk, de a hiányokról sem fogunk megfeledkezni. Hivatásunk, hogy tüzeljünk s lelkesítsünk s erről sem fogunk soha megfeledkezni. Nem támadunk izléstelen szavakkal, nehogy sárral dobálózván magunkat is beszenyesszük, hanem megértést, kedvet, erőt, békességet és szeretet szeretnénk magunk köré sugározni, hogy nemzetestünk mindinkább nemesedő-fajjá váljék.

Nem fél szemmel nézünk, hanem a tudományos és kulturális, a társadalmi és közéleti életrevalóságnak alkudozás nélkül hangoztatjuk erőteljeségét és meggyőző erejét.

S ez mind e felszázadot megélt lap hátsó sorsainak domborodik ki. Színek élénkülnek soraikban s hangok szólalnak meg, melyek

Kelet felől.

Irta: LUKÁCS JÓZSEF.

Egy csomó emlék zsong körül, valahányszor a törökökről hallok és olvasok. Megelvenedik előttem egy nyári utam, mely 1910-ben vitt Törökország felé, s átélem ismét minden élményével, tapasztalásával.

Az idők szele a beszéd és érdeklődés közepébe sodorta ezt az országot. S most sokért nem adom, hogy vitatott helyeit láttam, féltett, szelet helyeit sarutlanul tapostam és megismerkedtem sok mindennel, a mit a legtöbben csak a közélet har-osáinak olykor tiszta, nem ritkán hamis hangjaiból ismernek. Jó vezetőm és kalauzum a török földön dr. Karácson Imre, a történelmi forrás nyomok után kutató magyar pap, azóta, bár fiatalon, kidult a magyar tudományosság igaz munkásainak sorából. A tudomány áldozatait esett el. Halálos sebet a poros, penészes akták pergamentjei vágják kezébe, mely hamarosan elmered, s a magyar háza egy jó fiát vesztette el, míg a tudomány világ egy szakavatott emberrel lett szegényebb.

Szegény Karácson Imre! Eneki a te epítamud! Ezzel tartoztam emlékeidnek, mely melyen éb lelkemben, a hála talajába ültetve. Három héttel több időt töltöttem mellette. Reggel találkoztunk s csak este váltunk el. Mit tettünk a perzselő nap óráiban, — olyan egyszerű s-történetet. Jártunk, kel-

tünk Stambul zegugos utcáin, erkélyes és rostályos faházak között, a lármás ember tömegben, mely a réstelen világforgalom felhajtott csapatát képezi. Semmi sem maradt előttem zárva.

A legnagyobb protekció oldalamon lépdelt s nem egy helyen kegyelmes basák, fényes ábrázatu nagy urak, ravasz mosoly effendikké parolattak. Nem akarok hamisít írni semmiben. Nem követem a közmondásos távolról jött ember szokását, aki mond sokat, nagyot, csak igazat nem. Én megzerettem a törököket. Rokonszenvesnek s szeretetre méltónak találtam őket. A magyar voltomon örvendő, ul-mak szavaiban volt valami átérzetten szives s ölelésükben igazán testvéri. Mert öleltekünk velük; nem is egy gyel. A szent bölcsesség, Aja Szófia övszázados boltozata alatt mely nyári délutánok sok óráját töltötök el. Gyékényeken fődüdtünk. Cipőnköt el bejárta általánba ajánlva, hagytuk a templom bejáratánál, míg mi hangtalan léptekkel, mely alatt csak néha zizegt, a vékony gyékényi szála, mentünk az ulemak lakása felé. S mindig ugyanazon szíveséggel fogadtak. Kinyitották a könyvtárt s mi gyaur szemekkel még alig csodált Karán példányok diaga lapjait forgattuk Poros fölönök arany betűt vizsgálgunk s megéztük Abubeker nagy Koránját is. S nem messze tőlünk áhítatos igazbíró elnyújtott, tájfalmas éneke s imája ostromolta az eget, hogy a próféta rátekinson népére s adja meg neki még egyszer azt a di-

esőseget, melyet a jelen napjainban istentelen kézzel tépdésnek a hitetlenek.

Az imádkozók hangja mind erősebb, s szaporodik a fölöttük ülők száma is. Fehér kaftánban ül keresebbe tett lábain valamennyi. Egyik-másik könyvet is forgat. Azután következik a Korán magyarázat. Egy imám szószékre lép s felmagasztalva hallgat rá a sokaság. Ilyenkor tilos a gyuroknak járkálni a templomban. Mi is egy helyben maradtunk hárman, Karácson Imre, egy ulema és én. Csendben beszélgetünk Pedig ez nehéz dolog a keletieknél. Azok reudzerint hangosan beszélnek, s nem csak ajkuk adja tudtukra mondanivalóját, hanem egész alakja s fejéppen a keze jár magyarázólag minden szóhoz.

Közben kisonnunk Justinia fenséges templomából s megisszuk a 'barásit italt az ulemával. Fekete kávészuk. Néhány lépés onnan mindössze egy kávéházba lokálitis, mely szennyes is, szoktalan is nyugati szemnek De alkalmaszkodunk a környezethez. Én a kávé után még sörbetet iszom, már csak kíváncsiságból is, hogy megtudjam, milyen az a török ital, melyet még Arany János is lantjára vett. — Mire itt feltrisseltünk, mentünk ismét az Aja Sofia felé. Sárga falai mellől négy minaret nyulik az ég felé. Kupolája meglehetősen alacsony s inkább merész lapos ívellet kell csodálatot. Az imámuk már végső, szabad a körüljárás. Itt-ott egy fiatal hodszaba ütözköztünk. — Az föl sem tekint, s a nagy prófétaának tansiba elmélyedve olvas tovább

az életben keresik visszatérőződésüket és visszhangjukat.

De félbeszakítjuk e gondolatokat. Folytatjuk a munkában, mely minden ígéretnél többet mond el átértett hivatásunkról a kötelességünk teljesítéséről.

Olvasóinkhoz.

Nagykanizsa, jan. 20.

Aki a magyar sajtóviszonyokat ismeri, az megérti, hogy, mit jelent 52 év egy lapnak életében. Tekintélyes élet, mely fél század viharát győzte megálta. Hogy e hosszú pályafutás nem volt egyhangu, hanem küzdelmes, nehéz munkával eltöltött korszak s az adja meg a „Zalai Közlöny”-nek az erkölcsi erőt arra, hogy 52-ik évfolyamába lépve új erővel, szerkesztésében új emberekkel s új tartalommal vigye tovább az eszmék harcát.

A lepergett fél század slátt jó és rossz napokat egyaránt látott a Zalai Közlöny; volt olyan idő is, hogy a lap élete csak tengődés, lassu haladás volt, de a krízist kiállotta mindig s büszkén tekintet vissza arra a fényes multra, midőn két vármegyének is volt szívéje, mikor szava messze hallatszott és sulyát megérezte egész Zaanal. Az idők forgásának, szeszélyos fordulatának azonban minden alá van vetve ez különösen a sajtó érái meg. Elég egy veszedelmes elugrás, sokszor egy-egy rosszul alkalmazott elv, hogy válságba döntse a lapot.

A közvélemény a legvitatottabb bírálója a sajtónak s bár a sajtó irányítja a közvéleményt, mégis ez rögtön elfordul az olyan iránytól, mely sérti a jó ízlést s bántja a tiszta meggyőződést.

Lapunknak volt sok barátja — erős gárda állott mögöttünk s a helyi közszellem kialakításában, sokáig döntő volt a szerepünk. Igaz, hogy néha kevesen voltak, de ez sok mindenülkélő körülménynek tudható be. De álltak a harcot mindig s egyedül soha sem maradtunk.

A hol hajdan a főltár állott, ott ma is látható valami oltárféle. Mellette két nagy bronz gyertyatartó török felirással. Ezek a budavári Mátyás templomból kerültek oda a mohácsi vérs után.

Halvány, csaknem elmosódott török felírás ide a sorsukat, hogy honnan, mikor kerültek oda, hol lánglobogással, hirdetik Allah nagy hatalmát, kinek diadalmára hozták ide a gyar magyarok fővárosának bevétele után a világhódító Szelejmán parancsára.

Itt, a szentélyben tűnt el az a katolikus pap, ki misézett abban a pillanatban, mikor a diadalmos török sereg betört a város elfoglalása után az Aja Szofiába.

A város szabadulását imádkozó asszony és gyermekesereg láttára a fanatikus boszu rettentés vérfürdő rendezett a kegyelet helyén. Csaknem két méter magas fektető a holtestek tömege a templomban, mire a meszáriást befejezték. S a lovas vezérő bása egy pillére nyomta keresztény vérben ázott kezét, hol annak nyoma ma is látható s el nem múló nyelven beszél az Aja Szofia falai között végbement tragédiáról.

A miséző papot nem bántáhták. Az a templom falában tűnt el a szentelt ostayval, honnan a török monda szerint ismét előjött, ha a törököktől visszavetjük a keresztények a templomot. S akkor folytatni fogja félben maradt miséjét. Nem rág már beteltnék hitték az időt a monda igazolására. Megingott a lapos kupola ormán a fálhóld! Leessik-e? Ki tudná ezt megmondani?! Egyelőre még buzdogn esköljék a proféta hívei a templom falait, mint szent ereklyéjüket. Isten tudja, nem bucsucókok-e ezek!?

radtunk. Ötvenkét esztendő erős munkája megacélozott bennünket a most nagyobb erővel akarunk kilépni a porondra, hogy régi szavunkat újból hallassuk és azt meg is hallják.

Lapunk teljes reorganizációja még egy kis időt igényel. Mindaddig míg az adminisztratív és eszméleti ügyek teljes elintézését nyernék a Zalai Közlöny a régi formában jelenik meg s a szerkesztéséről ideiglenesen lapunk kiadója Ifj. Wajdits József felel.

E helyett elismeréssel emlékeztünk lapunk volt felelős szerkesztőjéről Kanizsa Istvánról, aki bár rövid ideig szerkesztette a lapot, de mégis osztályosa volt annak a nemes misszióknak, amif a Zalai Közlöny maga elé tűzött.

Szviészényi Zoltán.

LAKÁSUNK MŰVÉSI BERENDEZÉSE.

Irla: Pfeiffer Elek.

A környezet és az abból kialakuló viszonylatok döntik el az ember sorsát, életfolyását, — mondja egy kiváló német pedagógus. — Első pillanatra ez kissé túlzottnak látszik és mégis ezen mondat minden betűje igaz.

Hogy a környezet milyen jellemképző faktor, hogy gondolkozasukra, érzésvilágunkra munka- és életkedvünkre, jövőnk irányítására mennyire elhatároló befolyással van, arról számos példát tudnék említeni, de ezt minden ember saját magán is tapasztalhatta és tapasztalhatja. A lakás az a hely, ahol a térfi átlagos számításal élete felét tölti, nem beszélve arról, hogy a nő és a gyermek a lakás esztétizálásának állandó szuggeszciója alatt áll. A boldogának egy döntő fontosságú kérdése az: hogy milyen legyen az a hely, a hová a napimunka után pihenni, ádálni térni, ahol önként élete perdül le és ahol gyermekünk szeméi előtt nyílik meg a lüktető élet öröme és bűja. Hallani ezen fejtegetésekre már az elevenetéseket készített olvasóm, tudom, hogy azt mondták: ez mindezt erősen szép elmélet, de gyakorlatilag a kevésbé tehetősekre keresztülvihetetlen. Kérem engedjék meg nem egészen úgy van. Mindenki viszonyaitohoz mérten izléses, nevelő hatással bírhat otthona tehet szert. Merő esztétikai szempontból teljesen egyre megy, hogy akár tiszta fehérre meszeltom a falakat, szines festéssej látatomat rá, tapétázatom, avagy freskót festetek rá. Egyszerű daróc szőnyeg fekszik-e a padlómom, avagy valdó szmirna, perzsa vagy egy modern eszmélet angol darab, vagy hogy lakozott vagy pácolt szenyőből vannak-e buterjain, vagy pedig márvány sima, ságig polirozott mahagoni, paliszander vagy madárjávós az anyagok, harmónikus, egységes esztétikai határ szempontjából teljesen egyre megy. A fő itt az a bizonyos hangulat és melegség, mely az ilyen környezetet annyira kellomessé és lakállyossá tesz. Ezen esztétikai momentumok mérlegelésénél tehát még a legzserényibb gazdasági viszonyok sem képezhetnek akadályt, ha megvan az izléses, a körültekintésnek és az akaratnak egy minimális mértéke. Praktikus utmutatások itt is nagy segítségünkre vannak, amiórt is lesznek bátor ilyenekkel a legközelebbi számokban szólnai. Mindenki nemgetheti azt, hogy egyéniségét kellomés formában juttatja lakásán kifejezésre, csak egy kis lelkesedés és rajongás a széptért szükséges, melyre nehéz időnk keserves küzdelmei közepette, kétszeresen szükségünk van.

Egy kis virágosok asztalunkon izletesebbé teszi meg az éltől is, fényesebbé a napsgarát és ragyogóbbá szerettjeink mosolyát. Nagypapánk a szeu, timentális biemeidermek, mindig azon sobjáoztak, hogy szépségben akarnak meghalni, mi, a huszadi század realitái, inkább szépségben akarunk élni.

Folyt. köv.

HIREK.

ZIMMERMANN GUSZTÁV

Lapunk olvasói mely megilletődésel fogják tudomásul venni, hogy Zimmermann Gusztáv a helybeli főgimnázium tanára 29 éves korában váratlanul elhunyt Budapesten.

Temetése holnap 21-én déltűtan lesz a Sz. János kórházból. A gimnázium tanári kara és növendékei a temetésen testületileg részt vesznek.

A körülhatetlen halál élte virágában ragadta el körünkből ezt a kedves, mindenkihez szimpatikus, fiatal tanárt Kollégái szerető tarsukat, tanítványai legőszintebb barátjukat veszítették el benne. Érzékeny, finom szálakból szőtt, érző lelke volt s nemcsak szűkebb környezete, hanem diákjai is rajongó szeretettel őrizték szerető mesterüket. S ez az ideális jó tanár, aki diákjai között úgy járt-kelt minden feltűnés nélkül, csendben, mintha pajtásuk lett volna; épen ilyen feltűnés nélkül, csendben távozott örökre. Jóformán azt sem tudták, hogy beteg. Soha senkinek nem panaszkodott, pedig a halál rideg arca ott leselkedett körülötte.

Két nappal ezelőtt még derült arccal beszélgetett ismerőseivel s akik szívós természetét ismerték, hihetetlennek tartották, hogy a jelentéktelennek látszó meghülés katasztrófia jellegű lesz. Szombaton helyzete rosszabbra fordult, — vasárnap hajnalban Pestre vitték s aznap déltűtan megszűnt élni. Az alattomos kór gyorsan végzett az ifjú élettől, s mi sehogy se tudunk a sors ridegkébe beletörődni, hogy egy szép reményekre jogosító életet követelt áldozatul.

— A főispán városunkban. Balás Béla főispán néjével tegnap városunkba idözött a régi ismerősit látogata meg. Az esti vonattal tovább utazott Budapestre.

— Új adóreform. Amint hírlki a városban fejlesztési szempontból igen figyelemreméltó adóreform dolgoznak. A terv az volna, hogy a régi lebontott házak helyén épült modern emeletes házaknak 10—20 évre terjedő adómentességet engedélyezzenek, ez a kedvezés talán meghozza a kívánt eredményt s a város közepéről rövidesen eltűnnek a dű, ledező viskók.

— Oszdöllet a Kinizsy és Magyar utcában. Állandó a panasz a közönség körében, hogy a Kinizsy és Magyar utcában 8 óra után este nem lehet békes polgároknak végig menni. Részeg emberek, duhaj legények kötnék bele minduntalan a járókölöbe. Különösen azonban szombat és vasárnap este, áll ez, amikor a két utca lobujai teli vannak részeg legényekkel, bakokkal, szobalányokkal, cseléddekkel. Dűlönög legények szemérmelen kiszólással hangos az utca s a duhajkodások, verekedések napirendben vannak. Ajánljuk ezért a lobujokat a rendőrség figyelembe.

— Osdöl. Amint a hiv. lap közli: a Nagykanizsai Takarékpénztár részv. társ. csödöt kétt a Kábányai takarékpénztár r. t. ellen 40.000 koronás követelése fejében. —

Gyászjelentés. Zimmermann Gusztáv tanár haláláról a következő gyászjelentést kaptuk: A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium tanári kara mélyen megrendült szívvel jelenti, hogy szeretett tanárunk Zimmermann Gusztáv életé 29., tanári működésének 4-ik évében rövid szenvedés után elhunyt A megboldogultat, aki munkásságával nagyrabecsültséget, vonzó egyéniséggel osztatlan szeretetünkre vívta ki, 1913. január 21-én helyezik örök nyugalomra Budapesten a Farkasréti temetőben. Nagykanizsa, 1913. január 20. — Az örök világhosszág fényeskedőjé nékil — **A piros bugyelláris reprints.** Ismét felt hullóként jászották el vasárnap délután a Piros bugyellárist a kath. legényegylet műkedvelői. A minap már dicserült őket s ma csak azzal teázottuk a dicserőt, hogy tökéletesség tekintetében ez a játék alig hagy kifogásolni valót.

Irodalom.

— Az Est az új évben is a régi marad. Mert régi dolog az, hogy Az Est formában, hangjában, cikkeinek megírásában egészen új, régi dolog az, hogy új vért, új bátorságot, új levegőt hozott a magyar hírlapírásba. Két és fél éve él csak és mindenki úgy érzi, hogy régi barátja, mert régi megtanítottatlanul a tisztessége, a becsülete. Régi az a törekvése, hogy a legjobb írőkkel a legjobbat rassa és hogy minden új dolognál Az Est legyen a legelő Régi erejével küzd ezental is új eszmékért, mindenütt ott lesz, ahonnan hirt akar hallani a világ. Politika, társadalom, színház, sport, az élet megnyilatkozása mind a legkittnőbb riportokban él Az Est hasábjain. Magyar lap, melyet forrásul használ az egész világsajtó, mert Az Est munkatársai bejárják az egész világot és együtt jelennek meg mindenütt az eseményekkel. Aldozatossága határtalan, elterjedése példátlan. — Olvasóinknak, ha lapunkra hivatkoznak; Az Est kiadóhivatala (Budapest, VII. Erzsébet-körút 20.) szívesen küld mutatványszámot. Előfizetést elfogad bármely postahivatal. Előfizetési ár egész évre 18 korona. —

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valamilyen sikert akar elérni, akkor foglalnia kell az ügygel. Ha eladni akar, ha venni akar, eljött esékely munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a **ZALAI KÖZLÖNY**-nek, hol hirdetésre olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni. Tervezetet díjmentesen készítünk o o o o o

HIRDESSEN A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi-szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényes, csúszlós és meghűlésekkel. Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 30., K. 1.40 és K. 2.— és úgyis minden gyógyszer-tárban kapható. — Forgátlar: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszliaboz”. Prágában, Elisabethstrasse 5 ucu.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a czukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu

Salvator-forrás

külföldi sikereivel hasonlítanak. Forrás kiálló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.
Kellemes ízl.
Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetétel.

Hús-rangu gyógyvíz
 diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik öls életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalmokban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyszerelményekről szóló bizonylatok a egyéb forrásleírások ingyen, bármintve állnak rendelkezésre

Szinye-Lipózi Salvatorforrás Vállalat
 Budapest, V. Rudolfparkpart 8.

Aspirin (A házi- és kórházi fájdalomcsillapító szer)

Mint ahogy az Aspirin helyett sokszor pótszerként adnak, elvessékedjék Aspirin csak,

Aspirin-Tabletta

formában az alábbi rajznak megfelelő eredeti csomagolásban (1 üvegcső 20 hügrammos tablettával. Ára K. 1,20) vásárolni.

Minden tablettán rajta van az Aspirin szó.



MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
 CSOKOLÁDÉ



Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a

tüdővész ellen.



Hirdetmény.

Az alább felsorolt pénzügyintézetek igazgatóságai ezennel közhírré teszi, hogy a vezetésük alatt álló intézeteknél eddig elhelyezett betétek után 1913 január 1-től kezdődőleg, valamint a náluk ez után elhelyezendő betétek után is 5% kamatot fizetnek és hogy a betétkamat után járó tőkekamatadót is sajátjukból viselik.

NAGYKANIZSÁN, 1913 január 9-én.

Nagykanizsai takarékpénztár
részvénytársaság.

Dél-zalai takarékpénztár
részvénytársaság.

Zalamegyei gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság.

≡ Névegyek eddig még nem létezett nagy választékban
izlésesen kiállítva jutányos áron kaphatók

Ifj. Wajdits József **Könyvkereskedésében**
és **Könyvnyomdájában.**

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.



Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusíttatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetesi árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

A szerkesztőért felelős:

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lőr 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerint.

A látszat emberei.

Az emberek mindent szívesebben eltérnek, mint azt, hogy valaki az ő belső magán ügyeikbe beavatkozzék s így a társadalmi kötelességek kérdése kényesebb, mint bármely más szociológiai probléma. Ma az emberek megkívánják mindenkitől, hogy a látszatot fentartsák, hogy magukat soha se igazi művelteknek mutassák. Azért van annyi titkos katasztrófa, titokban kiöntött könny, családi tragédia, mert a látszat emberei vagyunk, nem magunk jóvoltáért, hanem csak a külszíniért vagyunk és élünk.

A mai társadalom egyik ferde kinövése, hogy a kaszok kialakításával különbségeket teremt, de nem számol az egyes rétegek millieubeli és vagyoni különbségeivel. A kishivatalnokra, vagyonos emberekre egyformán kirója kötelességeit. A vagyonos osztály megengedhet magának mindent, amire a pénz kvalifikál, de miért lép fel éppen egy a társadalom a szegény, vagy közepes sorban álló középosztályllyal szemben? Ennek őszintén szólva magunk vagyunk az okai, mert mindent csak majmolunk s kívánsá-

ginkat soha sem vagyoni viszonyainkhoz mérjük, hanem takarónkon túl nyújtóznak.

A ma holnap néhai nevet nyerő dszentri mért pszutl: Mert az 1000 holdas birtokos úgy akar élni, mint a 20,000 holdas magnás. Telen Posten, nyáron furdóhelyen s a holdakat egymásután húzzák ki a lábuk alól. A miniszteri titkár ur felesége — mondjuk — nem mehet olcsóbb helyre nyaralni, mint Ostende — Gastein. — Helgoland — s ki tudná a sok divatos fordót elősorolni, melyek úgy változnak évről-évre, mint a nő kalapok. Aki a Balatonon nyaral, azt szánkozva megmosolyogják, hogy ez nem is nyaralás, a Tatrába menni pedig csak telen divat. Nem a mi furdóink az okai, hogy nem tudna fellendülni, hanem az átkozott látszat mindenben, hogy a mi a miénk az nem jó, az nem divatos, az közönséges.

Már most, hogy tartuk fel mégis a látszatot? A miniszteri titkárné — mondjuk — nem mehet el divatos külföldi furdóra. Mit csinál? Elutazik egy napra valamelyik divatos furdóhelyre; valamennyi ismerősenek küld egy-egy „anzioheot” s a látszat meg van mentve. Hogy másnap már Bugac-Fü-

reden bujkál, nehogy valaki meglássa, az mellékes, mert fő a látszat s ismerősei mind tudják már, hogy ónagysága Blankenbergben furdózott. Pedig, ha nem ravaszkodik ónagysága, bármely hazai furdóhelyen kitünően érezhette volna magát.

Igy van ez másban is. A főispánné soirát adott. Csak Törley pezsgó volt. Az estélyen ott volt ónagysága is. Hja neki is viszonzni kell ezt. Ő már nem adhat magyar pezsgót, mert a főispánnéról mindenki tudja, hogy francia pezsgőre is telik neki, de ónagysága nem tehet ilyesmit; még azt hinnék, hogy hitelezők állanak az ajtaja előtt s megtagadták a hitelt.

Akinek egy millió forintja van, az járhat rongyosan, piszkosan s azt fogják rá mondani „különc”, de a kis fizetésű hivatalnok, ha nincs rajta jó ruha, elegáns kalap, lakcipő, nem juthat be a társaságba, mert a látszat sok mindent eltakar.

Színészkedünk. Az élet komédiásai vagyunk, ahelyett, hogy kiki viszonyainak megfelelően élne. Vendéglobban nem eszünk marhahúst, mert az olcsó és „kinézne” a pin-cér; elsején nem megyünk a kávéházba,

Kelet felől.

Irta: LUKÁOS JÓZSEF.

II.

Konstantinápolyban mesék kövültek meg. Ábrándos korok művészei, gyermekies hitű népek ábrándjai tárnak fel előttünk, ha utcain kiváncsian sételünkünk s megnézzük omlás falait, szokatlan romjait. Apródonként mindenről beszámolok. Érdemes rólok írni, hisz olyan messzerőn hatnak ráuk mindezek, pedig valóság is elég akad bennük a kegyelet toldalékai között. A valóság alkotórészei a romok, a viharos múltól megtépett és elrongyolt épület halmazzok, s mese és képzelt adatai pedig azok a regék, melyek a kövekhez és a fennmaradt tárgyakhoz hozzátapadva, azokat beszédes emlékeké teszik.

A Top kapu Serai sem pusztá történeti emlék. Egy nagy csomó rego is furdóik emlékekhez. Keleten járunk, tehát nincs rajta mit csodálunk. Az élénk fantázia folyton vibrál ott, mint a játszai napsugár, szünetek ad oda is, hol az egyszerűség az alaptanon.

A Serai, a hogy egyszerűen nevezik, a szultánok régi, nyári palotája. Stambul dombos eszeséről bámul a tengerre, hol hajdan Bizanc császárainak palotája állott.

Mohamed szultán épített alig tíz évre e város elfoglalása után. A palotának hamarosan híre szál s

fenségéről, tündéri szépségéről kelet fejedelmeinek udvarában regék születnek meg. A perzsa sah is hall róla. Hasoldó hírű palotára vágják s elküldi építészeit, hogy terveit lemásolják. A nagy ur parancsára ezek meg is érkezek Stambulba, de sebitlen belátják azt is, hogy a palotát egészen nem tudják uruknak megépíteni. Nincs itt nálunk két tenger jelentik uruknak, hogy egyik jobbról, másik balról csökölgassa hullámaival márvány lépcsőt s nincs birodalmadban két világrész, mely mindenkor ott hódoljon lábainál. Eddig tart a rego.

Igy maradt a Serai pártatlanul. Négy századon át látkat itt a nagy fordás utódai. Étek fényben, pompában, míg az ármanykodás el nem tette őket láb alól. Cyprusok zöldje, a tenger 'kúksége' adja 'a palotának a színt, kutak szökellő vizhullása s tenger zugása, a merengő hangulatot. Ez volt külvil. Belül pedig büvös-bájos élet, zsaruiki hatalom, szolgálakosság, tongerényi kincs, szóval mindeu, nil szem és száj megkívát.

Ma már elvesztette jelentőségét. E proféta köpönyege ugyan meg itt van, hova veszedelmek idején eljár a szultán imádkozni, s a császári ház kincseit is itt őrzik. de ezeken s néhány nagy időt élt szultánán kívül a hatalomból semmisen maradt a Serai falai között, mert ez a Dolma Bagtse palotába költözött.

A sok véres emlék kizettele talán Abdul Medid szultánt, hogy a Serainak bucsut, mondjon. Mert

ott elég véres kegyetlenség tapadt fűhöz-fűhöz. —

A janicárok lázadásai itt mentek végbe. Lecsillapításukra nem egy főharos feje hullt a porba.

A janicárok két tölgyfája még épen áll. Nem messze van az arany kaputól, mely a Serai bejáratát alkotja. Ezek alatt a fák alatt éttek 'a janicárok s ebédjüket is itt költötték el. Hatalmas lábasokban hozták a párszóg ételt s rettegőtt hadferfitaknak, míg a Serai toronyból élénken figyelték, mint szaladnak a janicárok az étel elé. Ha nyugodtan maradtak, míg eléjük hozták, félelem szállotta meg a vezérlő bizák, mert ez az elégedetlenség jele volt. Ilyenkor jövedvüket vérről locsolták fel. Ha semmi bajuk sem volt, jövedvűt, gyermekeiken szaladtak az ételhordók elé. Ennek láttán nyugodtabban ült le a Serai népsége is a déli lakomához.

A janicárok végnapjai is itt teltek le. A palotán manapság a császári kincstár a fürdekessége. A keleti kegyelemmel berendezett szobákat hamarosan végjárjuk s mindgyűkből a kilitást csodáljuk az ezerszűben pompázó tengerre.

A kincstárban mázsaszámra áll a kincs és drágakő. Ebből talán a rengeteg államadósságot is kifizethetnek.

Trónok, fegyverek, öltözétek szobákon keresztül, melyeknek drága köveiből, nagy hatalom sugarai tündököknek. Maholnap már csak történeti — relikviák lesznek ezek, melyek messzerőn fognak nyugat muzeumaiban a megszünt török uralomról beszélni.

mert akkor csak a köznép mu'at; kalapot nyakkendőit csak Pestén veszünk, mert a márkára is nézni kell. A felöltőt Kanizsán vesszük, mert a pesti szabók drágák. De két koronáért bécsi firmát varatunk a belésbe.

Igy megy ez az örület s osoda-e, ha valaki ezekkel a formákkal szakítani akar, nem tud boldogulni, érvényesülni.

A jól vasalt nadrág és a lakcipó a karriér lépcsője. Sok ember egy-egy zsurnak, szépen táncolt boszton turnak köszönheti előmenetelét. Nyáron a panama kalap és a tennis rakett hódítanak, de aki hockey ütővel csavarog a kortzón, arra minden lány irigykedve pislog, mert a hockeyás ma előkelőbb a teniszsnél. Mindenben ez az exkluzivitás. Csak nem közönségesnek látszani, a bonton-hoz alkalmazkodni ez a fő dolog.

Egy szegény ördög barátomnak szemrehányást tettem egyszer, hogy miért iratkozik az Országos Kaszinóba, mikor vagyoni viszonyai ezt meg nem engedik s ő azt felelte, hogy kaszinói társaságának többlet köszönhet, mint két egyetemisi diplomájának s ez igaz is. Ő máma előkelő állásban lévő ur s én meg itt rovom a sorokat a látszat emberei ellen. Sokaknak beüt, de merész játék ez, hazárdabb a kártyánál s hány ember volt, aki évekig tudta magát tartani: miniszterekkel, gróffokkal parolázott s egy szép napon golyót röpített magába; miért, mert megszűnt a hitel, eltűnt a látszat.

A nap lovagjai ezek. Szállnak magasra, míg viasz szárnyukat megolvasztja a nap heve s ők Icaruséknak le vissza a semmiségbe.

Itt is megismerkedtem egy kegyelmes basával. ki a kinstárnak főre s annak minden darabjért életével felelős. Egyenesen őt kerestük fel, ki Karácson Imrénének szintén személyes ismerőse, s így még belépő jegyre sem volt szükségünk, melyet nagy követségünk után kellett volna megszerezniünk.

Betekintünk egy pár szobába is, hol az állami levéltár okmányai pihennek. Inkább telt zsákok rakatái ezek, melyek siralmas állapotban várják rendezésüket. Mikor lesz mindez még feldolgozva, — nehéz lenne megmondani. Sok Karácson Imréné völege ott szükség, kik éveken keresztül turkálunk és keresgélnek majd a poros és penészes zsákokban. Még a szultánok főtisztjénél is voltunk feketekávéván.

Az aga hatalmas, magas nóger. Széles ajkán mindig ott a barátságos mosoly. míg beszédjéből rófos frázisok szállnak ki dícséretedre. Tolmács utján bókoltunk egymásnak. Karácson Imre tolmácsolta mindkettőnk véghetetlen örömet és szerencsését, hogy megértük ezt az emlékeztető napot, a melyen egymást megismerhettük. Csaknem félnapot töltöttünk a Soraiban. Közben olvastunk diésekvő mondásokat, magasztaló történeteket kapukon, falakon, kutakon, melyek mind a mult nagyságáról beszélnek. Csak a jelen hangtalan és néma. De azért talán ennek is lesz ott történet-írója, aki majd diésekvő hangon mondja el az utókornak, miyen nagy volt a XX. században a törökök hatalma. Elég tres mező van még a Sorai falain, hogy ezt a hamis krónikát is befogadja.

LAKÁSUNK MŰVÉSZI BERENDEZÉSE.

Irta: Pfeifer Elek.

II.

Mielőtt a lakásberendezés gyakorlati kérdését tárgyalnánk, legyen szabad egyet s másat a célszerűségi momentumról, mint művészeti elvről elmondani.

Az iparművészeti műtárgy műbécésének megállapításánál két tényező jön tekintetbe. Az egyik az, hogy megfelel-e a tárgy rendeltetésének, vajjon célszerűségi rendeltetésének kellemes formában tesz-e eleget; másrészt a tárgy esthetikai gyönyört. Vagy amint Ruskin mondja a műtárgy olyan kettős elbírálás alá esik mint az ember: megtezi-e a kötelességét és milyén formában? A széknel a legfontosabb, hogy az ülés benne kellemes legyen, hogy arányai az emberi test formáihoz legyenek mérve. Egy folyadék tartó edény akkor felel meg a célszerűségnek, ha úgy van megkonstruálva, hogy könnyen fölne billenjen.

Az iparművész a tervezésnél tehát legelső sorban a célszerűsége van tekintettel s csak aztán törekszik a praktikus érzék adta formák művészeti kifejtésére. Célszerűségben rejlik tehát a művészet. A műformák létrejöttében szintén természetesen nagy szerepet játszik a megmuakulandó anyag különleges szerkezete, annak fizikai és kémiai tulajdonságai. Tühegyes sílgrúv formák például csak fémben és üvegben tervezhetők. Aki ilyen formákat fából vagy kőből tervez, az vét az iparművészeti gondolkodás legelémibb szabályát, az anyagcsűréség ellen.

Ebből tehát kiviláglik hogy egyrészt a tárgy rendeltetés-e, másrészt az anyag sajátása bizonyos korlátokat állít, amelyekben belül, illetve ezen határok és a művészi gondolat összeegyeztetéséből jön létre a műtárgy.

Mindzeket azért voltam bátor előre becsójánai, hogy kellő nyomatékkal rámutathassak azon iparművészeti elvvelgyésekre, melyeket szerte a hazánkban a nyolcvanas és kilenvenes években tapasztalunk. A reneszánsz és barokk bizarr keverődésének siralmas ideje ez, mikor iparművészeink az olasz hatátsnak, az ornamentikailag tulhalmozott barbár zenebónának föloldozták a konstruktív gondolatot és a célszerűségi momentumot.

Folyt. köv.

Konvencionális formák.

A munkapárt a minap átiratot küldött az ellenzéki pártokhoz a parlamenti bizottságokban való részvétel tárgyában. A Justh párt, amint előre volt behatárolt nem is fogadta el az átiratot, a Kossuth párt elfogadta ugyan, de választ nem adott rá. A dolog érdemi része hidegen hagy ez esetben, hiszen a pártok egymás-közi harcában messzire visznek az ellentétek. Engem csak az egyik megközelítés érdekel, amit Kossuth Ferenc tett az őt megkérdező újságíróknak Választ — ugy-mond — nem adni egy párt átiratára külföldű a legnagyobb neveltelenség volna, de nálunk ez olyan megszokott dolog, hogy még a magán emberek sem válnakolnak egymás leveleire.

Ez a mondas, amilyen szomorú, sajnos annyira igaz a társas érintkezésben annyira tulteresztük magunkat a formákon, hogy egy kultur államban ilyesmi nek előfordulnia nem volna szabad. A levelet, jöjjön az bárkitől, föltétlenül válaszra kell érdemesíteni, de mi mit teszünk, rendszeren a posta nyakába varjuk a dolgot s úgy teszünk, mintha vagy nem kapunk volna levelet, vagy pedig elküldtük a választ, de elveszett. Ez mindenképen hazugság, de már annyira megszokott dolog, hogy fel sem tünik senkinek.

Enek kapcsán jut eszembe a köszöntés. Hány ismerős elmegy egymás mellett s meg sem biccenti a fejét vagy tulnéz, hogy ne kelljen mások köszöntését fogadni. Istenem, hát már olyan nagy a dakadencia minálunk, hogy a köszöntés nehezünkre esik. Mindig impouált nekem a katonaság, mely ebben a kérdésben nem ismer tréfát. A generális a legutolsó bákának épen úgy visszaszalutál, mint egy ezredesnek a nem veszt sem tekintélyéből sem méltóságából. Elvívra a köszöntés mindig megtisztelő arra akinek szól, azért ha más nem legalább barátságos mosoly jár ki. Ez nem kerül semmibe s a mai szomorú világban már ugys oly ritkák a barátságos mosolyok.

Különleges helyi szokás itt Kanizsán, ami fel-tűnt nekem az a tulzott közveltség, ami a kéré-házakban divat. Két napja voltam még csak itt s egy ismerőssémmel egy parti sakkot játszottam. Egyszerre se szó, se beszéd egy serog ember ülte körül az asztalt, csupa jóvót kibic az egyikünknek is másikkunknak is akadt jóindulatu tanácsadója. Persze engem evet a mérög, hogy ezek bemutatkozás nélkül, hogy mernek a mi privát játszmánkba beavatkozni, de barátom megnyugtattott, hogy ez már így szokás.

Laptársunk a Zala már szóváltette azt a nem épen épületes szokást, hogy kutyákkal járunk a kéré-házba, de ugylátjuk egészen hiába, mert még mindig járklának ezek a hivatali vendégek.

Ezek azok formások, de bizonyos konvencio-nalizmusnak végtére mindnyáján alá vagyunk vetve S mikor mi érzékenyekünk, figyelmen kívül hagyjuk, hogy másnak is van önzérete. Ha nem is áll mindenben a forma dat esse rei elve (a forma adja a dolgoknak a lényegét) sokszor igazán nem ártana s ráuk lére egy kis külsőség, figyelem embertársainkkal szemben.

A gondolat.

Mi az élet? Tán örök nyugalom,
Melyet kerül a vérszörgeteg?
Ez az élet vad háborgó tenger,
Melyen a hab a vézget unbere.
S mi kíséri a torló habokat?
Sas madár az éber gondolat.

Nagy temető a mult temetője,
Elagott már a századok alatt,
Elporlottak, bedőltek a hantok,
A szem már csak egy-két dombra akad.
Ki látni jár a siri dombokat,
E zarándok az éber gondolat.

Be szép az éjj barna fűrtáival,
S mily boldogok benne az emberek,
Elalussznak, elfelednek mindent,
Csak az éjj madarak éberek.
S alhat a világ örök álmatok,
Mert virraszt az éber gondolat.

Ha jönni kell hát jöjjön a fergeteg,
Csatázzanak a komor fellegek,
Had ingon a föld sarka bele,
S meglapuljanak a gyáva lelkek.
Nyilt homlokkal fogad villámokat
A bérci szirt, az éber gondolat.

Tán elpusztul a világ amiatt,
Hogy a villám oszt rajt parancsokat?
Uj virág kell egy lejt porból,
A hernyó — ott erdő ujra fakad.
Nem ártult az élet nem árulhat,
Ha a kertész az éber gondolat.

Füst, buborék, egy percnyi tűnése,
Minden a nagy a szabad ég alatt,
Díszcsarnokok, magas arány lakók,
Porból lettek a porrá omlának,
S amely örök állandó művet rak,
Az a kéz a teremtő gondolat.

És mi a test? Ez agyag gyuradék
Tán kódarab melyet hajtanak?
Ide, oda mint lelketlen homlit,
A szépségek mint kénye-kevére akad?
De hisz jéj-ának kinek színyat nem ad,
Nemesbb szikra, isteni gondolat.

Ember legyen igazán az ember,
Csak rajtuk áll ha annak alkotánk,
Az ősi szellem már nem ad új erőt,
Hiss meglette miért paraznolánk ránk?
Minek e két szó. Tett és Áldozat?
Égre mutatott a dicső gondolat.

Irtá: Oláh István.

HIREK.

Emlékezés,

Legutóbbi számunkban megemlékeztünk az oly korán elhunyt Zimmermann Gusztáv helybeli fögimo. tanár haláláról. Testét már a takarékú temető rögei takarják, de az emlékezés kikívánczok a frissou hantolt rögek alól, hogy e kedves jó barát, idődlis lékü tanár képét még egyszer magunk elé varázsoljuk.

Mikor a ravatalon feküdt kiterítve kedves mosoly olt az arcán, talán álmოდott, jövőjét festegette, tervezgetett sok szépet s milyen keveset tudott ebből valóra váltani. A halál é a köhélytelen végrehajló nem ismer kegyelmet s hivatalou is beleszólt dolgaikba. keresztül buzsa számításainkat. Egy szegény megtört apának egyetlen reményeége szállott vele sírba és sírba szálltak azok a remények is amit mi ez ifju tanár működéséhez fűstünk.

Négy év tanári pályán rövid idő, hogy valaki nek a képe kialakuljon, de annak a sok diáknak a néma könyve, a fekete szalagok tanítványai karján a legbeszédesebb bizonyítékok, hogy ő a legnehezebb feladatot oldotta meg a diákok szívét hódította meg. Mit ér a tanítás ha nincs lélek benne s lelket más lélekbe csak a szív utján lehet átívni. Szíve az volt neki s másoda szív volt ez? Nem volt ellensége, csak barátai voltak s ezért oly általános a részvét korai elhunytán.

Talán az volt épen a baj, hogy nagyon is jó szívű volt, barátai hívó szavának soha sem tudott ellenállni. Szűkebb környezete nem érezte jól magát, ha az ő Gusztijuk, amint őt becéző hívták nem volt közöttük. Soha sem szeretete, ha beszéltek róla, nagyon érzékeny volt, és soha nem bántott meg valakit. A koronai sarok asztal nehezen tud megvárni a gondolattól, hogy ő már nincs a vig fuk között, kikkel annyit boldogodott, kiknek tréfáit annyiszor elhallgata. Úres most a széke s nem hiszem, hogy valaki e helyét betölthető.

S ha valaki a neki kijelölt sark körben egy megállja a helyét s olyan általános szeretetűek örvend, mint a mi korán elhunyt Zimmermann Gusztávnak egy nem élt hiába Nagyot nem művelt, talán nem is tudott volna, de egyben nagy volt: az ember-szeretletben. A mai egoista világban ritka szép jellem-ek egész lényét másoknak áldozta fel, anélkül hogy ezért visszazást várt volna.

Nem a mai önző világba való volt.

Temetése imponáns színjátéknak volt megnyil-váulása. Kanizsai jóbarátai ismerősei közül számosan felutaztak, hogy a végítzességet megadják neki. Tanáriársai és tanítványai közül sokan ott voltak, hogy a kedves kollégát és szerető mestert még egyszer láthassák. Az ő nevükben Szivicsényi Zoltán tanúr bucsuzott el.

Ma már a múltó. Egy jó emberrel, szerető kollégával, kedves tanárral szegényebbek letünk s egy emlékek a mulandóság szomorú gondolatával ismét gazdagabbak.

Közgyűlés. A nagykanizsai „Polgári Egylet” folyó évi február hó 2-án vasárnap d. e. 11 órákor saját helyiségében tartja 77 ik évi Rendes Közgyűlést. Tájégsorozat: 1. Titkári jelentés 1912 évről. 2. Zárómadás, vagyonkimutatás, 1913-ik évi költségvetés előterjesztése, ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása. 3. Kötvények kisorsolása. 4. Elnöki alelnök, tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Netáni indítványok.

Mének kiosztása. Zalamegye alispájá. nak rendeltetésre a Paluban elhelyezett meneket f. hó 27-én osztják ki Paluban az egyez méntelepi állomások között.

Uj jegyző. Zalaváron a napokban tartot-ták a jegyzőválasztást és egyhangulag Bokor Imre helyettes jegyzőt választották meg.

Választás. A porluki takarékpénztár igaz-gatósága: Wilesek Gyulát a szentgotthárdi takarékpénztár könyvelőjét főkönyvelővé választotta.

A honvéd ker. parancsnok Kanizsán. Wieber Adorján altábornagy ker. parancsnok tegnap városunkba érkezett s a Koronába szállott Szokásos szemlélnék megtartása után pénteken tovább utazik.

Isztentiszteletok. Az izraelita templomban a péntek esti isztentisztelet f. hó 24-étől kezdve, to-vábbi intézkedésig 5 órákor fog kezdődni.

Farsang. Az idei rövid farsangból bőven kivesszi részét a fiatalság. Most szombaton 25-én a „Polgári Egylet” termeiben ad találkozó egymásnak Nagykanizsa uri társasága. Harminc táncos fiatal ember állott össze, hogy az idei megesapant mulat-ságok hiányát ne érezzék s a táncolni szerető ur-lányoknak viszonzásul a zsurokért most ilyen módon skarnak ködvéskedni. Az estély szigoron zártkörű, házi estély jellegű s a meghívó belépőjeggyel jár. Az estély eredetileg febr. 1-én tervezték, de a szanatoriumi piknikre való tekintettel lomondták erről a napról. Febr. 1-én ugyancsak együtt lesz Nagykanizsa szino-java s ez az évuk óta kedves mulatság az idén is méltóképen fog a farsang vigálmái közé illeszkedni. Az estélyen Frichay Richárd karmester egészen kü-lön műsorral szerepel s egyuttal bucsuzik is tőlünk. akik anyiszor gyönyörödötünk a honvéd zenekar precíz játékában.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF Könyv és papír kereskedésébe egy csakis jobb családból származó kisasszony ki német nyelvét is teljesen bírja, és az előkelőbb vevő közönséggel banni tud azonnal jó fizetéssel felvétetik.

1911/1912./végrh.szárn.

Árverési hirdetmény.

Atulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírószáknak 1912. évi V 1115/1 számú végzése kövél-estében Dr. R.theschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Dedovitz Béla nagykanizsai lakos javára 1500 kor. s jár. Béla nagykanizsai lakos javára 1500 kor. s jár. erejéig 1912. évi november hó 21-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1050 koro-

nára becsült lakatos mesterséghez tartozó felszerelések, könyvek, szobatorok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírószáknak 1912 évi V 1115/2 számú végzése folytán 1500 korona törvokövetelés ennek 1912 évi november hó 16 napjától járó 6%, kamattal, 1/2% váltó díj és eddig összesen 128 korona 20 fillériben bírólag már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán (: a csoportházaknál és Magyar-utca 33 számú házánl:) leendő eszközökre 1913 évi január hó 27. napjának délelőtti 9 órája határidőn kifizetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megfigyzéssel hivának meg, hogy az értéltet ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében köszpénztétel mellett, a legtöbbet igé-rőnek becsőron alul is le fognak adani. A mennyiben az árverezendő ingóságokt mások is le- és fel-fo-glaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120 §-a és a v.h. u. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagykanizsán, 1913. évi január hó 12. napján.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

HIRDETÉSEK.

Aspirin-Tabletták

(a köztímerti fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig A pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcső 20 félgrammos tablettával K. 120-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Eberfeld und Leverkusen
B. M. Meibelm am Rheine.



HIRDESSEN A

„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN



Hirdetmény.

Az alább felsorolt pénzüintézetek igazgatóságai ezennel közhírré teszi, hogy a vezetésük alatt álló intézeteknél eddig elhelyezett betétek után 1913 január 1-től kezdődőleg, valamint a náluk ez után elhelyezendő betétek után is 5% kamatot fizetnek és hogy a betétkamat után járó tőkekamatadót is sajátjukból viselik.

NAGYKANIZSÁN, 1913 január 9-én.

Nagykanizsai takarékpénztár
részvénytársaság.


Dél-zalai takarékpénztár
részvénytársaság.

Zalamagyei gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság.

≡ Névegyek eddig még nem létezett nagy választékban
izlésesen kiállítva jutányos áron kaphatók

Ifj. Wajdits József **Könyvkereskedésében**
és **Könyvnyomdájában**

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.



Grammophonok
és
lemezek
helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
hangszerkereskedésében Deák-tér 1

1024/913.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

A v. képviselőtestület jóváhagyásával fentartásával versenytárgyalást hirdetek a nagykanizsai állami keret-méntelep osztály létesítésével kapcsolatos alábbi munkálatokra és szállításokra:

- I. Kutfelszerelés, vízvezeték, ürülékvezetés.
- II. Biológiai telep.
- III. Údvari és utcai csatornázás (235 folyóméter.)
- IV. Vasablakok és felülvilágítók.
- V. Istálló felszerelési tárgyak.
- VI. Drótkerítések és kapuk.
- VII. Utburkolat bazalt félkockaköböl (530 m.)

Ajánlatot a felsorolt hét munkacsoport mindegyikére csak külön-külön lehet tenni.

Az ajánlatok egységárrakkal teendők. Az egységárak úgy számmal, mint betűvel kiírva az előírászatnak e ólra szánt rovataiba vezetendők be. A város közönsége fentartja magának a jogot, hogy az egységáras ajánlat alapján bármelyik munkát, vagy szállítást átalány-összegben is kiadhassa.

Munkacsoportonkénti előírászatok a városi mérnöki hivattalól díjlanul kaphatók, ugyanott a tervek is betekintheők.

Az I. és II. csoporthoz való tervek 5 koronáért be is szerezhetők.

Csakis szabályszerűen kiállított és peoséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett közvelenél a tanási iktatóba, vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlatok a kiírási művelethez csatolt mlután teendők meg.

Az ajánlatok borítéka következézőleg oizmzendő:

A városi Tanácsnak Nagykanizsa. — Ajánlat az 1024/913. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiirt a ménteleposztály létesítésével kapcsolatos szállítások és munkálatokra."

Az ajánlatok benyújtásának határideje 1913. évi február hó 6-án d. e. 10 óra.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapir alakjában, vagy 10.000 K.-ig terjedő részében a „Nagykanizsai tkpt. r. t.", a Délzalai tkpt. r. t. „Nagykanizsán", — „a Zalamegyei Gazdasági tkpt. r. t. Nagykanizsán", — a „Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán, végül a „Nagykanizsai Bankegyesület r. t. ily összegről szóló betétkönyveivel teendő le és az az ajánlat benyújtásával egyidejűleg a versenytárgyalási hirdetés úgyszámára való hivatkozással a városi pénztárba a tárgyalás határidejéig befizetendő vagy oda beküldendő és az erről szóló letéti nyugta vagy postai feladó vevény az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok az 1913 évi február hó 6-ik napjának délelőtt 10 órájkor Nagykanizsa város tanácsstermében fel fognak bontatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

Az általános szállítási- és munkafeltételek, a részletes munkafeltételek, költségvetések, tervek és szerződés-tervezet a városi mérnöki hivatalban megtekintheők, ugyanitt az ajánlati minta díjlanul kapható.

Egy ajánlattevőnek sincs semmi néven nevezendő igénye arra, hogy az ajánlata elfogadtassék és Nagykanizsa város közönsége szabad rendelkezési jogát minden tekintetben fentartja. —

Az ajánlat egyéb módozataira, valamint ajánlattevők egyéb kötelezettségeire nézve az ajánlati minta, kimutatás az elkészítési határidőkről, általános és részletes feltételek, költségvetések és a tervek, végül a szerződés-tervezet irányadó.

Nagykanizsán, 1913. január 17.

Vécsey s. k. polgármester.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvagy óvszer a
tüdővész ellen.



MEGHIVÓ.



A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

1913. évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartja

VII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1912. évről.
2. Az 1912. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség hova fordítása iránti határozat és a felmentvény megadása.
3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
4. Az intézet hivatalos lapjának kijelölése.
5. 5 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása.
6. 4 felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.
7. 1 választmányi tag megválasztása.

Nagykanizsán, 1913. január hó 15 én.

Az IGAZGATÓSÁG.

J E G Y Z E T: Az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlésen az az részvényes bír szavazati joggal, kinek részvénye a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal már nevére iratott s részvényét 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál vagy a Magyar országos központi takarékpénztárnál Budapesten (IV., Deák-Ferenc-utca 7.) felmutatja.

A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

TARTOZIK

Mérlegszámla

KÖVETEL

Pénzkészlet	111.946	10			Alaptőke	800.000	—		
Osztárk magyar bank giró	49.396	16			f. évi kibocsátás { a f. évi osztalékban nem részesei	500.000	—	1.300.000	
Postatakarékpénztár . . .	6.248	13	167.590	39	Tartalékalap*			96.844	55
Váltótárca . 1.745.563 52					Külön tartalékalap			6.386	16
leírás 3.150.—	1.742.413	52			Betét			1.080.153	03
Jelzálogilag biztosít. váltók	1.501.052	84	3.243.466	36	Visszleszámított váltók			2.135.338	53
Adósok fedezet mellett . . .			1.040.627	49	Hitelezők			118.691	54
Jelzálogkölsönök			263.834	29	Letét			60.000	—
Kötelezvény-kölsönök			8.772	—	Átmenő tételek:				
Kézizálog			54.068	86	F. évi kibocsátás 500.000				
Letét			60.315	46	K. n. é. részvény kamatai			16.127	77
Értékpapír	58.720	—		—	Függő betéti kamatadó			3.697	53
leírás 4.160 —	4.160	—	54.560	—	Függő tiszteletdíjak			4.726	—
Felszerelés	3.000	—	1.500	—	Jövő évet illető előre beszedett kamatok			32.625	04
leírás 1.500 —	1.500	—	1.733	50	Egyenleg mint tiszta nyereség:				
Főügynökség			980	46	a) áthozat 1911. évről	9.939	45		
Különfélék					b) folyó évi nyereség	83.019	21	92.958	66
			4.897.448	81					
								4.897.448	81

*Folyó évi nyereségből kiegészítve 110.000 K-ra.

Kelt Nagykanizsán, 1912. december 31-én.

GKAFF KÁROLY s. k.

REMETE GÉZA s. k.
elnök.

Dr. KELTZ SÁNDOR s. k.
helyettes elnök.

Dr. KREISLER JÓZSEF s. k.
helyettes elnök.

GELLÉRT HENRIK s. k.
ügyvezető igazgató.

Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1913. január 13-án.

Dr. ROSENBERG MÓR s. k.
elnök.

BARTA LAJOS s. k.
felügy. biz. tag.

ÓTVÓS EMIL s. k.
felügy. biz. tag.

PLACHY JENŐ s. k.
felügy. biz. tag.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

A szerkesztést feloldó:

IFJ. WAJDI TS JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Városi vállalkozások.

Mikor még a legtöbb városnak óriási vagyona volt s kiadásai ezzel szemben a minimálisak voltak, megtörténhetett az a adomaszerű eset is, hogy Dorozsmay uram Debrecen főbírája 5000 holdacskát bérelt a várostól 1 arany forintért. Da az egy arany forintot, hogy-hogyan nem, a későbbi években elfelejtette a város kasszájába befizetni s harminc éves bíraskodása után, senki sem dűköztél meg azon, hogy az öreg Dorozsmay az 5000 holdas pusztáról úgy rendelkezett, mint saját örökéről.

Ma már vége a városok boldog aranykorának; a kultúra és haladás fokozott igényeknek lépnek fel a városokkal szemben. Már ott vagyunk, hogy az állam agyontámogatása nélkül egyik-másik város nem is tudná jellegét fenntartani. Vízvezetők, villanyvilágítás, kövezet, esztornázás, a régieknek fölösleges fenyűzés volt, a mai modern városokat el sem lehet képzelni ezen szükséges kellekek nélkül. Ezek csak a minimális követelmények. De hol maradt a sok kulturális intézmény, színház, népkönyvtárak, iskolák, továbbképző szaktanfolyamok fenntartása, a különféle jó-

léti intézmények, kórházak stb., melyek minden város költségvetésében tekintélyes summára vannak beállítva? Valóságos pénzkapacitásnak kell lennie a városi vezetőségnek, hogy a szükséges pénzt előteremtse. Amilyen arányban nő a költségvetés megterhelése éppen ilyen arányban fenáll a fedezet hiánya s ezért került válságos helyzetbe napjainkban annyi régi jóhírű város, hogy még tisztviselőit sem tudja fizetni.

A mai viszonyok között a városok számára új keresetforrásokat kell megnyitni, hogy nyomasztó anyagi terhekön lendítsenek. Ahol a városi bevételek elégtelenek, ott még a legnagyobb pótlódó sem jelent sokat s így önkéntelenül kinálkozik a városi vállalkozások eszméje, mint olyan, mely a kérdést kedvezően oldaná meg.

Sok városunk már meg is kezdte egyes vállalkozásoknak saját üzembe vételét s a példa azt bizonyítja, hogy ez jó gazdálkodás mellett, soha nem volt a város kárára. Városi kezelésben van sok helyütt a villanyvilágítás, gyárak (tégla-kenyér vasgyár stb.) színház, közlekedési-vállalatok, vendéglők, bérházak stb. s mind jó jövedelmi forrásokat képezik a városnak. Igaz, hogy egy ilyen

erkölcsi közösségnek nem lehet és nem is szabad a kereskedés bénítását eredményezni, — de viszont a városnak, mint a közjó előmozdítójának lehetőségét kell adni, hogy önmagát a köz érdekében és annak nagyobb anyagi megterhelése nélkül fenntartsa.

A legutóbbi városi közgyűlés elhatározta, hogy pénzintézetet és téglagyárat alapít. Őszinte örömmel karoljuk fel ezt az eszmét, mert az új praktikus irány szelét éreztük a városi vezetőségben átlegeni.

Friss energia, munkakedv hiányzott eddig minálunk s hogy most új vér pezseg a városi vezetőségben ez biztató és örvendetes jelenség. Ne kelljen mindig csak jajgatnunk, hogy alszik a város, 100 év óta nem fejlődik. A fejlődéshez pénz kell, sok pénz, ami nekünk nincs, s ha pénzt valaki csinálni akar a városnak és tud, ehhez csak őszinte sikert kívánhatunk. Minél több vállalkozásba menjen be a város, de csak olyanba, mely pénzt hoz s nem olyanba mely azt a keveset is, a mi van elnyeli.

A város képen már meglátják, hogy modernizálódik, fiatalodik, napról-napra csinosabb lesz. Kár volna a féltőn meglátni.

Kelet felől.

Írta: LUKÁCS JÓZSEF.

Stambul lármás utcáiból menjünk a tengerre. Vibráló színek dűs skálája ragad meg. Az apró hullámok hátán sziporkázva török ezer darabba a nap-sugár. S amennyi mozdulat, hajlás, halom változtat a víz helyzetén, megannyi megsokszorosodó fény vetődik vissza a mozgó tenger hátán.

Az ég kékje, a levő-gő párája, Scutari cypruserdőinek smaragd színe, a hajóórások füstgomolyogó-jai, zászlóerdők, mind egy-egy esztendővel járulnak a pazar szimpompa gazdagágához.

Gyönyörű látvány. Valami csodás fenségről beszél az az izgalmas tenger, melynek hátán a világ-forgalom eszközei száztalv szegik Galatá, Stambul, Scutari partjait mozgalmas, hangos életükkel tevőn tanúságok a nagyon jelentőségéről.

Jönnek-mennek a mozgó óriások. S a galatai toronytetején csaknem tízpercekűnt jelzik a felhúzott lobogók, hogy az arany-szarkikötőbe ismét újkineses rakomány csuszott be. Közben pompásabb bugó hajókürtök variációi adnak újabb szint a zakatoló és lármszólet potpourriához, melynek sokszavu ártóklálatlan zúravarában ezek a hangok alkotják a legöröteljesebbet, a legmeglepőbbet.

Az új hidon öndönünk jó darabig. Azután egy hajó hátára ülünk s ottanon nézünk tovább, más be-

állításban a török fővárost. De csakhamar valami másnon botlik meg tekintetünk.

A tengerből kiemelkedő sziklán egy kis házikó áll, melytől figyelemmel néz minden utas. Ez annak a jele, hogy annak köveireh valami mouda, rege fűződik, alkotva forrongó képzel-tétl, melyhez talán a való is adott valami.

SzóL pedig a rege a következőképpen.

Nagy, neves ember volt Achmed basa valamikor régen. Allah, a hatalmas, nemesak kincsét, gazdagságot adott neki, hanem megoldotta boldog családi élettel is. Nagy az ő hatalma, teljesíti igazhívőinek vágyát-kérését, ha buzgón szolgálnak nevének. Achmed pedig buzgón szolgált.

De Allah fölött is van még valami, az irgalmatlan fatum, mely még a bölcs és nagy isten terveibe is beleszóL olykor s az áldáshoz is mérget vegyít, hogy az emberek el ne bizakodjanak.

Ennek irgalmatlanságából jutott ki Achmednek is az élet fájdalma.

Családjának ékessége, szemefénye szép leánya, Fatimé volt.

Allah, valamelyik szép burirról mintázza. Szébb arcáról még nem mosolygott az élet s még a nap-sugárak sincs oly tüze, fénye, mint a milyen Fatimé szemében égett. Ajka pirossága a skárlát korallt, dűs haja sötétsége az éjszaka feketeségét, alakjának lengése, karcsúsága pedig az ingó nádat szegyenbe hozta.

Búske is volt leányára Achmed! Mindennap kiléncszer magasztalta Allah nevét, hogy apai szívének ilyen örömet adott s Fatimét annyi ékességgel áldotta meg, a mennyi más száz ember leányának is elég lett volna. Félve rejtgette, hogy örömet meg ne lopják. Boldogságának birtoklásában senkivel sem akart megosztani.

De amit s gyémánt fátme áttór a takargató rogyokon is, úgy hatott el Fatime szépségének híre Achmed házának falain túl is messze.

Szépségéről regéket szöttek s nem volt Stambulban ember, ha még oly kiesiny lett volna is, ki ne hallott volna Achmed rejtgetett kincséről Talán Achmed udvarából a rózsákkal szállt ki Fatime híre, neve.

Igy történt meg, hogy egyszer csak egy udvari herceg, a szultán fia, jött el Achmed leányáért. Ugy illik, hogy a prófétá utódja szakítsa le a török nyiló virágok legszebbjét.

A nagy kintutetés boldogságában uszott Achmed háza.

De hamar vége szakadt az örömnök. Egy jósnó tévedt Fatimé közelébe, ki azt javasolta neki, hogy kigyó csipés okozza halálát hamorosan.

Nagy gond borult ezután a vőlegény és az apa szíjére. Hosszas gondolkodás után azonban egy kolduló dervis az apának azt a tanácsot adta, hogy a tenger valamely magányos sziklájának hátára építessen egy kő-

LAKÁSUNK MŰVÉSZI BERENDEZÉSE.

Irtá: Pfeifer Elek.

III.

Az emberek azonban most már néhány éve kezdik belátni, hogy ott sok minden nincs rendben és az elavult biedermeierhez utyalnak, azon stílushoz, mely nagypapánk idején, azelőtt hatvan esztendővel volt divatos. Hogy így a biedermeier újítják fel a sok régi irány közül, az nem véletlenszerű és sopánkodni való nincs az egyszer azon semmi, hogy új formák helyett elavult formákat támasztanak életre.

A biedermeierben a legjobban hangsúlyozza az a momentum, melyről addig megfeledkestünk: a célszerűség. A minék a hiányát tehát legjobban éreztük, azt találtuk a biedermeierben. Igaz, hogy sokak szerint azáltal is csak egy történelmi stílus utánzására adtuk magunkat mint azelőtt a reneszánsz és barokknál, de nagypapánk stílusa legjobban felel meg modern gondolat és érzésvilágunknak, korunknak is sok rokon vonása van az ötvenes évekkel, korszellemével és így csak a biedermeier képezheti azt a talajt, melyből modern iparművészettünk cseméjeje létezőt szivhat.

A biedermeier korában közvetlenül a forradalmi riadó elhangzása után a felszabadt polgárság felé fordult a figyelem, csakugy mint manap a mindinkább nagyobb tért hódító szocializmus eszméi a népjogok hajnalhasadását jelzik. Mindkét esetben abbabagyták a káprázatos fejedelmi belsőségekre emlékeztető hazugságok utáztatását a helyébe az újonnan szerzett jogok egyszerű és természetes kiterjesztését óhajtyák; nem nagyuri pompával, hanem a polgári szükséglet szűke gyakorlati és művészeti következtességgel rendezkedtek be s ezáltal megszületett a biedermeier. A gyakorlati szükségletek szem előtt tartása jellemzi a biedermeiert s ha ezen iránynak most legújabbán behódolunk, ez annyiban örvendő és jelenség, amennyiben ezáltal nem annyira egy letűnt formanyelvet utáztunk, hanem a stílusban

bázat s odavigyék Fatimét egész életére, hogy a kegyetlen fatum rendelkezését kikerülhesse.

Búsás bakiszt kapott Allah koldus szolgálja tanácsát.

A többi már ismeretes. Így került Scutari közelébe a szikla háttára az a kis házikó. Itt biztosítva látták Fatimét a megőszölt veszedelem ellen.

Pedig lába! Allah sem elég hatalmas arra, hogy a balsors rendelkezését megmússa. A dervis tanácsa sem mentette meg végleg a szép Fatimét!

Örömmel vitt Achmed leányát a balsors veszedelme elől biztos menedéket nyújtó kis sziklaházba. A magas sziklán álló kis háznak falai körüli folyton ott enyvelegtek a hullámok. Sugtak-bugtak a felszökkenő, meg visszabulló zúgó vizek.

Igy mult el nap-nap után, talán már egy-két év is. Apja és vőlegénye pedig minduntalan jöttek s látogatták szeretőtük föltött kincsét s hordták neki a virágot. Egy ilyen alkalommal történt, hogy a mint a virágot nézegette Fatimé, egy kicsi kigyó ugrott ki a virágból s megharapta Fatimé ujját. A mérég gyorsan hatott. A rózsás arc halványulni kezdett s mielőtt segíteni tudtak volna a boldogultan leányon, már betelt rajta a sors s holtan hullt Achmed karjaiba.

Ennyi a regél Mi igaz, mi nem belőle, ne keressük De tény, hogy a szomorú történet a kis ház falaihoz odapadt, mint a tenger fenék sziklához a korall, a szivacs. S ha százsor megynünk el a házikó előtt, százsor halljuk a szomorú mesét. Mionha a zúgó hullámok maugik is arról beszélnek, ugy hat ott a tenger hullámcsapása.

rejő egyszerűséget és gyakorlati érzéket számunkra gyámolóságtörvény tesztszik.

A biedermeier elnevezés kezdetben az egyszerű, naiv nyárs polgárisra való tekintettel csak név volt, most pedig megítélés építeten. Biedermeiernek lenni a szó legtagabb értelmében, azaz egyszerűnek, ösztönűek és közvetlennnek lenni, a leguagyobb művészeti érény, amelynek a remekűdben is tükröződnie kell.

A falak és padló által körülzárt része a térnek adva van, jóízűléstől, körültekintésűktől és praktikus érzékűtől függ tehát, hogy mit kezdünk vele.

Itt nem halgathatunk el azt az annyira töves. felfogást, mely szerint a legtöbb ember a magas ajtókat és ablakokat tartja szépnek. Hiszen a szép — kedves Olvasóm — mindig relativ, sohasem abszolút. Egy nagy főúri kastélyban ahol 20 és 30 méteres termek is vannak, ahol a burtorat, festmények és dekorációk a terem méreteihez vannak arányítva, ahol egy terem soron, ha átsiklik szeműk, a magas ajtózárságok és ablakok a fejedelmi belsőségek kelte-társányos hatást még fokozzák, indokoltak és logikusak. De képzéljük el ugyanazon ajtókat, ablakokat egy 5 méteres szobák — miért városi ember, aki bérkasszárnyakban lakik alig kap ennél nagyobb, — képzéljük el ezt a grotesk benyomást, mikor a nagy falmezzagszakoktól alig marad falterület. A képeket ilyenkor könyvtelenek vagyunk alacsonyabban akasztani mint a milyen magasban az ajtószemöldökfája van, ami nyugtalan hatást idéz elő. De meg nem is célszerű a nagy ajtó ablak; pedig minden ipari szépnek praktikus elveken kell alapulnia. Azért nem célszerű kérem, mert különösen az ablak télen egy hűtőfelület, minél nagyobb annál jobban ellenulnyozza a fűtést, nyáron pedig a forró napsugarak beoocútatása által okoz kellemetlenséget.

A tulmagas szoba is csak nagy teremnek válik előnyére. Mert közismert tény az, hogy egy szoba higiénijára attól függ, vajon milyen mértékben szellőztethető. Az elhasznált és meleg levegő t. i. közyeyebb fajsúlyánál fogva följebb igyekszik, a mennyezeten tapad és csak olyan magas falnyitások által sodorható ki, melyek közel érnek a plafonhoz. Már pedig a nagy falmezzagszakok az előbb említett okoknál fogva kártelezők.

Az ablakok elhelyezése rendszeresen olyan, hogy két ablak között annyi hely lyly szokott lenni, mint amennyi egy ablaklélesség. Hely elrendezés megával hozzá azt, hogy az ablakok közti falnak nincs világítás és a világítás egységező azáltal is szenved kárt, hogy a két ablak között egy árnyékkup huzódik a padlón végig. Minnyival jobb példál az a megoldás, ha a két ablakot olyan közel toljuk egymáshoz, hogy közöttük csak egy kecsyony pillérnyi falterület legyen. A világítás azáltal egységezőbb és a falterületek az ablakoktól jobbra balra nagyobbak, tehát használhatóbbak. Az ajtó legelőszerebb a szemközti falmező egyik oldalára, nem pedig a középső teretben, mert utóbbi esetben megüt csak záptörzűk a falat, ami a burtorozást megoehozti.

Ami a falak színét illeti, annak mindig a burtor színével kell összevágnia. A szinbeli szerezésű összességű különben mindig a legu-bezebben érhető el a legtöbb tapintatot kívánja. Általában szabályunk tekinthető: sötét burtorhoz világos fal és fordítva. Egyablakos, komorabb világítású szobák mindenestire tanácsos világosabb tónussal bevonnai alacsony szoba talán pedig kellemes hatásnak a függőleges vonalak, vagy függőleges irányban terjedő mintázatok, minálly egy kis optikai csodálással magasabbnak láthatjuk a termet mint amilyen. Legkellemesebb az egyszerű fal, mintázat nélkül, fent, közvetlenül a mennyezet alatt egy kis frizell.

Tapéta csak akkor ajánlható ha jó minőségű szövetű tapétára tudunk szert tenni, az olcsó papir-

tapéta megakályozza tömörségénél fogva a fal légzést és ennek következtelen egészségtelen. Plafondnak legszebb az egyszerű sík lap, hacsak domboru és részben aranyozott stukkódíszre nem telik. Sötét burtor mellett pompás hatású a fehér ajtó és ablak. Folyt. köv.

Boldogtalan asszony.

Szelid arcu pap ül a gyóntató székbe
Egy halvány asszony térdel le előbe.
„Tiszteleendő atyám meggyónom a vétkeim”
Bánja a lelketem — nincs nyugalom nékem!

Fehér garamb voltam mikor férjhez mentem
Az uram hiven, igazán szerettem.
Hogy ő szeretett-e, vagy csak egy mutatta?
Az én bizó lelke sohasem kutatta.

Elmenni estőnkint fájt szívvel láttam,
De haza mindig csak edes szóval vártam;
Később éreztem már, hogy nem szeret engem,
Sokat sítam akkor, nagyon fájt a lelkem.

Bomba dől világom a mikor megtudtam:
Hogy az én uramnak szeretője is van!
Kialudt a fénye ragyogó napomnak.

Téle lett a lelke bűnös indulattal!
Bántottam az uram átkozó szavakkal...
Égett a lelkemben a megtorlás vágya!
S oda dobtam magam más férfi karjába.

Azt hittem, hogy így majd felejték, meggyózsom.
S most vagyok igazán: boldogtalan asszony!

Grigásy Jánosné.

HIREK.

— A kegyes tanítórend főnöke Nagykanizsán Hénap Tamás dr. a kegyes tanítórend főnöke Prónai Antal dr. fővárosi tanár kíséretében városunkba érkezett. A mai nap folyamán látogatást tett a gimnáziumban és több előadást is végig hallgatott.

— Dr. Balás Béla főispán kinevezte Dr. Wolf Béla csakortnyai orvost tisztelebéli járásorvosnak.

— Farsang. A szurozó farsalags most szombaton kedélyes estélyre jött össze a Polgári Egylet torontájba. Hark megalcoja a rövid farsang egy holt szombati Harmine rendező állott össze, csupa táncos fiatalember a javából, hogy az este sikerét biztosítsák s dicserőtlükre legyen mondia ez fényesen sikerült. A mulatság külső kereteiben is a választékoság csiny és jóízű jegyű volt le s tekintre hogy egy társasághoz tartozó egymást ismerő emberek jöttek össze a kedélyesség — mondani is fölösleges, nem hagyott kívánni valót. A figyelmes rendezőség a hölgyeknek szép ibolya csokorral kedveskedett s a termet is szépen díszítette. A Polgári Egylet parkette is új fényben tündökölt és 10 óra körül már viz táncot lejattak a párok. Ritkán láttunk ilyen disztingált, kedélyes mulatságot, mely az eleganciát és jókedvet illy fényesen párosította. A reggeli napfény mosolygó sugarai még egyáltalán látták a vidám társaságot s a résztvevőknek sokat kellemes emlékekben marad az igazán fesztelen, kedves mulatság. Amint híriek az estélyt más években is megfogják tartani.

— A csoport házak. Alig van ember s környéken, aki a csoportházakat ne ismerne ott ékeletlenkedtek ősidőktől fogva a város legszebb terén kiálló bizonyosság a régi időloclonának. Most a városi közgyűlés ezt a régi hibát meperlátá midőn kimondta rájuk a halálos ítéletet s a régi Kanizsából ismét

ajánlunk egy darabka, hogy helyet csúáljon az elevenen előretörő új Kanizsának.

— **Elvesszett egy fekete bőr kézi táka,** melyben különféle iratok és megnevelések voltak. Mivel ezek a megtalálásra egyrészt értéktelenek a tulajdonosnak pedig fontos üzleti érdekei fűződnek ehhez, kéri a megtalálót, hogy 30 korona jutalom ellenében szerkesztőségünkben adja le.

— **Calasanzii ünnepély.** A főgimnázium ifjúsága a kegyes-tanítórend alapítója, Calasanzii szent József tiszteletére 1913. évi február hó 2-án a Polgári Egyesület nagyertermében hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. Nyitány a Vízholdók c. operájában. Nagy zenekarra írta Cherubini. Előadja a főgim. vonós és fúvó zenekar. 2. A kicsinyek atyja. Iria Radics Kálmán. Szavaja Metzger Ferenc 5. o. t. 3. Szerecs. Beethoven-től. Éneklő a főgim. énekkar. 4. Ballet jelenet. Berlioztól. (Op. 100.) A főgim. vonós és fúvó zenekar kísérete mellett hegedűn előadja Kovács Mihály 6. o. t. 5. Calasanzii Szt. József. Feloivassa Horváth György főgim. igazgató. 6. Ima a hasáért. Nyolcoszólamu vegyeskar. Mehul J-től a József és testvérei c. oratoriumból. Éneklő a főgim. férfi-, gyermek és vegyeskar. 7. I. Szymhonia. Beethoven-től. Előadja a főgim. vonós és fúvó zenekar.

— **Kinevezés.** A zalavármegyei tanítóok nyugdíjazásának tárgyalására alakult vegyes bizottságba az egyházmegye képviselőiként báró Hornig Károly bíboros-püspök önémlékiért Ley József tapolcai prépost-plébános és Csóthi Géza murakeresztúri apát-plébános nevezte ki.

— **Szanatoriumi piknik.** A József kir. herceg Szanatorium Egyesület febr. 1-jei piknikje iránt széles körben nagy érdeklődés mutatkozott. Mint mindig, úgy most is Nagykanizsa társadalmának szinte java részt vesz a farsang ezen kedves mulatságán. A pikniken az V. ker. honv. zenekar hangversenyes Fricshy Richard karmester vezetésével.

— **A pécsi közgazdasági tanfolyamon** e helyigazgató az 1913. évre is két vizsgálati bizottságot szervezett és kinevezte Saily Tamás főispánt az első és dr. Kószits Akos tisztit főnyergést a második bizottság elnökévé.

— **Gyászhir.** Szalay István bántornyai plébános és tanfelügyelő f. hó 20-án elhunyt. A megboldogult plébános széles körben örvendett nagy népszerűségnek s mint a vendéidei iskolák tanfelügyelője a magyarosítás terén is nagy érdemeket szerzett.

— **Svárdstrom Valborg hangverseny.** Balas Béla főispán kezdeményezésére a tél folyamán nagy hangversenyt rendeznek a helybeli színház alap javára. A hangversenyre a világhírű művésznőt Svárdstrom Valborgot is meghívják. Egyébként a hangverseny rendezőbizottsága Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével ma délután a városházán ülést tart, hogy részleteket megbeszélje.

— **Bognár Zsigmond halála.** A Polgári Egyesület fekete zászlót lobogtat a korai anyhébb fuvalt. Bognár Zsigmond halálát hirdeti, kinek bosszú, kínos eszenvedése talált megváltást a játékos elmulasztásban. Akicsak némileg is figyelemmel kísérte Nagykanizsa fellendült sportéletét, az tudja, hogy mindennek életrehívója és lelke Bognár Zsigmond volt, aki valamikor Wien és Budapest legelső futball csapatának kiváló tagja volt. Szimpatikus egyénisége, korrekt férfinassága közkezdveltségét biztosítottak számára. E kvalitások és szakavatottsága mintegy predestináltak őt a sportmérkőzések bírói szerepére, melyben pártatlanságával mindig tiszteletet vívott ki. Ő volt megalapítója a helybeli játékgárának is.

A jól betöltött pályának tudatával hűnyhätta le örökre szemét. Barátai és ismerősei sokáig fogják megőrizni emlékét. Ez legyen vigasztalása agg szülőinek és testvéreinek. Temetése 28-án d. u. 3 órakor lesz a Király-utcai gyászszobából.

— **Alkoholmentes választójog.** Általános, egyenlő, titkos, közszégekünti s kötelező! A választójogok ezen jelzőit olvasnók mind jól ismerik. Nos! Az alkoholmentesek megjelölték még egyvel a jelzőket. Ők alkoholmentes választójogot akarnak. Tudnillik azt akarják, hogy a választások alatt 36 óráig a koresmák, italkimérések zárva tartassanak. Ezen új jelstőt ugyan kevés kortes fogja magávé tenni, de mi, kik jóismerjük, hogy milyen nagyszerepe van az alkoholnak a választások alatt, rokonszenven fogadjuk ezen eszmét. Ötös volna annak megvalósulása, hogy legszentebb hárfias kötelező a legutolsó polgár is szinjózanon, öntudatosan, legjobb meggyőződése szerint teljesítse. Azért mi is éljünk kiáltunk az alkoholmentesekül az alkoholmentes választójogunk s olismerséssel adóznunk az „Alkoholizmus Ellen” (Gyergyószentmiklós) című folyóiratnak amely lap ezen eszmét felvetette.

— **A ródlí szezonot** némesak a gyermekek ödvözlik nagy lelkesedéssel, hanem a gyermekek kedves barátja, a Jó Pajtás is. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapjába Benedek Elek irt szép verset a kis szánkóról, melyhez kedves képek készültek. A legújabb szám többi érdekességei: Abányi Emil verse, Szabócs Nozál Janka elbeszélése, új Dörmögő-történet Sebők Zsigmondtól, Altai Margit cikke, mely egy új jätéket ismertet, Pozder Gyula szép képe, Zuboly cikke Kossuth Lajos gyermekeinek fogságáról, Zsiga bácsi mulatós-ágot mótája, Békési Viktor regénye A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 f. Előfizetéseket elfogad és mutatványsszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem utca 4.

— **IFJ. WAJDITS JÓZSEF Könyv és papír kereskedésébe** egy csakis jobb családból származó kisasszony ki német nyelvet is teljesen bírja, és az előkelőbb vevő közönséggel banni tud azonnal jó fizetéssel felvétetik.

Szerkesztői üzenetek.

— **H. K. Zalaegerszeg.** Szives érdeklődésért köszönjük Lapunknál most folynak az átalakított munkálatok. Hogy mikor leszünk napilap, azt még nem tudjuk.

— **O. y.** Verset csak akkor közlünk, ha kellő irodalmi színvonalon áll. Az ön versei között költésre valónak egyet sem találunk.

— **Olvasóinknak.** bármily kérdésben szivesen rendelkezésre állunk.

Közgazdaság.

Gazdasági egyesületek tevékenysége a többtermelés érdekében. Gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenféle a több termelés érdekében. Az egyik tevékenység az, hogy a másik mütárgyászati kísérleteket vezeték gúszóval mindenik teljesíti köteleességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miatán pedig éppen a mütárgyák segítségével lehet legkisebb befektetéssel, legkevésbé fáradsággal legjelentékenyebben fokozni a terméshatásokat különösen a mütárgyák megismertése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a Temes megyei és a Torontál megyei gazdasági egyesületek nagyobb mennyiségű, legyen mütárgyát osztottak ki kísérletezésre kisgazdák között; ezenkívül pedig a Torontál és szatmármegyei gazdasági egyesületek összes községekben szakelőadókat küldenek ki a tél folyamán, akik a népnék megmagyarázzák a mütárgyák lényegét, hasznát s rámutatassanak arra, miként kell a mütárgyafelhasználást alkalmazni s minő haszon várható alkalmazásukból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületek ezt a tevékenységét.

Méntelep. Nagykanizsa város tanácsa február 6-án d. e. 10 órnok versenytárgyalást tart az áll. keret méntelep osztály létesítésével kapcsolatos 1. kulfelzerelés, vízvezeték, ártókelvezetés. 2. biológiai telep. 3. udvari és utcai csatornázás, 4. vasbalka és feltöltővilágító, 5. istálló-felzerelési tárgyak, 6. drótkerítések és kapuk és 7. utcaburkolati (bazalt-felkockakbóll) munkák biztosítására. Ajánlatot az egyes csoportokra csak külön-külön lehet tenni. Bánatpénz 5%.



Meghívó.

A Kotori Takarékpénztár Részvénytársaság

huszonegyedik

Rendes közgyűlését

1913. február hó 9-én délután 2 órakor üléshelyiségében tartandja

melyre a t. részvényesek ezennel meghívattak.



A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.
2. Az évi zárméreg és eredményszámja bemutatása, valamint az osztalék megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelőszék részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Esetleges indítványok tárgyalása.

MEGHÍVÓ.



A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

1913. évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartja

VII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1912. évről.
2. Az 1912. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség hovatartozásá iránti határozat és a felmentvény megadása.
3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
4. Az intézet hivatalos lapjának kijelölése.
5. 5 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása.
6. 4 felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.
7. 1 választmányi tag megválasztása.

Nagykanizsán, 1913. január hó 15 én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

J E G Y Z E T: Az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlésen azon részvényes bír szavazati joggal, kinek részvénye a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal már nevére írott s részvényét 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál vagy a Magyar országos központi takarékpénztárnál Budapesten (IV., Deák-Ferenc-utca 7.) felmutatja.

A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

TARTOZIK

Mérlegszámla

KÖVETEL

Pénzkészlet	111.946	10			Alapítke	800.000	—		
Osztárak magyar bank giró	49.896	16			I. évi kibocsátás (a f. évi osztalékban nem részesül)	500.000	—	1.300.000	—
Postatakarékpénztár	6.248	13	167.590	39	Tartalékalap*			96.844	56
Váltótárca 1.745.563 52 leírás 3 150 --	1.742.413	52			Külön tartalékalap			6.886	16
Jelzálogilag biztosít. váltók	1.501.052	84	3.243.466	36	Betét			1.080.158	03
Adósok fedezet mellett			1.040.627	49	Visszelszámított váltók			2.135.338	53
Jelzálogkölcsönök			263.834	29	Hitelezők			118.691	54
Kötelezvény-kölcsönök			8.772	—	Letét			60.000	—
Kézizálog			54.068	86	Átmenő tételek:				
Letét			60.315	46	F. évi kibocsátás 500.000			16.127	77
Értékpapir	58.720	—			K. n. é. részvény kamatai			3.597	53
leírás	4.160	—	54.560	—	Függő betéti kamatadó			4.726	—
Felszerelés	3.000	—			Függő tiszteletdíjak				
leírás	1.500	—	1.500	—	Jövő évet illető előre beszedett kamatok			32.625	04
Főügynökség			1.733	50	Egyenleg mint tiszta nyereség:				
Külfönték			980	46	a) áthozat 1911. évről	9.939	45		
					b) folyó évi nyereség	83.019	21	92.958	66
			4.897.448	81					

*Folyó évi nyereségből kiegészítve 110.000 K-ra

Kelt Nagykanizsán, 1912. december 31-én.

GKAFF KÁROLY s. k.

REMETE GEZA s. k.
elnök.

Dr. KÉLTZ SÁNDOR s. k.
helyettes elnök.

Dr. KREISLER JÓZSEF s. k.
helyettes elnök.

GELLÉRT HENRIK s. k.
igyevesető igazgató.

Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben meg egyeznek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1913. január 13-án.

Dr. ROSENBERG MÓR s. k.
elnök.

BÁRTA LAJOS s. k.
felügy. biz. tag.

ÓTVÓS EMIL s. k.
felügy. biz. tag.

PLACHY JENŐ s. k.
felügy. biz. tag.

1024/913.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

A v. képviselőtestület jóváhagyásának ientartásával versenytárgyalást hirdetek a nagykanizsai állami keret-méntelep osztály létesítéssel kapcsolatos alábbi munkálatokra és szállításokra:

- I. Kutfelszerelés, vízvezeték, árúlékelvezetés.
- II. Biológiai telep.
- III. Udvari és utcai osztorház (235 folyóméter.)
- IV. Vasablakok és felülvilágítók.
- V. Istálló felszerelési tárgyak.
- VI. Drótkerítések és kapuk.
- VII. Utburkolat bazalt félkockaközből (530 m.)

Ajánlatot a felsorolt hét munkacsoport mindegyikére csak külön-külön lehet tenni.

Az ajánlatok egységárrakkal teendők. Az egységárrak úgy számmal, mint betűvel kiírva az előirányzatnak e célra szánt rovataiba vezetendők be. A város közönsége fentartja magának a jogot, hogy az egységáras ajánlat alapján bármelyik munkát, vagy szállítást átalány-összegben is kiadassa.

Munkacsoportonkénti előirányzatok a városi mérnöki hivataltól díjtalanul kaphatók, ugyanott a tervek is betekintheők.

Az I. és II. csoporthoz való tervek 5 koronaért be is szerezhethők.

Osaknis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett közvetlenül a tanácsi iktatóba, vagy posta útján beadott ajánlatok vételnek tárgyalás alá. Az ajánlatok a kiírási művelethez csatolt mintán teendők meg.

Az ajánlatok borítéka következőleg czimzendő:

A városi Tanácsnak Nagykanizsa — Ajánlat az 1024/913. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiírt a ménte-leposztály létesítésével kapcsolatos szállítások és munkálatokra.

Az ajánlatok benyújtásának határideje **1913. évi február hó 6-án d. e. 10 óra.**

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5^o/_o-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapír alakjában, vagy 10.000 K.-ig terjedő részében a „Nagykanizsai tkpt. r. t.”, a Dézalai tkpt. r. t. Nagykanizsán”. — „a Zalamegyei Gazdasági tkpt. r. t. Nagykanizsán”. — a „Néptakarékpenztár r. t. Nagykanizsán, végül a „Nagykanizsai Bankegyesület r. t. ily összegről szóló betétkönyveivel teendő le és az az ajánlat benyújtásával egyidejűleg a versenytárgyalási hirdetés úgyszámára való hivatkozással a városi pénztárba a tárgyalás határidejéig befizetendő vagy oda beküldendő és az erről szóló letéti nyugta vagy postai feladó levény az ajánlatához csatolandó.

Az ajánlatok az 1913 évi február hó 6-ik napjának délelőtt 10 órájaker Nagykanizsa város tanácsstermében fel fognak bontatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

Az általános szállítási- és munkafeltételek, a részletes munkafeltételek, költségvetések, tervek és szerződés-tervezet a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők, ugyanitt az ajánlati minta díjtalanul kapható.

Egy ajánlattevőnek sincs semmi néven nevezendő igénye arra, hogy az ajánlata elfogadtassék és Nagykanizsa város közönsége szabad rendelkezési jogát minden tekintetben fentartja. —

Az ajánlat egyéb módozataira, valamint ajánlattevők egyéb kötelezettségeire nézve az ajánlati minta, kimutatás az elkészítési határidőkről, általános és részletes feltételek, költségvetések és a tervek, végül a szerződés-tervezet irányadó.

Nagykanizsán, 1913. január 17.

Vécsey s. k. polgármester.

Aspirin-Tabletták

(a közismert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig A pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üveges 20 félgrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Eberfeld und Leverkusen
in Mülheim am Rhein.





MILKA

Suchard

KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Hirdetmény.

Az alább felsorolt pénzüzetek igazgatóságai ezennel közhirrre teszi, hogy a vezetésük alatt álló intézeteknél eddig elhelyezett betétek után 1913 január 1-től kezdődőleg, valamint a náluk ez után elhelyezendő betétek után is 5% kamatot fizetnek és hogy a betétkamat után járó tőkekamatadót is sajátjukból viselik.

NAGYKANIZSÁN, 1913 január 9-én.

Nagykanizsai takarékpénztár
részvénytársaság.

Dél-zalai takarékpénztár
részvénytársaság.

Zalamagyei gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság.

≡ Névjegyek eddig még nem létezett nagy választékban izlésesen kiállítva jutányos áron kaphatók
Ifj. Wajdits József **Könyvkereskedésében**
és **Könyvnyomdájában.**

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.



Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
hangszerkereskedésében Deák-tér 1

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Díjzárólat Árak: Egész évre 10 korona, félvre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

A szerkesztéért felelős:

IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Buák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerinti.

Az iskola és a szülők.

Igy a félév végén, mikor a gyermekek haza hozzák bizonyítványaikat sok szóbeszéd tárgyát képezik az iskolák, a tanárok. Sok szülő elismeréssel adózik ilyenkor a pedagógusoknak, de bizony sok szülőből kitor a gyermekeiken esett állítólagos méltánytalanság érzete. Csodálkozunk azon, hogy a család személfénye rossz bizonyítványt hozott haza s keserűséggel gondolnak a tanárookra, akik — szerintük — igazságtalanul jártak el a gyerek elbírálásánál.

A régi panasz mindig felülül, ritkán adnak igazat a tanárnak, aki pedig állandóan figyeli a gyermek lelkét, ismeri szellemi képességeit s legelsősorban hivatott arra, hogy a gyerek helyét az iskolában kijelölje. Nem abban a hiba, hogy a pedagógusok kevés fáradságot vesznek maguknak, hogy a rájuk bízott gyerekeket kellőképp megismerjék, hanem abban, hogy a szülők kerülnek az iskolával való szorosabb összeköttetést. Megengedem, a tömegtanításnak megvannak a maga hátrányai s megtörténhetik, hogy sok ifju tehetség felismerés nélkül marad, sok szerényebb csendesebb gyerek nem tud érvényesülni, de ez csak szörványos jelenség. Nagy átlagban minden pedagógus elég fáradságot vesz magának arra, hogy diákjaival tisztában legyen.

De vegyük azt az esetet, hogy egyik másik gyerek ideges beteges természetű. Felelés alkalmával megijed s így az osztályozásnál ez hátránnyal van rá. Ilyenkor csakis a szülőket lehet okolni azért, hogy gyermekeik különös hajlamát, ideges, beteges természetét elmulasztották a tanár tudomására hozni. Nagy baj az, hogy a legtöbb szülő már csak akkor jön az iskolába, mikor a bajt orvosolni késő.

Egy igazán pedans szülő nem elégedhetik meg azzal, hogy gyermekeknek enni ad, kellőképp ruházza, ha beteg orvost hívat hozzá szóval, hogy testi épségével törődjék csupán. A gyermek szellemi képességeinek fejlesztése épen ugy a szülő kötelessége, mint a testi épség megővése. Nagy kényelem szeretet van azonban az emberekben, ugy szoktuk már meg a dolgot, hogy a gyerek menjen az iskolába, legalább nem lábatlankodik otthon. Sok ember szemében az iskola nem nevelő és tanító intézmény, hanem csak foglalkoztató műhely, ahol a gyerekek napközben megvannak. Hogy az iskolában mi történik, a gyerek tanul-e, nem-e? művel-e magát, az mind mellékes; az érdeklődés legfőbb anyiban nyilvánul meg, hogy megkérdezi a papa; Felelet? már megint szakadt kaptál te csirkefogó? Közben pedig kifakad, hogy a tanároknak tanítani kellene inkább s nem annyit buktatni.

Ezt az elvet minden pedagógus aláfogja irni, de nem is a buktatásra irányul itt a figyelem, ez csak végső eset, kényszerítő eszköz a tanulásra olyanokkal szemben, akiknek más nem fog, vagypedig megállapítsa annak, hogy a diák nem üti meg azt a mértéket, mely a tovább tanulásra képesítő.

És most itt a bökkenő. Melyik szülő fogja elismerni azt, hogy fia nem képes tanulni, hogy a szükséges szellemi nívója hiányzik? Így azután méltatlan kritikával illeti azokat, kiknek köszönettel és hálaival tartozna.

A gyerekekkel nem elég csak az iskolában foglalkozni, az otthon, a családi élet melege mind olyan tényezők, melyek a gyerek életkedvére, felfogó képességeire kedvezően hatnak. Ha a szülők nagy gondot fordítanak gyerekeik szellemi kiművelésére, ha nem elégszének meg tisztán az iskola tanításával, ugy mindenesetre elérik azt, hogy figyelmes, kedves és derék embereket nevelnek. A rossz családi élet kihat a gyermek lelkére s ha a gyermekkel otthon nem törődnek, tanuja a sok vizslyakodásnak, perpatvarnak, ugy elfásul a lelke, közönyös lesz minden iránt, szórakozott, felületes s az iskola megállapítja róla, hogy figyelmetlen, rendetlen, hanyag. Ki itt a hibás? mindenesetre a szülők, akik nincsenek elég tekintettel arra, hogy gyermekeik lelki egyensúlyát bántó, családi diszharmoniaival meg ne zavarják.

A csók.

Az előszobában foly a tanácskozás. Három tudós orvos vette elő legnagyobb tudományát, hogy megmentsék a betegét, a ki bent feködt az udvar kis, kétblakos szobájában. Betegsége súlyos volt. Az orvosok is azt mondták, hogy „már csak az Isten segíthet!”

Én voltam a beteg. A betegszobában rajtam kívül senki sem volt. Szelid fülhomály font körül lágy karjaimal. Révedező pillantásokkal jártam be az egész szobát. Miért a szörnyű, e borzasztó esend? Ódaktam csak ugy dőlt a zápor. Verte, csapkotta a tetőt. Dörgött. Most egy vakító villám tette rettenetes kékke a szobát. Féltem.

„Anyám.” — Senki sem felelt hívásomra. Csak a zám csapta továbbra is az esőt az ablakomba. Elálmosodtam. Elsendseregtem. Ugy egy nevedy óráig alhattam, mikor felkeltem valami zaj.

Anyám allott az ágyam előtt az egyik orvossal. „Igazított meg, jó anyám, a párnát!” Igen, tudom, ma elfog jónni! Érzem — ezt susogja mindig valami a fülemben. Eljön, eljön! Istenem . . . eljőne . . .

Anyám! Ma, tudom, eljön egy leány ide, — hozzám. Ereszszétek be, ha itt lesz és senki ne jöjjön be vele . . . !

Egy-néhány gyors, izgatott szót váltott anyám suttogva az orvossal s aztán sietve kiment.

Oly fáradt voltam . . . szempilláim bágyadtan ereszkedtek alá szememre . . . oly lassan dobogott a szívem . . . a vérem oly esendesen szaladt körül tagjaimban . . . Már az orvos is kiment. Megint a esend — a semmi vett körül . . .

Fölríadtam . . . Ott ült az ágyam mellett egy leány: Csilla. Alig ismertem rá . . . Hogy elváltozott az arca . . . Olyan fehér, olyan irírozatos fehér, mint a halál . . . Hűdőség futott rajtam keresztül . . .

Rádól a párnámra . . . megsimogatta arcom . . . „Szenvedsz?” — kérdezte. — Nem tudtam felelni. A szívem majd kifiszított mellemem. Vérem szilaj tűzzel nyargalt ereiben . . . Ajkaim csereposok lettek a láztól . . . szemem vérbe borult . . . Már alig láttam őt . . . Összeefolyt körülém minden ő is belevezett a homályba . . .

Egyszerre vakító világos lett. A villám fénya

oly kisértetiesre festette arát. Láttam: sirt . . . Ugy omlottak szeméből a könnyek . . .

„Kálmán! Szólj egy szót hozzám! Megöl e néma ajk! Nézd én eljöttem mérőlődekről hozzád; mert halottam, hogy beteg vagy! Hallani akartam drága hangodat . . . Meg akartam simogatni okos fejedet, szenvedő arcodat! . . . Eljöttem! Nem is akartam először beengedni hozzád. Aztán visszabírtak, mert nagyon sirtam ott kinn a köszöbön . . . Beengedted . . . Most itt vagyok és te nem is nyitod ki ajkad . . . fel sem emeled reám két drága szemedet . . . Kálmán! Én drága Kálmánom! Beteg vagy! Sebaj! Majd meggyógyulsz! Neked meg kell gyógyulnod . . . Aztán megint boldogok leszünk mi ketten!”

Láttam, hogy mily nebezéres esett a beszéd! Lehajította bozontos, kis fejét és sirt . . . sirt . . .

Ránéztem . . . ő is rám nézett . . . Egybefolyt két kezem, sóvár pillantás . . . két lélek. Megragadta kezemet, megcsókolta . . . Nem volt erőm, hogy visszahúzzam vaskezeiből . . . Olyan erős volt, Aztán még közelebb dőlt agyamba . . . Éreztem forró lehelletét . . . Ugy tüzelte arcom, ajka forró lehellete. Egybeforr az ajka az anyámmal . . .

Nagy erkölcsi felelősség terheli a szülőket s nem lehet közömbös azoknak a sorsa, kiknek ők adták életet.

Szorosabbnak kellene lenni a kapcsolnak a szülők és az iskola között, hiszen ez inkább a szülők érdeke, mint a pedagógusoké. Az iskola nem akarja magát elbástyázni a világ elől, nem akar a gyerekek szuverén bírójá lenni, hanem munkájában a szülők közreműködését is kéri és igénybe veszi. Ha valakinek nem közömbös gyermeke jövője, úgy nem is fog a köteles érdeklődéstől elzárkózni s ha az iskola ügye minél szélesebb rétegek érdeklődését felkelti, úgy az a nemzet kulturális haladása szempontjából is örvendetes lépés lesz.

Ugyebár az orvos rendelkezéseit, utasításait pontosan betartja minden szülő, ha gyermeke testi jólétéről van szó. Ne kicsinyeljék le a szellem orvosait sem, akik fáradságos idegőlgő munkával működnek közre gyermekeink szellemi életének kialakításában, irányításában. Kevesebb méltatlan panasz és több érdeklődést az iskolával szemben.

Eötvös József báró liberalizmusa.*

Hazánk politikai életében csak egy példa van rá, hogy valaki a költő és államférfi hivatását egyesítette volna magában, mert rendszeren jó költő, valaki és roz politikus, vagy jó politikus és roz költő. Itt önkéntelenül Zrínyire gondolok a kiváló epikusra: a Zrínyisai szerzőjére, aki korának legnagyobb hadvezére s egyúttal nagy államférfi volt. Amint Riedl Frigyes megjegyzi róla, hogy míg más csak levelenkint szedi a borostyánt, neki egyszerre 3 korsóru kell aindi a költőt, hadvezérét és államférfiút.

Hasonló jelenség az Eötvös József bárón, aki ugyan nem volt hadveér s így csak két korsóru tarthat számot: a költőre s az államférfi babérra. De ugyan hány haladót van, ki e két képességet oly lényesen egyesítette volna magában, mint Eötvös.

* A nyakizmasi, irodalmi és művészeti kör Eötvös ciklusán felolvasa Szivesényi Zoltán.

Rátapadt piros ajka az én kieserepedett ajkamba . . .
Ódatapadt . . . Ódaforit . . . Átölte nyakam . . .
Szorított . . . Majd megfójtott . . . Elaléltam . . .

Mikor újra magamhoz tértem, csak a három orvos állt melletttem Össendes suttogtak: „Ugy-látszik, jobban van.”

Aztán kezdtem látni. Megismertem újra mindenkit, mint azelőtt

Jobban löttem. Anyám alig gőzte hálálkodással megrakni az orvosokat, kik megmentették fiat az életnek, pedig én tudtam mi meüött meg . . .
Nem ők . . . Nem az orvososság . . . Senki . . .
Semmi . . . Egy csók . . . Egy édes, forró, tűz-,
lázás lányúcsók . . . egy néma álom . . . egy szízi
ajk . . .

Már feunéjártam . . . Kísétálhattam az ad-
varra, vagy a kis kurtibe . . . Már el is feledtem,
hogy beteg voltam . . . Csak egy dolog fűt; csak egy
valami that fel nekem; Csillát azóta nem látam . . .

Egy nap azután . . . Szomorú fűj, szivetűpő
reggel — fekete keretes levelet hozt-át a pósta.
Meghalt egy leány . . . Egy leány meghalt . . .
Abban a betegségben, melyből én kigyógyultam . . .

Megölte . . . a csókom . . . **Gabi.**

Költői munkásságát a multkor Kovács Antal jeles méltatásban láttuk, nésztük most ez alkalommal Eötvös másik énjét: a politikusát.

Nálunk a politikus országban, ahol jótörtmön minden második ember politikai, szinte illuzórikus dolog erről sok szót vesztegetoi. A politika minálunk gazdátlan terület, ahova avatott-avatatlan egyformán betűvés s innét a politika terű „a nagy díjlettantizmus Azt tartja a közép, hogy a politika n-m más, mint uri huncutság s ez a kritika tán a legjobbban jellemzi, hogy a politika tudományos jellegű gyűzős lábón áll. Mi politikusoknak tartjuk az államférfinkat — a képviselőket, egyszóval azokat akik a politikailag foglalkoznak, vagy vele vonatkozásban vannak, pedig ez még nem elég. Tudónak még senki sem fogja nevezni a másikat azért, mert lemásolta — teszem — Kant iratait; nem politikus még az, aki egypár jelszót hangoztatva, hangos szóval kiáll az agorára. Észeket a régiék taláiban demagógoknak neveztek.

A politika Eötvös szorint tudomány, melyre komoly tanulmány és előkészület szükséges; a műkedvelősködés csak árthat az ügynek, melynek szolgáltatásba állunk.

Az a korzak, melyben Eötvös élt a nagy politikai evolúciók korzaka, melyben mindenki okoskodni szeretett volna, mindenkinek megvolt a maga honmódtó ideája, melytől a háza üdőt várta. Igaz, hogy a tudomány nem köti meg a gondolatot; szabaddá teszi, de n-m lehet a célja, hogy szabadsággá fajuljon. Azért szabtak a tudományosságnak bizonyos kereteket, melyeken belül az okoskodásnak elég tág szerep jut. A politikának egyik ilyen fő iránya a liberalizmus, melynek Eötvös minálunk egyik legkiválóbb képviselője.

Mivel a liberalizmus, mint keret igen elasztikus és nagyon sok mindenféle értelemben használatos, talán nem érdekelte, ha rövid kitérővel utalok rá, hogy politikai értelemben mit értünk alatta. A sok „izmus” — kommunizmus, nihilizmus, anarchizmus, szovizmus, szocializmus, konzervatívizmus és kitundó még elősorolni hányféle izmus? mind olyan keretek, mint a liberalizmus, amelyeket naponkint hallunk és naponkint használunk s a gyakori használat bizonyos fokú jelentős bővölést okoz s így tartalmi tekintetben sok mindent értünk alatta, ami nem tartozik ide s viszont sok mindent nem veszünk e fogalom alá, ami összefügg vele.

A szabadelvűség nem lehet egy pártnak sem monopóliuma, amint mi például nálunk megszoktuk a szabadelvű éra hosszú uralkodása folytán. Szabadelvű lehet a 48-as épűgy, mint a 67-es, mert ezek csak közjogi különbségek. Szabadelvű-k tudományos értelemben mindazok, akik a szabadság elvét különböző viszonyaiban s alkalmazásában vallják magukénak.

Állampolitikai tekintetben a szabadság elve, a nemzet önrendelkező jogát jelenti az abszolutizmussal szemben, a parlamenti kormányformát, szemben a parlamenti korlátozással.

Egyházipolitikai szempontból a szabadelvűség az állam felsőőségét jelenti a különféle egyházakkal szemben.

Társadalmi tekintetben viszont szabadelvűséget a szocialis viszonyoknak észszerű szabályozását értjük s minden az egyenlőség elvével ellenkező kiáltság-lölőg eltűrlését.

Mertéigabb érteleme természetesen a filozófiában van, mert itt Deskarés óta a gondolkodás korlátlan-ságát értjük alatta, mely semmi külső tekintélynek alávetve nincs.

Rövids, mint doctrinaire politikus szorozan ragaszkodók a megállapításokhoz s így politikai működésük irányait ezek az elvek szabályozzák.

Lássuk most már, hogy az elmélet é a kiváló ember, hogyan vitte át elveit a praktikus életbe. S

ha Bacon mondását alkalmazzuk, hogy „elveink helyes-sége csak alkalmazhatóság által bizonyítható tökéletesen”, akkor Eötvös praktikus politikáját föltűnően helyesnek kell elismerünk. Különben Eötvös véleménye is az volt, hogy bevégzett ténynek csak az tekinthető, ami a kor fogalmainak tényleg megfelelt s ami a viszonyoknak szükséges eredménye.

Eötvös politikai liberálizmusának talán a következőkben lehet összefoglalni

„A politikai szabadság abban áll, hogy n-e létezők oly hatalom az államban, mely nem a nép nevében s legalább közvetve sem általa gyakorolhatik. Ez már a népesség elve a legúszabb demokrácia. Szabadsággal birni — Eötvös szorint anyni, — mint joggal birai a kormányzásához. Minden alkotmány annál szabadelvűbb, minél többeket ruház fel e joggal s minél nagyobb mértékben gyakorolják.”
Folyt. köv.

Bálba nem megyünk . . .

(Szereplők: Nagyságosasszony s én; idő: jelenkor, a szombat esti bál után; színhely: a korzó, ahol járólábok járnak keinek s párbeszéd k folynak le. A téjkozatlanok olvasók kedvéért megmondom előre, hogy itt nem annyira Jézú Kele, ről, mint inkább párbeszédéről lesz szó!)

Én: Kezét csókolom, nagyságos asszonyom! Ah, milyen maskanyósörös (katenjammer!) szinben! Ja persze, szombat este fenn mulattok az Egyetben; szintén egész nyolc óráig tetszett lenni

Nagyságosasszony: Uyan ha gondol? Csak nem megyek ilyen háborus időben bálban mulatni, táncolni! Azt hiszi végig tudók járni gondtalanul egy boszort is, midőn szeretett hazánkat lenn a Balkánon olyan nagy veszélyek fenyegetik; hát ilyen honleányunk gondol maga engem! A Balkánon feszültség, hazánkba feszültség s én menjek mulatni szony-ludnók? Nem presztelő-n ez hazafülségnak? Ha eszembe jut, hogy most már a törökök egymást falják, hogy az ifjak mennek a görögök ellen s viszont az öregek az ifjak ellen — szeretnék zofozva sírni — — — de nem bálba menni. A eszadás üteméből halálhőrgést halotam volna, a poz-gős palackok az Ágyuk zaját bömbölték volna a föltűben, juj! — de borzasztó lett volna — ott, szombat este.

Én: Igaza van nagyságos asszonyának — én is ép azért (!) nem mentem fel arra a bálra. Igaza van nagyságos asszonyának: a bolgárak, a törökök — mind feszülnek, sőt még mi is feszülünk — s ilyenkor nemnek az emberek mulatni — na ez igazán nem járja! Meg aztán, nagyságos asszonyom, a sztrájk, az általános sztrájk, az is itt van az orrunk előtt!

Nagyságosasszony: Hát persze jó, hogy szólt; a sztrájk, igen a sztrájk; az is ok, amiért nem mentem fel arra a revánuszúra, (illetőleg zsúrrevánusra. Hígyje el, ez rendkívül komoly veszedelem: az összes munkások otthagyják tel-peiket s megnozódnak. Nem lesz mit enánk, nem lesz, mit inauk; azaz inavál megis lesz (hisz: a vízet még nem a munkások csinálják!) Megtárgaltam volna gazdaszonyi, gondos anyai voltom, ha felmentem volna arra a revánuszúra! Elvgre csak ennalról kell előre gon-foskodunk Nem is értem ezeket a kánaisaikat, nem tartanak úo-gyelti bálokat csupa szantamból s hazafülségből s most ilyen pótl-, illetőleg revánuszólokon feledek a világ sok baját s háboruját!

Szűn et! (nem a hatás kedvéért!)
Én: Pardon, nagyságosasszonyom, fel tetszik jönni a Pikuikre, meg lise muláságrá?

Nagyságosasszony: Hogyne, nagyon természet-

A színhely elstötől (Franz-cég jóvórtából) s csak a nagyságosasszony honleányi s gazdaszonyi glóriával övezett feje látszik (Rendkívül határos)

Szidn.

HIREK.

-- Svárdstrom hangverseny Nem régibeu a Z. K. hasábján kulturák fogyatékosságának okairól írtam. Nemhiszem az elmondottakat. Hiszen azoknak folytonos hangoztatása ma sem ment ki a divából, mindannyian jól ismerjük. Hogy a sopánkodás a művelést iránt megszünjék, a szerezésés véletlen két műélvezetes estével is megkínálta városunkat. Agilis polgármesterrünk, ki városunk kulturális ügyeit mindenkor szívén viseli, mindkét alkalmat megágrádatá, s a siker biztosítása érdekében nagy táborot gyűjtött maga mellé, hogy azok lelkesedése, nygüzgósága szelőkörű érdeklődést keltsen a siker érdekében.

Az első alkalom február 19-én lesz, mikor is Svárdström Valborga jön el hozzánk. Mint jótutunk ehhez a megítéléséhez, már ismeretes. Művészetét kulturális életünk valamely intézményének javára ajánlotta fel. Elfogadták s a megtartandó hangverseny, Nagykaizsa város községe s színházalap javára rendezi. Eddig tart a tényközlése. Ami ezután következik, az mindannyiunk közérdegsége: — az estély pártolása az anyagi és erkölcsi siker biztosítása. — Nem is tudom elképzelni, hogy valakit az estély sikere érintetlenül hagyja. A siker a miénk, haszna, jóvedelme a mi kincsenk marad, nem folyik meg senki, hanem városunk értékesebbé tételét előléza.

Hogy melyben szükséglet utálunk az állandó színház, arról beszélni is fölösleges. Ezután sopánkodunk évek óta, emlégünk télen-nyáron Most alkalom nyit rá, hogy alapját növeljük s megvalósulását a kivételhez közelebb vigyük. Ragadjuk meg ezt az alkalmat s biztosítsuk a hangverseny sikerével a színházunk működési felépítését. Svárdström a várost tisztelt meg ajánlatával, ezen megtiszteltetéshez részünköröl és szükséges a hozzájárulás. Megkell mutatnunk, hogy nem csak sőtájtani tudunk a jobb kor közeledte után, hanem cselekedni s áldozni is. Mert minden szépért s jóért felkesedő nagykanizsai tanobizonyoságot tehet arról, hogy barátja a művészetnek s pártolása a város kulturális törekvésének és előbbre való haladásának. Kettős áldozatot hoz mindenki, ki ott megjelenik: egyet a saját lelke művelődésének és a másik kát a város fejlesztésének. Érsük meg a hívó szót, mely hamarosan szól hozzánk plakátok és meghívók lapjairól s hozzuk meg azt az áldozatot, melyet városunk és saját lelkünk értékesebbé tételé céljából kérnek tőlünk!

I. j.

Szanatorium piknik. A József kir. hercegszsanatorium-egylet piknikjére már minden előkészület megtörtént, hogy minél fényesebben sikerüljön. Az V. honv. kerületi zenekar is megjön s így az estély egyik legvonzóbb attrakciója sem marad el. Híre jött, hogy az udvari gyászra való tekintettel a katonasz-mű nem engedélyezi az ezredparancsnokság, de ezt a hírt maga Frichay karnestor cáfolta meg.

-- Felolvasások a 20 honv. ezred legénységének. A nagykanizsai 20 honv. gy. ezred parancsnoksága 15 estére terjedő ismeretterjesztő előadást rendez a legény-eg számúra, csupa közházasu praktikus tárgyról. Eddig Horváth István városi adóellenőr, Vegela Károly giun. tanár és Nagy Lajos tanító tartottak felolvasást. A legközelebbi előadók lesznek: január 30-án Kaha n Izidor dr.: Az alkohol kártékony hatása; február 3-án Lukács József fgy. tanár az időb-osztásról. Az előadások március 28-éig tartanak.

Tűz. Ugy 3 óra felé d. n. nagy riadalmat keltett a tüzoltók riasdója. Bathiany-Straitmann hercegszsanatorium-utcai majorjában kigyúlt egy szobanaglya a tüzet csakhamar eloltották s a kivontolt tüzoltóknak így szerencsére kevés dolguk akad.

-- Muraközi házipari szövetkezet. A muravidéi munkásokból egy házipari szövetkezet létesítését tervezik, akik különféle kosár és disznárút, fonott munkákat készítenének. A mozgalom élén Horosterey Gábor gazdasági tanár áll, aki az érdeklődőknek minden kérdésben szivesen rendelkezésre áll.

A Sió csatorna építését néhány hét múlva megkezdik és ezáltal a Balatonat a Dunával vízi utal kötik össze. A Sió fenekét 18 méternyire szeléstik ki, a víz mélysége pedig 3 méter lesz, úgy hogy a csatornára a legnagyobb folyami hajók képesek lesznek közlekedni. Az új Sió-csatorna munkáinak tervét a földművelésügyi miniszter rendelkezése a székesfehérvári kulturmérnöki hivatal készítette el, a munka kiviteleit pedig Vágó Viktor kulturmérnök vezeti. A mederkiöltésére főképp a síófoki zsíltól a Kapos torkolatáig lesz szükség, azon alul azonban a Sió-szakaszokhoz szükséges elszűrés átmeneteket kell teljesen újra megépíteni. A simontornyai vasuti hidtól számítva a Sió már elérte a szükséges szélességet. A két parton, a mederből kiemelendő földtömeget felhasználással nyole méter széles vonató utat építenek, mely főképp mezőgazdasági termények szállításánál nagy fontossággal bír. A mederkitöréseket két száraz kótróval, ugynevezett exkavátorral fogják végezni és néhány hét múlva a síófoki, illetve a kilítii határbau kezdik meg. A gépek elszállítása már folyamatban is van. A 1 800.000 köbméternyi földtömeget kiemelésével, a terv szerint három év múlva készülnék el, aztán kerül a sor a síófoki zsílip nagyszabású átalakítására és a kamaraszilip kiépítésére. A Sió hídait is, tekintettel a mederszelésség kibővítésére, újra építik meg pedig valameennyit vas-betonból. Az új vizut megnyitása előreláthatólag 1917-ben lesz.

-- Sláger-műsor az „Edison” mozgó-fényképszínházban. A szezon egyik legkitűnőbb műsorát mutatja be az „Edison” mozgófényképszínház (Szarvas szálloda) a szombati és vasárnap előadásán. A legérdekesebb és legművészebb felvételük oly gyönyörű össztételben kerülnek a szemlélő elé, hogy mindenki a legtűsebb műélvezet kielégítő érzetével konstalálja, hogy az „Edison” mozgófényképszínház ismét jó hírnevéhez méltó produktum. — Azért mindenki okvetlen nézre meg e gyönyörű és élvezetes s gazdag műsort.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF Könyv és papír kereskedésébe egy csakis jobb családból származó kisasszony ki német nyelvet is teljesen bírja, és az előkelőbb nyelv közönséggel bíni tud azonnal jó fizetéssel felvétetik.

HIRDESSEN A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett fiainak, Zimmermann Gusztáv nagykanizsai róm. kath. főgimnáziumi tanárnak elhunya alkalmaival a szeretetnek és a jóleső és vigasztaló részvétnek oly számos megnyilvánulásáért fogadják az összes jobbarátok és ismerősök hálás köszönetemet.

Nagy hálával tölti el lelkemet meg az a megleghangu és felejtethetlen megemlékezés és kegyelet, melylyel a megboldogult emlékének tanártársai és tanítványai ádoztak.

Budapest, 1913 január 24.

Zimmermann Gusztáv
déli vasuti felügyelő.

Irodalom.

-- Gróf Bethlen Miklós önéletírása. A tizenhétedik század magyar kortörténetének egyik legfontosabb forrásműve gróf Bethlen Miklós önéletírása. Gróf Bethlen Miklós a korabeli Erdélynek egyik legnagyobb műveltségsű és tehetségű embere volt, jelentékeny szerepet játszott abban a viszontagságos korakban, mely az erdélyi fejedelemség megszűnésére vezetett. Érintkezésben állott kora minden jelentékenyebb emberével — köztük Zrínyi a költő halálávanak egyik legfontosabb tanuja — szemtanuja és részese volt hazája nevezetesebb eseményeinek, úgy hogy önéletírásában saját élmények és tapasztalatok alapján előadva, benne van korának ugyazóvan egész története. Keves érdekesebb könyvünk maradt fenn a régi magyar világból s most, hogy Radó Antal népszerű vállalta, a Magyar Könyvtár, fölvetve legújabb sorozatába s ezzel a legszeleesebb kort közzé, meg számára hozzáférhetővé tette, bizonyára igen sok olvasóra fog találni. A rendkívül érdekes művet Károlyi János dr. rendezte sajtó alá s 6 irt hozzá megvas előzót is. A könyv a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg; Ára 60 fillér.

-- Missette. Marcel Prévostnak új munkája jelent meg Radó Antal kiűnő vállalta, a Magyar Könyvtár kiadásában: a Missette című érdekes, elmésséggel, megfigyeléssel és előadássalileg eleganciával tele novella, melyet Császár Ernő fordított magyarra. Marcel Prévost ma a legelegánsabb francia írók egyike, a mai nagyvilági nő típusát ő tudja legnagyobb hatásal megélelveníteni s különösen fiatal leány alakjaival teremtett pompás és népszerű alakokat. Missette-ben is egy fiatal lány mondja el a maga történetét régi nevelőnőjéhez intézett levél alakjában. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára 60 fillér. — Kaphatók: Ifj. Wajdis József könyv és papír kereskedésében.

-- Édes Otthon. A Magyar Könyvtár, Radó Antal kiűnő vállalatának legújabb sorozata közli Bernstein Henry Édes Otthon című ismert és nagyhatású darabját Ábrányi Emil finom művészetileg végzett fordításában. A darab egyike Bernstein legnagyobb hatású drámáinak, mely mint olvasmány is rendkívül érdekes. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára 60 fillér. — Kaphatók: Ifj. Wajdis József könyv és papír kereskedésében.

HIRDETÉSEK.



Meghívás.**H Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán
XVI. évi rendes közgyűlését**

1913. évi február hó 9-én d. e. 11 órakor, saját helyiségében tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1912. évi üzletmenet és számadásokról.
2. Az 1912. évi számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. Az alapsabályok 5. §-a értelmében a társulat hivatalos lapjának kijelölése.
4. Egy igazgatósági- és egy választmányi-tagnak két évre, négy felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.
5. Az alapsabályok módosítása.

Kelt Nagykanizsán, 1913. évi január hó 16-án.

JEGYZET: Az alapsabályok 14. §-a szerint szavazatköpes részvényesek azok, kik legalább 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt le nem járt szelvényekkel együtt oly részvényt vagy részvényeket mutatnak fel az intézetnél, melyek legalább három hóval a közgyűlés napját megelőzőleg irattak a nevükre.
A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

VAGYON**MÉRLEG-SZÁMLA****TEHER**

	ÖSSZE			ÖSSZE	
	korona	fillér		korona	fillér
Pénzkészlet	69.513	12	Részvénytőke	1.000.000	—
Osztrák-magyar bank giro-számla	31.731	35	Tartalékalap*	425.000	—
Magyar kir. postatakarékpénztár	1.294	90	Külön tartalékalap	37.000	—
Más intézetnél elhelyezett tőke	189.245	63	Nyugdíjalap**	70.825	—
Váltók	2.131.985	04	Betétek takarékpénztári könyvre és folyó-számlára	4.729.672	23
Jelzálogkölcsonők	3.065.264	43	Hitelezők	34.252	97
Előleg értékpapirokra	4.310	—	Visszeszámított váltók	1.233.889	14
Adóssok	535.230	70	Átruházott jelzálogkölcsonők	153.820	14
Kardos Sándor és társa (kefegyár) betéti társasági részesedés	20.000	—	Fel nem vett osztalék	338	—
Értékpapírok	952.203	—	Átmeneti kamatok (1913. évre)	51.231	20
Ingtatlanok (parcellázás céljából)	927.403	60	Nyereség) mult évi áthozat 11.264-47		
Kintlevő kamatok	17.501	35	Nyereség) f. évi tiszta nyereség 148.389-97	159.654	44
	7.895.683	12		7.895.683	12

* az idei hozzájárulással 450.000 koronára emelkedik.
77.000**TARTOZIK****VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA****KÖVETEL**

	ÖSSZE			ÖSSZE	
	korona	fillér		korona	fillér
Költségek és üzleti adó	63.239	76	Nyereség áthozat 1911. évről	11.264	47
Kifizetett és tőkésített betétkamatok	214.254	35	Kamatok, jutalékok és ingatlan birtoknyereség	449.760	74
Betétkamatadó	21.425	46	Saját értékpapírjaink kamatai	45.119	50
Értékpapír árfolyam különbözet	47.918	—	Biztosító ügynökségi jutalék	347	30
Nyereség) mult évi áthozat 11.264-47					
Nyereség) f. évi tiszta nyereség 148.389-97	159.654	44			
	506.492	01		506.492	01

Kelt Nagykanizsán, 1912. évi december hó 31-én

KOLLER ISTVÁN s. k.
elnök.KNORTZER GYÖRGY s. k.
igazgató.KLEINFELD IGNÁC s. k.
könyvelő.

Jelen mérleget és veszteség- és nyereség számlát a bemutatott fő- és mellékönyvekkel teljesen meg egyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1913. évi január hó 21-én.

Dr. PLIHÁL VIKTOR s. k.
felügy. biz. elnök.BRANDLHOFER ANTAL s. k.
felügy. biz. tag.FISCHER SÁNDOR s. k.
felügy. biz. tag.LOEWY ARNOLD s. k.
felügy. biz. tag.